4. ПРОСВЕТНЕ, КУЛТУРНЕ И НАУЧНЕ УСТАНОВЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

4.1. ПРОСВЕТНЕ УСТАНОВЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Прве школе у овим крајевима биле су под окриљем православне цркве, а свештеници су били и први учитељи. Неки записи из 16. и 17. века помињу школе при фрушкогорским манастирима, међутим о школама као установама можемо говорити тек од времена учвршћења аустријске власти у Срему. Такве се школе јављају на почетку 18. века. Дуж Поморишке војне границе, основане 1701. године, појављује се скоро у сваком месту школа. Тада је школа имала веома важну улогу и представљала је један облик супротстављања силној језуитској пропаганди покатоличења и поунијаћења српског и румунског становништва. Као последица тога, на захтев Карловачке митрополије, руски цар Петар Велики послао је из Русије православне учитеље и тако помогао развој српског школства. Рус Максим Суворов је 1727. године у Карловцима отворио Српску Граматичку школу, а његов брат, Петар Суворов, две године касније, 1729. године, отворио је исту такву школу у Араду.

Снажнији развој школства у Карловачкој митрополији почиње у другој половини 18. века, нарочито после Темишварског сабора, када је у Карловцима 1791. године основана Велика Српска Православна Гимназија, а затим 1810. у Новом Саду иста таква гимназија. У Карловцима је 1794. године отворена Српска Православна Богословија – био је то драгуљ високог српског школства у Крловачкој митрополији. Својеврстан подстицај школовању Срба представљало је и оснивање Текелијанума у Пешти 1838. године, заслугом истакутог Србина и добротвора, доктора правних наука Саве Текелије. Он је поред Текелијанума утемељио и Фондацију која је обезбеђивала стипендије за двадесетак студената на разним факултетима.

Међутим, са учвршћивањем аустријске власти и сређивањем државне администрације школе су дошле под надзор државе. На развој школа у Срему посебно је утицала општа реформа школства у Монархији, која је и сама настојала да иде у корак са просвећеном Европом. Основу те реформе чинила је Општа школска уредба коју је царица Марија Терезија потписала 6.12.1771. године, а из које су касније произилазила и сва друга нормативна акта којима се регулисао рад и српских православних школа. Од тих осамдесетих година 18. века држава је, између осталог, поставила и захтев да у српским школама наставу могу водити само Срби православне вере. То је значило да свештеници више не могу бити и учитељи. Уредбом је посебно забрањено да се доводе руски учитељи, којих је у почетку било доста. Чак су се користили и руски уџбеници. Српски учитељи су морали бити стручно образовани. На другој страни родитељи су били обавезни да шаљу децу у школу. Царске власти су одредиле једну штампарију у Бечу (била је то штампарија Јосифа Курцбека), која је једина у Монархији штампала ћириличне књиге за потребе српских школа у царевини.

Поред школских књига морао се решити и проблем учитеља. Уредба је захтевала да то буду стручно оспособљени људи, па се одмах поставило и питање школовања учитеља. Да би се и тај део Школске уредбе спровео у живот, државне власти су у договору са Карловачком митрополијом, одабрале један број младих интелигентних људи, који су у Бечу посебно припремљени да споводе реформу школског система у српским православним школама. Од тих младих људи истицали су се Тодор Јанковић – Миријавски, који је био задужен за Банат; Аврам Мразовић, задужен за Бачку и Стефан Вујановски, задужен за Хрватску, Славонију и Срем. Ова тројица су веома брзо организовала рад на школовању и образовању учитеља, па су се тако јавиле и прве учитељске школе код Срба у Аустрији. Биле су то познате препарандије у Сомбору, Пакрацу и Карловцима. Прве генерације школованих учитеља изашле су из ових школа око 1780. године. Дакле, тек од задњих деценија 18. века почело се озбиљније, према државној регулативи, организовати школство у Срему. Раније школе, које су биле под окриљем цркве, тада су се морале саобразити са општим државним школама.

Српско грађанско друштво у Срему прихватило је овакав систем образовања, али је успело и да избори аутономију за црквено-школске послове. У ту аутономију спадао је и избор учитеља, као и потпуни надзор над њиховим радом. Свако насељено место настојало је да добије што бољег учитеља, јер је, управо, од рада учитеља (и доброг свештеника) у многоме зависио напредак села. Добар учитељ и добар свештеник утирали су пут оном што је касније називано грађанска култура. Када су се средином 19. века појавиле прве српске новине и разни листови за поуку, образовање и забаву и када су ти први листови почели стизати и у најмања насељена места, као предплатници и пренумеранти појавили су се учитељи, свештеници и боље стојећи трговци и занатлије.

Сређена архивска грађа о школству у Срему садржи називе просветних установа и организација које су се бавиле разним видовима васпитно-образовног рада. Обухваћене су све врсте основних и послеосновних школа – гимназије, средње стручне школе, школе за стручно оспособљавање – као и огранци неких виших школа. Као својеврсне просветне установе које су се на један особен начин бавиле стручним и општим образовањем овде је сакупљена и сређена архивска грађа народних и радничких универзитета и културно-уметничких друштава са подручја Срема. За сваку од ових просветних установа, поред ознаке архивског фонда, наведена је и количина прикупљене архивске грађе уз назнаку језика на коме је писана грађа, као и основне одлике садржаја грађе. На крају су наведени садржаји списа у фонду и дат је преглед историје стваралоца архивског фонда.

Најстарија школа у Срему основана је у Нерадину 1652. године (податак узет из едиције "Салашарске школе"). Овако рано оснивање школе у овом месту објашњава се близином манастира Гргетег (Мала енциклопедија Просвета, Београд 1986, четврто издање, књ. 1, стр.550), којег је, према народном предању основао Вук Гргуровић 1471. године, али се први писани помен налази у турским изворима са почетка 17. века (1619). Дакле, само тридесетак година после првог записа о постојању манастира имамо и податак да је у селу, у непосредној близини манастира, основана и прва школа. Зна се да је то била једноразредна школа, да је била чисто српска и да је често тражила учитеља. Тек је од 1923. године постала дворазредна, а после Другог светског рата радила је као четвороразредна.

При крају 17. века (1690) у Бешки је основана друга школа, која је 1692. године добила и своју посебну зграду. Број ђака је био у сталном порасту па је 1872. године подигнута још једна школска зграда. И ова школа је дуго била једноразредна, да би тек 1900. године прерасла у четвороразредну, а убрзо и шесторазредну (1907). Пред Други светски рат основна школа у Бешки је имала пет школских зграда – три за државну школу и две за црквене школе.

У првој половини 18. века на подручју Срема су отворене основне школе и у местима:

Деч –1710. године
Карловчић – 1720. године
Митровица – 1724. године
Моровић – 1724. године
Марадик – 1729. године
Ириг 1730. године
Моловин – 1730. године
Стара Пазова – 1730. године
Стари Сланкамен – 1730. године
Голубинци – 1732. године
Кузмин – 1739. године
Купиново – 1747. године
Адашевци – 1749. године
Шашинци – 1749. године
Вишњићево – 1750. године
Јамена – 1750. године

У другој половини 18. века наставило се са отварањем школа и у другим местима, али се у то време јављају и многе новине, како у наставним плановима и програмима, тако и новине које су се односиле на стручну спрему учитеља и на разграничење надлежности над школама између државних органа и цркве. Уводи се обавезно похађање школе, учитељи су могли бити само стручно образовани наставници из редова грађанства, у српским школама су учитељи могли бити само Срби православне вере (у немачким, мађарским и хрватским школама учитељи су морали бити римокатоличке вере, а у школама за словачку децу учитељи су били евангелистичке вероисповести). Занимљиво је да Русини, који су почели да се досељавају у Срем око 1750. године, нису отварали посебне школе за своју децу већ су имали посебна одељења при српским или неким другим школама у којима се настава изводила на русинском језику.

У раздобљу од 1750. до краја 1800. године отворене су основне школе и у местима:

Вашица – 1754. године
Чалма – 1754. године
Нови Сланкамен – 1767. године
Платичево – 1769. године
Рума – 1769. године
Јазак – 1769. године
Лежимир – 1769. године
Гибарац – 1770. године

Витојевци – 1773. године
Грабовци – 1775. године
Путинци – 1775. године
Кленак – 1779. године
Шимановци – 1780. године
Обреж – 1780. године
Чортановци – 1787. године
Беркасово – 1788. године
Доњи Товарник – 1789. године

У истом овом раздобљу (друга половина 18. века) и почетком 19. века отворено је више школа за немачку, мађарску и словачку децу. У Митровици је 1756. године отворена Нижа пучка школа за немачку децу. У Моровићу је 1767. године отворена римокатоличка школа, а 1771. године у Митровици је отворена Народна женска школа за немачку и римокатоличку децу у којој је настава била на немачком језику. У Старом Сланкамену је 1775. године отворена Граничарска државна римокатоличка хрватска пучка школа. Од ових првих основних школа у Срему у зависности од државно-административних прилика, од друштвених и економских кретања, од стручно-педагошких захтева развило се свеукупно школство Срема. Многе појединсти – о броју ученика, о наставном кадру, о наставним плановима и програмима, о стању школских зграда и условима рада у њима, о организационим променама, о друштвеном и економском положају учитеља и наставника – о свему томе говори архивска грађа у нашем Архиву, која је само у ретким случајевима потпуна.

Послеосновне школе су настајале током 19. и 20. века, а само у ретким случајевима, као зачеци гимназија и неких стручних школа, у другој половини 18. века – Гимназија у Руми (1770), Девојачко и Математичко училиште у Митровици. Поред гимназија, од послеосновних школа треба истаћи оне стручне школе које су припремале кадар за занатску производњу (шегртске школе и касније школе ученика у привреди, као и трговачке школе из којих је ће се у 20. веку развити економске школе). Тек у 20. веку, посебно у другој половини, нагло се развијају средње школе за различите струке – машинска, електро, грађевинска, крзнарска, медицинска, пољопривредна и др.

ГИМНАЗИЈЕ

4.1 - 1048. ГИМНАЗИЈА – ИНЂИЈА, (1966-), 1966-1976
Количина архивске грађе: књ. 37; к. 3; 0,80 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1966-1981:
- записници 1967-1979, 14 књ.
- деловодни протоколи 1966-1977, 4 књ.
- остале књиге 1966-1981, 19 књ.

Списи 1966-1983.

Списи садрже: документацију Основне организације Савеза комуниста Југославије; платне листе; обрасце М-4; спискове ученика; спискове ванредних ученика; записнике са полагања завршних испита; записнике са седница Наставничког већа и др.

Историјат ствараоца фонда:

Одлуком Скупштине општине Инђија број 011-38/66-01 од 30.5.1966. године основана је Гимназија у Инђији. Са радом је почела 1.9.1966. године. Средства за почетак рада обезбедила је општина Инђија. Настава је трајала четири године, а право уписа су имали сви ученици који су завршили основну школу, наравно, ако положе пријемни испит по конкурсу. Настава је почела 5.9.1966. године. Гимназија у Инђији је уписана у Регистар установа код Окружног привредног суда у Сремској Митровици на страни 146, свеска II. Сагласност за рад од стране Покрајинског секретаријата за образовање добијена је за први разред 21.10.1966. године, за други и трећи разред 20.10.1967. године и за четврти разред 7.6.1968. године. На седници Збора радника од 30.6.1976. године донета је одлука да се школа подели на два дела, а у складу са тада актуелним увођењем заједничког средњег образовања. Том приликом су први и други разред издвојени, као заједничко средње образовање и од њих је формиран посебан ООУР "Јован Јовановић-Змај", а трећи и четврти разред су остали Гимназија Инђија, али од тада под новим називом "22. октобар". То више није била гимназија у класичном смислу. Ученици су подељени на два смера: друштвени и природно-математички. Нове промене су уследиле након референдума од 31.3.1977. године. Тада је укинута Гимназија, а формиран је Образовни центар "22. октобар" Инђија. У оквиру новоформираног центра ученици су подељени на следеће смерове: математички, биолошки, географски и хемијски. Финансирање овог Центра је вршено преко СИЗ-а друштвених делатности Покрајине Војводине. На референдуму од 26.6.1980. године донета је одлука да се Електро-металски центар "Михајло Пупин", Центар друштвених делатности и природно-математичког смера "22. октобар" и Центар крзнарско-текстилне струке "1. мај" споје у једну средњу школу као образовни центар "Михајло Пупин" Инђија. Поред тога формирана је још једна четвороразредна средња школа, под именом "Иво Лола Рибар".

Педагошко веће средње школе "Иво Лола Рибар" је својом препоруком од 8.2.1990. године тражило поновно оснивање Гимназије у Инђији. Ова препорука је усвојена и у септембру 1990. године почела је са радом под именом Гимназија "Иво Лола Рибар" Инђија. Овај назив је задржала до 15.5.1994. године, када је решењем Привредног суда у Сремској Митровици остала само Гимназија у Инђији.

Гимназија је од самог оснивања имала своју славу, то је био 25. мај, када се истовремено славило рођење Јосипа Броза Тита и дан школе. Овај дан је промењен 1993. године и за школску славу је узет 6. мај, односно Ђурђевдан.

Просветни радници: Панковић Душан (1967-1973), Завишић Милан (1966-1970), Љуца Олга (1966-), Жанић Иван (1966-), Марковић Јелисавета (1966-1977), Девић Петар (1966-1972), Богдановић Десанка (1966-1969), Васиљевић Радован (1967-1975), Вукобрат Гроздана (1967-1978) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет заједно са грађом других средњих школа из Инђије, измешан и без записника о преуезимању.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачуван.

4.1 - 365. ГИМНАЗИЈА – РУМА, (1912-), 1912-1950
Количина архивске грађе: књ. 58; к. /; 2,54 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1912-1950:

- записници 1912-1948, 15 књ.
- главни каталози 1912-1946, 38 књ.
- остале књиге 1915-1950, 5 књ.

Списи 1912-1950.

Списи садрже: записнике Учитељског збора, Наставног савета, Одбора заједнице дома и школе, Испитног одбора; документацију о раду Друштва за потпору сиромашних ученика; Летопис школе; уписнице; документацију Официрског течаја при Гимназијии др.

Историјат ствараоца фонда:

Постанак румске Гимназије се везује за 1912. годину, али румско средње школство датира још из 1770. године. О том времену Јован Скерлић пише: “1770. године Пантелејмон Хранисављевић, румски ђак, и Тимотије Јовановић родом из Сомбора основали су у Руми средњу школу у којој се поред осталих предмета изучавао: немачки језик, латински језик, реторика, словенска граматика и сл.” Ову угледну школу помагали су богатији Срби не само из Руме већ и из Будима, Пеште, Темишвара као и из других места Бачке, Славоније и Срема. Ипак, век ове школе није био дуг. Постојала је свега 17 година (до 1787. године). Седиште јој је било у згради која се налазила у непосредној близини Вазнесенске цркве. Овај објекат је срушен 1939. године.

Поглаварство трговишта Рума упутило је 3.3.1912. године захтев Краљевској земаљској влади у Загребу којим је тражило отварање гимназије, с тим да програм гимназије прописује министарство, трошкове сноси само трговиште. Овај захтев је усвојен и настава је почела 7.10.1912. године. Занимљиво је да су у овој Гимназији батине биле забрањене, а ученици и професори су се ословљавали са “Ви". Школа није имала своју зграду, па је привремено била смештена у згради Српске основне школе (данас Основна школа “Јован Јовановић Змај” Рума). Те прве године у први разред је уписано 118 ученика (66 дечака и 52 девојчице). Први назив школе је био Мала реална гимназије Рума. Најбољи ученици су ослобађани плаћања школарине. Режим рада је био строг. Казне затвора за ученике су се

кретале од 2 до 16 сати. Издржаване су недељом и празницима у учионицама. Кажњене ученике су испитивали и оцењивали дежурни професори. У току Првог светског рата Гимназија је престала са радом, од зграде је направљена болница за аустроугарске војнике, а многи професори су мобилисани.

У периоду Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца Гимназија постаје осморазредна, а 1924. године се сели у властиту зграду (данас Основна школа "Душан Јерковић"). Почетком Другог светског рата рад школе се прекида, али убрзо фолксдојчери и усташе обнављају њен рад. Њиховим одласком 1944. године поново се прекида настава.

Након ослобођења гимназија је свечано отворена 11.2.1945. године. Наставља рад као осмогодишња Гимназија до 1952. године, када су четири нижа разреда издвојена у основну школу, а четири виша разреда су од тада представљала средњу школу у данашњем смислу. Од 1959. године Гимназија добија назив "Стеван Пузић", по свом бившем ученику, који је погинуо у Другом светском рату. Нову школску зграду добила је 1963. године.

Тако је Гимназија радила до школских реформи 1974/75. године, када је реформисан целокупни школски систем Војводине. Том приликом је припојена Техничком школском центру и наставила рад као његов ООУР. У току 1976. године преселила се у зграду Техничке и пољопривредне школе. Током ове сеобе остала је без наставних средстава, учила и осталог инвентара. Поновна реформа школског система из 1990. године вратила је Гимназији место које јој припада, као општеобразовној четворогодишњој средњој школи.

Директори: Мојо Медић (1912-1921), Милан Лека (1921-1932), Бранко Цвејић (1932-1933), Павле Ожеговић (1933-1934. и 1940-1941), Урош Грбић (1934-1935), Михајло Милинковић (1934-1940), др Никола Ћирић (1941-1944) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 10.11.1976. године од Гимназије у Руми.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуавне.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 21. ГИМНАЗИЈА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1838-), 1838-1979
Количина архивске грађе: књ. 257; к. 198; 19,00 м
Језик грађе: српски и немачки.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвенатар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1831-1979:

- записници 1919-1979, 62 књ.
- поверљиви деловодници 1927-1930, 1 књ.
- деловодни протоколи 1918-1976, 15 књ.
- остале књиге 1831-1979, 179 књ.

Списи 1916-1979.

Списи садрже: нормативна акта; записнике о полагању испита; молбе за полагање испита; податке о социјалној помоћи ученицима; документацију о стручним испитима вероучитеља и професора; годишње предрачуне; документацију о материјалним трошковима; финансијске планове; завршне рачуне; спискове ученика; сведочанства; решења о постављењу и прекиду службе; решења о пензионосању; заклетве на верност у служби; досијеа радника; спискове радника; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Наредбом Дворског ратног вијећа од 2.6.1838. године у Митровици је при Главној трогразредној школи отворено и прво одељење четвртог разреда. Ово одељење је почело са радом почетком новембра 1838. године. Радило је по програму за гимназију, која је већ постојала у Раковцу (у околини Слуња), због чега се отварање овог одељења сматра почетком Митровачке гимназије. Већ школске 1839/40. године отворено је и друго одељење, које је радило по програму за гимназију. Ова два разреда су наредбом Краљевског ратног министарства од 25.6.1851. године број 3290 претворена у "малу реалку", која је и дање остала у саставу Главне школе, али је настава извођена по плановима и програмима гимназија и реалки у Аустрији.

На основу Закона за гимназије и реалке почетком школске 1863/1864. године у овој школи је отворен и трећи разред. У саставу Главне школе реалка је остала све до 1868. године, када су ове две школе званично раздвојене, али у пракси су рад наставиле заједнички. До коначног раздвајања је дошло 8.6.1881. године, на основу Закона о реформи крајишког школства. Тада је релка формирана као "самостално средње училиште" (самострална средња школа). На основу поменутог Закона уследила је Наредба Краљевског Царског ратног министарства – унутрашњи одјел о новом школском програму, а у вези с тим и отварању четвртог разреда, који је у Митровици почео са радом школске 1872/73. године.

Царским Решењем од 11.5.1887. године дозвољено је да се Мала реалка постепено претвори у четвороразредну реалну гимназију. Тако се школа претвара у класичну гимназију, али од 1885. године четврти разред се дели на класична и реална одељења. Школске 1910/11. године отворен је и пети разред, а само годину дана касније и шести разред.

Према сачуваним архивским документима Гимназије видљиво је да је она основана за подручје целокупне Славонске војне крајине. Занимљиво је да је четврти разред у том периоду имао два годишта, односно трајао је две године. У самом почетку носила је назив Рисарска школа, касније Несамостална мала реалка (ово вероватно што јој је још увек ослонац била Главна школа). Од оснивања па до периода Баховог апсолутизна школу је редовно похађало преко 260 ученика, од којих су преко половине били Срби. То су била углавном деца официра, трговаца и занатлија, али било је и деце имућнијих сељака. У време револуције 1848. године школа је радила са смањеним капацитетима, јер деца из околних места нису долазила на наставу.

Доношењем Крајишког темељног закона 1850. године започиње процес уједначавања школских програма у Крајини са програмима у осталим деловима

Монархије. Ова реформа је обухватила и средње образовање, нарочито гимназије и реалке. Задатак гимназија је постао да ученицима дају опште образовање које им је омогућавало боље праћење наставе на универзитетима, а реалке су давале опште образовање са циљем да се ученицима омогући лакше изучавање техничких наука. Уместо разредних учитеља уводе се предметни наставници, а уведена је и функција разредног старешине. У овом периоду повећава се број чиновничке деце у Митровачкој гимназији, а смањује се број граничарске деце. За време трајања Српске Војводине (од 1848. до 1960. године) уводи се српски језик, са три часа недељно као необавезан предмет, а немачки језик је и даље био обавезан.

У периоду 1843-1858. године у Митровачкој гимназији радио је учитељски курс. У почетку је то био тромесечни курс, а касније шестомесечни. Ови кратки течајеви временом прерастају у сталне једногодишње, а потом и двогодишње. Полазници су били ђаци који су завршили Гимназију или Реалку, а старост има је била од 16 до 36 година. У овом периоду је Одлуком Војног министарства допуштено да се у свим крајишким школама учи веронаука на народном језику, а у реалкама и гимназијама и историја. Владиним решењем од 1868. године намачки и српски језик су постали равноправни. Од тада се српски језик водио као наставни, али само у појединим предметима. Те године школу је похађало 307 ученика.

Школске 1871/72. године уведен је четврти разред. У њему су изучавани следећи предмети: веронаука, хрватски језик, немачки језик, географија и историја, математика, геометрија, геометријско цртање, природопис, физика, хемија, просторно цртање и калиграфија. Само четири године, 1875. године, касније народни језик уводи се у све разреде као обавезан предмет, али само на кратко јер већ 1878. године поново се уводи немачки као наставни језик. У току 1873. године Гимназији је дозвољено да може уписивати и девојчице. Школа је тада поред обавезних предмета имала и необавезне: француски језик, стенографију и гимнастику.

Коначним укидањем Војне границе 1881. године Гимназија долази под управу Земаљске владе у Загребу. Од 1883. године коначно наставни језик постаје српскохраватски. Али, баш тада режим Куена Хедерварија покушава са мађаризацијом, што опет отежава коришћење народног језика.

У периоду од укидања Воје крајине до избијања Првог светског рата гимназију је похађало 1.982 ученика. По националном саставу претежно Срба. Школарина се плаћала и била је прилично висока. Неке категорије становништва су биле ослобођене плаћања школарине, посебно се водило рачуна да женска деца не плаћају и деца занатлија (што говори о њиховом осиромашењу). Било је доста случајева напуштања школе због немогућности родитеља да сносе материјалне трошкове школовања. Највећи број ученика је био из Митровице, али је био знатан број ђака и из других градова Срема: Руме, Старе Пазове, Илока, па чак и из Босне: Бјељине и Брчког, док се крајем 19. века овде почињу школовати и деца из Србије: Шапца, Лознице, Ноћаја.

У годинама пред Први светски рат дошло је до општег ученичког штрајка. Повод је био захтев тадашњег директора Зделара да сви ученици буду униформисани: плава одела, плаве капе и црне пелерине. Ово је за родитеље било прескупо, а уз то је подсећало на један од родова аустријске војске. Сукоб се отегао. Директор је почео да прети, а ученици су престали да долазе у школу.

Ситуација се смирила интервенцијом градоначелника Митровице и повлачењем захтева од стране директора.

Као васпитно средство у школи је била опште присутна батина. Професори су целе недеље бележили зарађене батине и сабирали, а недељом је школски послужитељ у градском парку вршио "исплату". Поред тога и сами професори су тукли ученике. Један је носио праћку и њоме тукао ученике по ушима, други је тукао лењиром, трећи чупао за косу итд.

Избијањем Првог светског рата Гимназија престаје са радом. Рад се обнавља 1917. године, када се фронт налазио већ далеко од овог подручја. Исте године је отворен и седми разред, а 1918. године коначно и осми разред.

Питање школске зграде је постављено први пут још 1872. године, али тада се ништа није предузело. Поновна идеја о изградњи посебне зграде за Гимназију јавила се 1928. године, када је одлучено да се у Митровици подигне споменик Краљу Петру I Карађорђевићу. Одлучено је да се подигне зграда гимназије која ће носити краљево име. Нова зграда је свечано отворена 15.6.1930. године. Њена изградња је стајала 3.600.000 динара.

У периоду од 1941. до 1944. године усташке власти су преузеле надзор над овом установом. Током Другог светског рата стрељано је 5 професора и 60 ученика, док је 18 ученика погинуло у НОБ-у.

По завршетку рата Гимназија је наставила рад у промењеним условима. Религија је избачена из наставног програма, али је уведен марксизам као нови предмет. Физичке казне су забрањена. Тек 1953. године реорганизацијом школске мреже, од Гимназије је одвојена основна школа, тако што су од Гимназије формиране две основне четвороразредне школе, две потпуне осмогодишње основне школе и Гимназија, као самостална средња школа.

Шездесетих година дошло је до нове реорганизације школског система па је Гимназија подељена на смерова и то: Друштвено – језички смер и природно – математички смер.

Школским реформама из 1974/75. године Гимназија почиње полако да се гаси. Последњи ученици су били они који су Гимназију завршили школске 1977/78. године, изузев оних који су завршни испит полагали у јануару 1979. године.

Деведесетих година двадесетог века долази до нове реорганизације школског система у Војводини. Тада је дошло до поновног успостављања Митровачке гимназије. До за сада последњег прекида у раду Гимназије је дошло током НАТО бомбардовања 1999. године.

Просветни радници: Петар Николић – катихета (1877-1903), Иван Прибанић (1878-1889), Иван Штркљевић (1884-1889), Јосип Пурић (1886-1887), Ziga Traüsmiller (1879-1888), Мијат Ковачевић (1886-1890), Вјекослав Амбринац (1886-1888), Миле Магдић (1887-1891), Јосип Ловретић (1888), Петар Роговић (1888-1892), Никола Омчикус (1889-1892), Петар Ваљевац (1888-1894), Матеј Мудринић (1888-1894), Иван Живић (1888-1894), Рок Радић (1894-1897), Фердинанд Радановић (1891-1894), Рудолф Шега (1891), Italo Hochetlinger (1891-1892), Петар Пеакић (1891-1892), Ivan Derebny (1892-1897), Иван Ренчевић (1892-1895), Драган Мелкус (1892-?), Антун Боснер (1893-?), др (фил.) Фрањо Тројер (1895-1896), др Каменко Суботић (1896-1899), Константин Карамата (1896-1898), Крсто Павлетић (1896-1897), Стјепан Антолковић (1898-1901)....Васа Чубриловић (1922) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет први пут 20.9.1963. године од Гимназије Сремска Митровица и други пут 17.9.1982. године од Заједнице средњег образовања и васпитања.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 408. ГИМНАЗИЈА – СТАРА ПАЗОВА, (1918-1980), 1943-1958
Количина архивске грађе: књ. 6; к. /; 0,15 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1943-1958:

- записници 1943-1958, 3 књ.
- деловодни протоколи 1943-1946, 1 књ.
- остале књиге 1944-1952, 2 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Први подаци о оснивању ове школе су из лета 1918. године, када је из Загреба у Стару Пазову дошао пензионисани професор Звонимир Ткалец, који је у заједници са словачким свештеником Владимиром Хурбаном, земљорадником Јаном Литавским и шеширџијом Јаном Гомбаром основао приватну четвороразредну гимназију. У школу се одмах уписало десетак ђака. Ову школу су похађали Срби, Словаци, Немци, Хрвати, Јевреји итд. Школа је радила у приватној кући. Наставни кадар је био недовољно квалификован, а чинили су га: Владимир Курбан, Милоје Араницки, Густав Гомбар и Звоним Ткалец. Предавања су обављана на српском језику, док је словачки био факултативан. Један наставник је предавао по више предмета, тако је Звонимир Ткалец предавао чак осам предмета.

Школа се развијала доста брзо. У следећој, 1919. години, је било 13 предавача. Велико интересовање за школовање у гимназији је нарочито испољено након стварања Краљевине СХС. У складу са измењеним условима рада требало је обезбедити редовне професоре, што тада није било изводљиво, па је школа престала са радом школске 1921/22. године. У тренутку престанка рада имала је око 70 ученика. Сви ученици су плаћали школарину. У почетку је то било 180 круна, а у Краљевини СХС 45 динара.

У току 1933. године почела је са радом Државна мешовита грађанска школа у Старој Пазови, која је школске 1942/43. године прерасла у Државну нижу средњу школу у Старој Пазови. У њој су се изучавали следећи предмети: веронаука (само за римокатолике), хрватски језик, немачки језик, повијест, земљопис, природопис, физика, минералогија и хемија, наука о здрављу, рачунство и мјерство и пјевање. Школске 1943/1944. године у сва четири разреда било је уписано 165 ученика.

Школску зграду је заузела немачка војска, па се школа преселила у зграду забавишта. По завршетку Другог светског рата, школа се звала Државна (некад реална некад непотпуна) нижа гимназија у Старој Пазови. Гимназија је постала трогодишња. Ученици су подељени на српско и словачко одељење. Школске 1950/51. године отворен је четврти разред, а следеће и пети разред. На крају школске 1955/1956. године постала је Виша мешовита гимназија у Старој Пазови, јер су нижи разреди одвојени у осмогодишњу школу. Укинута је 1980. године.

Просветни радници: Марија Свећњак, Катица Чмелик, Ангелина Гапуренко, Александар Попов, Катарина Лабртић, Бојана Ковачевић, Богданка Пекић, Илија Радошевић, Корнелија Кераћник, Мирослав Стојановић итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 4.11.1976. године од Гимназије "25. мај" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1284. ПОТПУНА МЕШОВИТА ГИМНАЗИЈА – ШИД, (1952-1958), 1945-1955
Количина архивске грађе: књ. 2; к. 2; 0,30 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1948-1954:

- остале књиге 1948-1954, 2 књ.

Списи 1945-1955.

Списи садрже: уписнице; записнике о положеним разредним испитима; дневнике рада и др.

Историјат ствараоца фонда:

Одлуком ГИО АПВ Нови Сад број 3565 од 17.4.1952. године Нижа мешовита гимназија у Шиду је поступно птретворена у Потпуну мешовиту гимназију у Шиду. Ова школа је имала осам разреда. Из четвороразредне основне школе полазило се у први разред Гимназије. Овакво стање трајало је до јуна 1956. године, када је реорганизацијом школске мреже од нижих разреда Гимназије формирана ОШ "Филип Вишњић" у Шиду, а од виших разреда Потпуна мешовита гимназија Шид.

Гимназија је имала наставничку и ученичку библиотеку са преко 2000 књига. Руководилац библиотеке је била наставница српскохрватског језика Марија Вујичић.

Школска зграда је убрзо постала претесна за све ученике са подручја општине Шид, који су желели да се школују у Гимназији, па је општина Шид својим решењем број 5687/55 од 19.11.1955. године доделила Гимназији две куће на коришћење. Ове куће су биле власништво Српске православне црквне општине,

једна од њих се налазила у Змај Јовиној улици број 1 и имала је 6 учионица, кабинет и оставу. Друга је била лоцирана у улици Милана Жежеља број 10 и имала је 4 учионице, један кабинет, зборницу, књижницу, канцеларију и стан за домара, који се састојао из собе, кухиње и шпајза.

Ова школа није била дугог века 1958. године је укинута, па су ученици са територије општине наставили школовање углавном у Сремској Митровици, а мањи део у суседним општинама Бјељина и Винковци.

Историјат фонда:

Фонд је преузет у току 1996. и 1997. године измешан са грађом основних школа са подручја општине Шид, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 379. НИЖА ГИМНАЗИЈА – ШИД, (1921-1952), 1921-1945
Количина архивске грађе: књ. 34; к. /; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвнентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1921-1945:

- записници 1925-1940, 1 књ.
- остале књиге 1921-1945, 33 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 13.10.1921. године. Оснивач је било Повереништво за просвету у Загребу, својим решењем број 29717 под називом Виша пучка школа у Шиду. Само две године касније школа мења назив у Грађанску и трговачку школу у Шиду. Не знамо када је изгубила у називу трговачка, али Други светски рат је дочекала као Државна грађанска школа Шид.

Већ 16.12.1944. године ГИО АПВ је својом одлуком број 86 променио назив школе у Нижу гимназију Шид. Исти орган је 16.9.1950. године донео одлуку којом се поново мења назив, па је постала Непотпуна гимназија Шид. Овај статус је задржала до 17.4.1952. године, односно до јуна 1952. године, када је поступно почела да прераста у потпуну мешовиту гимназију Шид. Потпуна гимназија је била осморазредна.

Ова школа је 1921/22. године имала у првом разреду Више школе уписаних 55 ученика. Тај број је постепено растао. Школа је убрзо добила и своју зграду.

Просветни радници: Љубица Недељковић, Јанко Мајхер, Јован Радовановић, Штеванија Клер (Kleer), Александар Вранешевић, Анка Ковачевић, Стаменка Цетина, Отилија Мирковић, Willi Zidovec, Јованка Павкова и свештеници: Миливоје Милошевић за православне, Антун Барковић за римокатолике и Ђура Бесермењи за гркокатолике.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 18.10.1976. године од Основне школе “Филип Вишњић” из Шида.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

4.1 - 57. ШКОЛА СРПСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ – РУМА, (1907-1941), 1922-1941

Количина архивске грађе: књ. 35; к. /; 0,50 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1922-1941:

- уписници 1936-1941, 4 књ.
- дневници 1922-1941, 28 књ.
- остале књиге 1935-1940, 3 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Група напредних и амбициозних трговаца у Руми, са Душаном Поповићем на челу, директором основне школе, основала је у пролеће 1907. године друштво под називом “Српска трговачка омладина”. Друштво је исте године основало Српску трговачку школу. Иако је носила назив “српска”, школа је била општа, похађали су је поред православаца и католици, јевреји и протестанти. Убрзо је променила име у Омладинска трговачка школа Рума, а затим у Стручна продужна школа Рума. Школовање је трајало четири године, а право уписа имали су ђаци који су завршили четвороразредну основну школу. У периоду после Првог светског рата изучавани су следећи предмети: српско-хрватско-словеначки језик, рачун, земљопис, кореспонденција, књиговодство, трговачко-менично право, стечајно право, хигијена, писање и гимнастика. Владање и вредноћа су оцељивани описном оценом. Школа је престала са радом почетком Другог светског рата, 1941. године.

Просветни радници: Иван Баретић, Богољуб Тртица, Димитрије Спајић, Сава Димитријевић, Петар Николић итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 59. СРПСКА ТРГОВАЧКА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1924-1941), 1926-1941
Количина архивске грађе: књ. 15; к. /; 0,15 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1926-1941:
- матичне књиге ученика 1926-1941, 15 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према сачуваним подацима ову школу је основало Српско трговачко удружење из Сремске Митровице 1924. године. Због тога је школа све до 1928. године носила назив Српско трговачко удружење – школско одељење Сремска Митровица. Од 1928. године добија назив Српска трговачка школа Сремска Митровица. Ову школу су похађали сем Срба и ученици других националности (Хрвати, Немци, Јевреји и остали становници Митровице). Школа је била четвороразредна, а у периоду 1926-1937. година имала је и два виша разреда.

У овој школи су изучавани следећи предмети, у првом разреду: краснопис, српски језик, рачун, географија и кореспонденција; у другом разреду уместо краснописа уведен је предмет књиговодство; у трећем резреду уместо српског језика уведен је немачки језик и менично право; у четвртом разреду уведен је још један нови предмет стечајно право; а у вишим резредима изучавала се још: народна економија, грађанско право и познавање робе.

Оцене из владања и вредноће су се давале посебно. Интересовање за ову школу је било велико, што се види из броја ученика који су похађали школу, тако је школске 1926/27. године било у сва четири разреда 105 ученика и у два виша разреда још 17 ученика, а већ школске 1938/39. године у четири нижа разреда је било 140 ученика. Школа је престала са радом доласком НДХ 1941. године.

Просветни радници: др Лазар Рашовић – правник (1926-1927), Јован Удицки – школски надзорник (1926-1939), Перузовић (1926/1927), Мате Храсте (1926-1927), Теодор Черевицки ((1927-1933), Милан Перенчевић (1927-1933), Федор Петровић (1927-1929), Александар Десимировић упр. (1929-1932), Мида Лозјанин (1929-1932), Федор Биљчевић (1929-1931), Јанко Ердељи (1929-1939), др Владимир Вохалски – судија (1929-1933), Јован Станишић – банкарски чиновник (1930-1932), Саво Петровић упр. (1932-?), Никола Поповић (1932-1935), Братислав Адамовић (1932-1939), Адам Миличић (1932-1938), др Матија Примус – правник (1938-1939), Новак Радевић (1938-1939), Михаило Николић (1937-1939), Александар Синковски (1937-1938) итд.

Занимљиво је поменути да је приликом оснивања школе Петар Савић, становник Митровице, поклонио као легат школи 91 катастарско јутро и 792 квадратна хвата земље у Шашинцима и две куће са двориштем у Сремској Митровици (на кч. 5746 и 5745) као и врт (на кч. 5740). С тим што је право

доживотног уживања на том поседу имала Савић Јудита (жена или кћерка). Окружни аграрни суд из Сремске Митровице је након Другог светског рата својом Одлуком број 1046/46 пресудио: "Конфискује се све, пошто не постоји Српска трговачка школа у граду, нити се кани основати."

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 58. СРПСКА ТРГОВАЧКА ОМЛАДИНА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1924-1941), 1923-1926
Количина архивске грађе: књ. 1; к. /; 0,03 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1923-1926:

- записници 1923-1926, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Завршетком Првог светског рата Срби у Срему су успели после више векова да се ослободе туђинске власти. У претходном периоду, под влашћу Аустроугарске монархије налазили су се на маргинама друштвеног живота и само име им је потисковано и негирано. Ослобођени, у новој држави, Срби су почели са оснивањем разних удружења, политичких партија, школа, занатских и трговачких радњи у чијем се имену налазила реч Срби, српски и слично, иако све те организације углавном нису биле само српске. У тој еуфорији основана је и Српска трговачка омладина у Сремској Митровици. Основана је са циљем да се осигура трговачки подмладак. Српска трговачка омладина је донела своја правила, изабран је Управни одбор и донела програм образовања, који је касније био основа за рад Трговачке школе. Поред образовног рада ово удружење је знатну пажњу посветило организовању забава, приредби, раду тамбурашког оркестра, органоизовању концерата и слично. Сарађивали су са свим трговачким друштвима из околних места.

Српска трговачка омладина је престала са радом доласком Другог светског рата. Тачније власти НДХ су забраниле њен рад.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су мањим делом сачувани.

ШКОЛЕ УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ

4.1 - 529. РУДАРСКО-ИНДУСТРИЈСКА ШКОЛА – АРАНЂЕЛОВАЦ, (1947-1951), 1947-1951

Количина архивске грађе: књ. 12, к. 1; 0,75 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1947-1951:

- деловодни протоколи 1947-1949, 2 књ.
- остале књиге 1948-1951, 10 књ.

Списи 1950-1951.

Списи садрже: прегледе расхода; благајничке планове; благајничке планове интерната; полугодишње извештаје; годишње извештаје; платне спискове; статистичке листове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Прецизних података о оснивању ове школе нема. На основу делимично сачуване архивске грађе може се закључити да је рад почео септембра 1947. године. Оснивач је била Генерална дирекција за угаљ НР Србије Београд, која је и финансирала рад школе, чак и делимично куповину одеће за ученике. Школа је била интернатског типа.

У време оснивања интересовање за ову школу је било велико, што говори податак да поред већ постојеће Рударско-индустријске школе Врдник, у ову школу се уписало у првој години преко 50 ученика. У првом разреду су изучавани следећи предмети: српско-хрватски језик, историја, земљопис, рачун, физика, хемија, основи минералогије, рударство и геологија, техничко цртање и фискултура, а у другом разреду програм је проширен: уставом, хигијеном, организацијом привреде и познавањем материјала.

Решењем Генералне дирекције за угаљ НРС Београд број 11481 од 10.8.1951. године ова школа је заједно са интернатом фузионисана са Рударско-индустријском школом Врдник. Спајање је извршено 1.9. исте године.

Просветни радници: Михајло Аврамовић, Јованча М. Лазаревић, Јован Радосављевић, Богољуб Тртица, З. Петковић итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.
Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1021. ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ – БЕШКА, (1909-1958), 1905-1961,
Количина архивске грађе: књ. 15; к. /; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1905-1961:
- испитна извешћа 1905-1931, 2 књ.
- уписнице 1952-1958, 12 књ.
- дневник рада 1960-1961, 1 књ.

Историјат фонда:

Прва шегртска школа у овом месту основана је 1.1.1909. године. Радила је до 1930. године када је укинута због малог броја ученика – шегрта. О овом периоду имамо врло мало податак, једино што је познато да је првих година рада школа имала 6 просветних радника и 56 ученика.

Поново је основана 1952. године и у први разред тада је уписан 21 ученик. Укинута је 1958. године, јер је у сва три разреда имала испода 30 ученика. Пре укидања покушавало се на све могуће начине да се одржи школа, па је при школи организован и курс за ВК трговце, који се распао због немарног односа полазника. Више дана ни половина уписаних није била присутана на предавањима, а уписано је од 15 до 19 полазника.

Просветни радници: Адам Обрадовић, Јован Филиповић, Јованка Вуковић, Милан Табаковић, Јелка Тресканица, Светозар Галечић, Бранко Стојадиновић, Слободан Милутиновић, Десанка Савић, Смиљан Бајузовић итд.

Историјат фонда:

Грађа је пре преузеимања била смештена у Основној школи Бешка па је и преузета заједно са грађом ове школе.

Степен сачуваности:
Књиге су мањим делом сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 256. РУДАРСКО-ИНДУСТРИЈСКА ШКОЛА – ВРДНИК, (1948-1953), 1947-1957
Количина архивске грађе: књ. 20; к. 2; 0,60 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1947-1957:

- деловодни протоколи 1948-1952, 4 књ..
- регистри 1948, 1 књ.
- остале књиге 1947-1957, 14 књ.

Списи 1848-1952.

Списи садрже: извештаје о раду; планове рада; податке о ученицима и наставном особљу; решења о постављењу и унапређењу; платне спискове; спискове стипендиста; благајничке планове; наставне планове и програме и др.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од Среског народног одбора Рума 1959. године. Грађа је била измешана са грађом фонда Дечји дом Врдник.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су мањим делом сачувани.

4.1 - 246. ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ – ВРДНИК, (1946-1959), 1946-1959
Количина архивске грађе: књ. 31; к. 1; 1,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1946-1959:

- записници 1946-1958, 2 књ.
- деловодни протоколи 1958-1959, 2 књ.
- остале књиге 1946-1958, 27 књ.

Списи 1949-1952.

Списи садрже: записнике са седница наставничког савета; сведочанства о завршеном разреду; записнике са поправних испита; потврде о похађању курсева; опште податке о ученицима; податке о врстама заната и одговарајућим мајсторима; податке о успеху ученика и др.

Историјат ствараоца фонда:

Школа је почела са радом 6.3.1946. године. Из расположиве грађе није могуће утврдити оснивача. Провобитни назив школе је био Стручна школа за ученике у индустрији и занатству Врдник, а од 1949. године добија назив Школа ученика у привреди Врдник. Под овим именом је и укинута 1958. године.

Рад је почела са седам предавача, од којих су били један лекар за хигијену и два инжињера. Предавачи су углавном били хонорарни радници, на пример инг. Теофил Молчко је био директор Рудника мрког угља у Врднику, а др Добричић Никола лекар здравствене станице у Врднику.

Школа је постепено прерасла у трогодишњу. Настава је обављана сваким даном од 16 до 20 часова. Поред општих предмета српскохрватског језика, математике, земљописа, историје итд. у овој школи је посебно изучавана историја

радничке класе. Касније је избачена минералогија, јер основи овог предмета су се налазили у хемији, физици и технологији.

Главни проблем школе је била недисциплина и ученика и наставника, нарочито хонорарних, који су каснили или уопште нису долазили на часове. На ученике се тешко утицало јер су неки били старији и од 20 година.

Просветни радници: Пајић Лазар, Ивковић Пауна, Григораш Василије, Сатмари Карло, инг. Молчко Теофил, Стојановић Стеван, др. Добричић Никола, Галовић Александар итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 17.11.1969. године од Основне школе "Моша Пијаде" у Врднику.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 1286. ШКОЛА ЗА КВАЛИФИКОВАНЕ РАДНИКЕ "НИКОЛА ТЕСЛА" – ЕРДЕВИК, (?-1967), 1969
Количина архивске грађе: фасцикли 2; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Несређен.
Информативна средства: нема.

Историјат ствараоца фонда:

Постоје три податка о оснивању шегртске школе у Ердевику: први да је основана 15.11.1898. године, други 2.12.1905. године и трећи 5.11.1908. године. Који је податак тачан нисмо могли утврдити. У жупанијским извештајима за 1910. годину забележено је да је Шегртска школа у Ердевику 1909. године имала 69 ученика – шегрта и 5 учитеља који су у њој предавали. Поређења ради напомињемо да је исти број ученика и просвтних радника те године имала и шегртска школа у Илоку, док је шегртска школа у Бешки била мање развијена.

У току Првог светског рата ова школа је престала са радом. У преиоду између два светска рада није обнављала рад. Тек почетком 60-тих година 20. века школа ученика у привреди Никола Тесла Шид је отворила своје одељење у Ердевику, које је радило 7 до 8 година па је опет угашено.

Просветни радници: Никола Затезало, Јулија Катић, Вера Мајсторивић, Милан Цумбо, Крстина Цумбо, Миливој Радовановић, Тома Зечевић, Мирко Фунштајн итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет априла 1997. године измешан са грађом других школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 356. ШКОЛА ЗА КВАЛИФИКОВАНЕ РАДНИКЕ У ПРИВРЕДИ И ДРУГИМ ДЕЛАТНОСТИМА – ИНЂИЈА, (1897-1977), 1897-1978
Количина архивске грађе: књ. 40; к. 9; 2,80 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1897-1978:
- записници 1923-1978, 25 књ.
- деловодни протоколи 1897-1973, 8 књ.
- остале књиге 1897-1938, 7 књ.

Списи 1961-1978.

Списи садрже: завршне рачуне; сведочанства; персоналну документацију; правилнике; податке о ученицима; информације о наставном програму и др.

Историјат ствараоца фонда:

Шегратска школа у Инђији почела је са радом 1.9.1897. године. На почетку 20. века (1901. године) имала је 73 ученика. Неким нарочитим успесима се неможе похвалити, јер од овог броја разред није завршио 21 ученик или 28,76 посто. Немар и недисциплина су били присутни на сваком кораку. У оба светска рата школа је престајала са радом, а у миру је обнављана. Једно време је постојало посебно одељење ученика "нерисача" то јест који нису имали за предмет цртање (бербери и трговци). Број ђака је постепено растао тако да је школске 1962/63. године школа имала три разреда са 6 одељења и 144 ученика, али са доста лошом структуром просветног кадра. Од 1.9.1966. године школа почиње полако да одумире, одвајањем шегрта металске и електро струке и припајањем истих ТШЦ Инђија. Просветни радници су улагали напоре да се школа одржи, па су 1967. године при школи отворили кројачку радионицу у којој је обављана практична настава за кројаче мушких и женских одела. После равно 70 година постојања престала је са радом јер је 1967. године припијена Центру за оспособљавање кадрова у Инђији. Никад није имала своју зграду, увек је била подстанар других школа или других правних и физичких лица. Тек 1958. године НОО Инђија је доделио део зграде на углу Дунавске и Лењинове улице број 41 овој школи, површине 31x16,5 метара и двориште од 30,5x20 метара, где су биле четири учионице, две канцеларије, три предсобља, ходник и остава.

Просветни радници: Тобија Ромић, Велимир Акуртин, Паво Копорчић, Венделин Хаусвахт, Н. Јовановић, Јосип Оберлајтнер, Јаков Јовановић, Карло Иге, Здравко Тодоровић, Мирјана Стојановић, Јагода Недељков, Живомир Цветковић, Велинка Мркшић, Јелица Бањић, Светозар Бошњаковић, Иван Пастиек, Иван Хлут, Фердо Клиновски, Бојана Никетић, Александар Георгијевски, Сава Тарабић, Јован Маглов, Милош Грабовачки итд. Вероучитељи: Алекс. Шикњи, Радослав Марковић и Мирослав Јурјевић.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 26.2.1976. године од Школе за квалификоване раднике у привреди и другим друштвеним делатностима из Инђије.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 757. ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР КОЖАРСКО-ТЕКСТИЛНЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ СТРУКЕ "1. МАЈ" – ИНЂИЈА, (1976-1980), 1970-1981
Количина архивске грађе: књ. 13; к. 2; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1970-1981:

- записници 1978-1980, 6 књ.
- деловодни протоколи 1970-1981, 2 књ.
- остале књиге 1977-1980, 5 књ.

Списи 1976-1980.

Списи садрже: записнике управних органа; записнике са полагања завршних испита; извештаје о раду; наставне програме и др.

Историјат ствараоца фонда:

Центар је настао трансформацијом Школе ученика у привреди 1976. године. Регистрован је код Окружног суда у Сремској Митровици као Центар за образовање радника кожарско-текстилне струке "1. мај" Инђија, под бројем Фи-699/77 од 10.6.1977. године.

Од самог оснивања школа је имала великих проблема. На првом месту није имала своју зграду већ је користила просторије у Техничком центру "Михајло Пупин" и делимично у Основној школи "Душан Јерковић". Када се показало да то није довољно коришћене су просторије Дома омладине, а када су и одатле исељени користили су просторије Центра "Иво Лола Рибар" у Инђији.

Две године касније ова школа, иако је радила у тешким условима, отвара одељење грађевинске струке. Жеља радника Центра је била да се Центар и даље развија. Тако је на седници Збора радника у фебруару 1980. године донета одлука да се отворе одељења гумарског и дрвно-прерађивачког смера, што је у јесен те године и учињено.

Поред простора озбиљан проблем је предствљао и недостатак стручног наставног кадра. Рецимо, 1979. године од 22 потребна професора школа је обезбедила свега 13, а осталих девет су били приучени ВКВ радници и слично. Због тога је на референдуму просветних радника и општинских руководилаца од 26.7.1980. године донета одлука да се у инђијском школству направи нова

реорганизација, по којој се ова школа угасила а њене обавезе је преузео Образовни центар позивно-усмереног образовања "Михајло Пупин" Инђија.

Просветни радници: Пиплица Милка, Устић Љиљана, Станковић Станка, Мрђа Богданка, Ковачевић Аница, Николић Хранислав, Овшек Штефан, Авалић Славенко, Ковачевић Влада, Томић Милош, Теклеровић Драгољуб, Миловановић Јован, Јовић Стојан, Раковић Маринко, Ајбен Ђура, Миклушић Радивој, Дамјановић Сретен, Стекић Владимир, Јовановић Живко, Јовановић Бранко итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет измешан са грађом других средњих школа са подручја општине Инђија, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1053. ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР ДРУШТВЕНИХ ДЕЛАТНОСТИ "22 ОКТОБАР" – ИНЂИЈА, (1977-1980), 1977-1981
Количина архивске грађе: књ. 9; к. 6; 1,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1977-1981:

- записници 1977-1980, 2 књ.
- деловодни протоколи 1977-1981, 3 књ.

Списи 1977-1981.

Списи садрже: статуте; самоуправне споразуме;правилнике; статистичке податке о школи; персоналну документацију радника; записнике са полагања завршних испита; записнике са седница Збора радника и др.

Историјат стваоца фонда:

Образовни центар "22. октобар" Инђија натао је трансформацијом Гимназије у Инђији 1977. године. Гимназија је укинута и формиран је Образовни центар за друштвене делатности природно-математичког смера. Делатност школе је била: позивно-усмерено образовање средњег ступња са смеровима: математички, биолошки, географски и хемијски.

Сама Одлука о формирању овог Центра је донета на референдуму 31.3.1977. године, а у живот је спроведена од 1. септембра исте године. Регистрован је код Окружног привредног суда у Сремској Митровици 10.6.1977. године под бројем Фи-681/77.

У почетку је школа радила са два наставна програма. Ученици који су уписани у Гимназију радили су по ранијим програмима, а они који су уписивани од 1977. године радили су по новом програму.

Наставни кадар је задовољавао по својој стручности, што је довело до већег интересовања за школу. У првој години постојања Центар је имао 10 одељења са 311 ученика. Од школске 1979/80. године школа је имала само први и други разред усмереног образовања. То је довело до смањења броја ученика. Затим, укидају се математички и биолошки смер, због чега се појавио вишак наставног кадра.

Због наведеног и других сличних проблема на референдуму 0д 26.7.1980. године донета је одлука да се све средње школе у Инђији укину и одмах формирају две нове средње школе. Нове школе су прихватиле све ученике који су већ пошли у средњу школу, као и оне који су се уписивали те године. Тако је створен Центар позивно-усмереног образовања "Михајло Пупин" Инђија, као четворогодишња средња школа и Средња школа "Иво Лола Рибар", такође са четворогодишњим трајањем. Ова друга је била претеча поновног оснивања гимназије.

Просветни радници: Аћимовић Нада, Љуца Олга, Жанић Иван, Делибос Анђелка, Зубац Десанка, Недић Зорица, Марковић Кова, Котур Љуба, Васиљевић Весна, Влатковић Аница итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет измешан са грађом других средњих школа са подручја општине Инђија, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 872. ТЕХНИЧКА ШКОЛА "МИХАЈЛО ПУПИН" – ИНЂИЈА, (1961-1966), 1961-1968
Количина архивске грађе: књ. 13; к. 1; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1968:

- записници 1962-1966, 10 књ.
- деловодни протоколи 1961-1968, 3 књ.

Списи 1961-1966.

Списи садрже: извештаје о пословању; завршне рачуне; статистичке податке; записнике са полагања завршних испита; платне спискове; записнике Школског одбора, Управног одбора, Наставничког већа, са полагања пријемних испита, са полагања ванредних испита и др.

Историјат ствараоца фонда:

Школа је основана Решењем НОО Инђија број 01-5125/1-61 од 12.5.1961. године. У почетку је била само техничка школа (имала је само машински одсек). Тек од 1966. године отвара се и електротехнички одсек. Била је потпуна средња школа, односно школовање у њој је трајало четири године.

Савет за просвету Народне републике Србије је својим Решењем број 04-4289 од 9.10.1961. године је дао за почетак рада машинског одсека, а Покрајински секретаријат за науку, просвету и културу Нови Сад својим Решењем број 03-579 од 23.11.1966. године је дао сагласност за почетак рада електротехничког отсека. Школа је уписана у у судски регистар Окружног привредног суда у Сремској Митровици под бројем 43/65 од 14.12.1965. године.

Ова школа је преживела све школске реорганизације у инђијској општини, мада са одређеним променама. Од 29.1.1966. године променила је назив у Технички школски центар "Михајло Пупин" Инђија. Затим, од 10.6.1977. године постала је Образовни центар средњег позивно усмереног образовања металне и електро струке "Михајло Пупин" Инђија.

Просветни радници: Вујетић Јован, Томић Гордана, Томић М, Зрнић Јован, Милуновић П, Бошњаковић инг. Младен, Бошковић С, Божић З, Јовановић Даница итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 1989. године без записника о преузимању. Грађа фонда је приликом преузимања била измешана са грађом других школа са подручја општине Инђија.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1054. ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР МЕТАЛНЕ И ЕЛЕКТРО СТРУКЕ ПУО (позивно усмерено образовање) "МИХАЈЛО ПУПИН" – ИНЂИЈА, (1977-1980), 1977-1981
Количина архивске грађе: књ. 15; к. 4; 1,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1977-1981:

- записници 1977-1981, 3 књ.
- деловодни протоколи 1977-1980, 3 књ.
- остале књиге 1977-1981, 9 књ.

Списи 1977-1981.

Списи садрже: самоуправне споразуме; статуте; правилнике; извештаје о раду; програме васпитног рада; статистику; записнике са полагања завршних испита; записнике са седница Испитног одбора, Збора радника, Савета школе, Наставничког већа и др.

Историјат ствараоца фонда:

У складу са Законом о трансформацији средњих школа, а на иницијативу СО Инђија, дошло је до формирања Образовног центра средњег позивног усмереног образовања металске и електро струке "Михајло Пупин" Инђија.

Регистрован је код Окружног привредног суда у Сремској Митровици под бројем Фи 680/77. Основна делатност центра је била образовање кадрова металске, електротехничке и пољопривредне механизације на средњем степену. Овај центар није трајао дуго, већ 1979. године почињу припреме за нову реорганизацију тако да је 1980. године реализовано припајање ”22. октобра” и “1. маја” овом центру и даље послује као Центар позивно усмереног образовања “Михајло Пупин” Инђија. “22. октобар” је био образовни центар Друштвених делатнодсти природно математичког смера (гимназија). “1. мај” је био образовни центар грађевинске, кожарске и текстилне струке. Оба смера су били потпуне средње школе.

Просветни радници: Јурбовић Мијат, Росандић Петар, Живковић Сава, Петровић Никола, Јојић Петар, Јовановић Даница, Видаковић Милица, Каварбашић Светлана, Царић Вера итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет измешан са грађом других средњих школа са подручја општине Инђија, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1055. ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР ПОЗИВНО УСМЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА “МИХАЈЛО ПУПИН” – ИНЂИЈА, (1981-1989), 1981-1989
Количина архивске грађе: књ. 5; к. 6; 0,80 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1981-1988:

- деловодни протоколи 1981-1984, 1 књ.
- остале књиге 1981-1988, 5 књ.

Списи 1982-1989.

Списи садрже: записнике о полагању разредних испита; записнике о полагању ванредних испита; записнике о полагању завршних испита; записнике са седница Стручног актива и др.

Историјат ствараоца фонда:

У рационализацији школске мреже на подручју општине Инђија 1980. године донет је предлог о спајању три средњешколска центра: “Михајло Пупин”, “1. мај” и “22. октобар” у једну радну организацију. Овај предлог је усвојен на референдуму радника све три организације 13.10. 1980. године. Нова радна организација је добила назив Образовни центар позивно усмереног образовања “Михајло Пупин” Инђија.

Овај центар је живео до 1990. године када је почело враћање “на стара добра времена”, поновно је основана Гимназија, Техничка школа итд.

Просветни радници: Петровић Драган, Овшек Штефан, Новаковић Трива, Зубац Миливоје, Маринчић Јоцван, Настески Милојко, Турчиновић Раде, Дејановић Јован, Стојић Миленко, Чикарић Бидимка, Теслеровић Драгољуб, Ђуричић Живка, Матовић Ђорђе, Зорић Рајко, Божић Загорка, Вујичић Миленко, Сајферт Мирјана, Петровић Душан, Јелић Милица, Васиљевић Весна, Турчиновић Вера итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет измешан са грађом других средњих школа са подручја општине Инђија, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1068. ТЕХНИЧКИ ШКОЛСКИ ЦЕНТАР “МИХАЈЛО ПУПИН” – ИНЂИЈА, (1966-1980), 1966-1977

Количина архивске грађа: књ. 50; к. 8; свежњева 14; 3,50 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1966-1977:

- записника, 20 књ.
- деловодни протоколи 1969-1976, 8 књ.
- остале књиге 1966-1979, 22 књ.

Списи 1968-1978.

Списи садрже: самоуправне споразуме; статуте; правилнике; планове и програме рада; извештаје о раду; М-4 обрасце; записникео полагању завршних испита; досијеа радника; актао оснивању и регистрацији; записнике са састанака Збора радника, Савета школе, Управног одбора и др.

Историјат ствараоца фонда:

Технички школски центар Инђија основан је Одлуком Скупштине општине Инђија број 01-1-41/66-01 од 1.7.1966. године. У састав овог Центра ушле су следеће средње и непотпуне средње школе:

1. Техничка школа са машинским и електротехничким одсеком,
2. Школа за квалификована раднике Инђија, и то: а) металске и електро струке и б) пољопривредне струке,
3. Школа за висококвалификоване раднике, и то: а) металске и електро струке и б) пољопривредне струке.

Шест година касније, тачније 1972. године, при овој школи отворен је и Одсек за квалификоване раднике – возач моторних возила. Верификацију ове школе извршио је Секретаријат за образовање АП Војводине Нови Сад својим

Решењем број 03-579/5 од 23.11.1966. године. Настава је била теоријска и практична. Школа је, у зависности од смера, трајала две до четири године.

Назив школе је делимично промењен 1974. године када се дотадашњем имену додаје назив "Михајло Пупин". Одлуком Збора радника од 29.6.1976. године овај центар је изводио практичну и теоријску наставу у првом и другом разреду општег заједничког средњег образовања, а у својим радионицама је организовао наставу за ученике КВ занимања металске струке.

Нова реорганизација школског система у Инђији извршена је 1980. године. Том реорганизацијом овај центар је укинут, али је основан нови Образовни центар позивно усмереног образовања "Михајло Пупин" Инђија. У њега су ушли бивши Центар "Михајло Пупин", "22. октобар" и "1. мај".

Просветни радници: Загорка Божић (1966-1968), Злата Лукић (1966-1977), Томислав Ђорђевић (1966-1977), Момчиловић Боривој (1966-1972), Томић Гордана (1966-1977), Панковић Душан (1966-1968), Узелац Мирко (1966-1968), Панковић Јованка (1968-1977), Лајбеншпергер Мара (1966-1977) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет измешан са грађом других средњих школа са подручја општине Инђија, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 495. СТРУЧНА ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ – ИРИГ, (1946-1957), 1946-1959

Количина архивске грађе: књ. 7; к. /; 0,15 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1946-1959:

- деловодни протоколи 1955-1957, 1 књ.
- остале књиге 1946-1959, 6 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Шегртска школа у Иригу основана је 1.1.1891. године. Почетак 20. века (школске 1900/1901. године) дочекала је са 55 ученика, од којих је 15 пало на испиту, односно 27,27 посто. Од оснивања па све до 1910. године била је једноразредна, док су Рума и Митровица имале вишеразредне школе ученика у привреди. Број ученика је растао, па је у жупанијским извештајима за 1910. годину забележено да шегртска школа у Иригу има 81 шегрта и 8 просветних радника. Први светски рат затворио је ову школу, није се опоравила све до 1946. године, када је основана нова школа са именом Стручна школа за ученике у индустрији и занатству Ириг. Опет није била дугог века. Укинута је одлуком НОО среза Сремска

Митровица број 26380/57 од 16.9.1957. године, због малог броја ученика и близине два много развијенија града, на југу Руме и на северу Новог Сада.

Просветни радници: Јелкић Стеван, Градојевић Никола, Миросављевић Анка, Шијак Димитрије, Руњајић Миленко, Вишњски Ференц итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 18.5.1976. године од Основне школе "Доситеј Обрадовић" из Ирига.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 618. ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ – КУЗМИН, (1952-1957), 1952-1957
Количина архивске грађе: књ. 6; к. 1; 0,15 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1952-1957:

- остале књиге 1952-1957, 6 књ.

Списи 1953-1957.

Списи садрже: дневнике рада; записнике са полагања завршних испита; сведочанства ученика; писмене задатке и испитна питања; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Школа ученика у привреди Кузмин основана је 1952. године. Није имала своје просторије за наставу већ се, у почетку, служила просторијама основне школе, а касније настава је одржавана у просторијама Задружног дома. Наставно особље су углавном чинили наставници из осмогодишње школе у Кузмину. Практична настава се обављала код приватних мајстора у Кузмину или на економији СРЗ.

Број ученика који су похађали ову школу био је веома мали, тако је школске 1954/55. године у школи било у три разреда свега 19 ученика: у првом разреду 7, у другом разреду 10 и у трећем разреду 2 ученика. Школске 1956/1957. године број ученика се још више смањио и било их је свега 11.

На основу Одлуке Народног одбора среза Сремска Митровица – Секретаријата за просвету и културу од 16.9.1957. године ова школа је укинута, јер нису постојали ни основни услови за њен рад.

Просветни радници: Клепац Мирко, Сударевић Душан, Пајаковић Никола, Вујков Анђелка, Милак Миланка, Уметић Пера, Колунџић Ђура, Десанчић Драгица, Милинковић Миланка и Слободан, Плачков Ђорђе, Тодић Драган, Ђалинац Данило, Докић Гордана, Москаљ Бранко и Шојић Лука.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 13.1.1972. године од Основне школе у Кузмину.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 – 918. ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ – НОВИ СЛАНКАМЕН, (1924-1930. и 1952-1955), 1924-1930 и 1952-1955
Количина архивске грађе: књ. 16; к. /; 0,08 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1924-1955:

- прозивници 1924-1930, 9 књ.
- именици 1924–1955, 6 књ.
- испитни извештаји 1924-1930, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Званичних података о оснивању школе нема. Остаје једино да се ослонимо на уписнике ове школе, а према њима школа је оснивана два пута. Први период постојања и рада школе би био од 1924. до 1930. године, а други од 1952. до 1955. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од Основне школе Нови Сланкамен. Грађа је била измешана са грађом свих осталих школа са овог подручја.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 581. ДОМАЋИЧКА ШКОЛА – РУМА, (1948-1957), 1948-1957
Количина архивске грађе: књ. 3; фасцикли 1; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1948-1957:

- деловодни протоколи 1948-1957, 1 књ.
- остале књиге 1955-1957, 2 књ.

Списи 1949-1957.

Списи садрже: дневнике рада; разне дописе других установа и др.

Историјат ствараоца фонда:

Домаћичка школа у Руми је основана 1948. године под називом Просветно домаћички течај. Течај је похађало 35 ученица, а 90% од њих су биле чланице сељачких радних задруга. Ученице су прилично нередовно похађале наставу, посебно у време пољопривредних радова, у пролеће и јесен.

Предмети који су се предавали су били: српски језик, рачун, историја, земљопис, ручни рад, познавање природе, хигијена, основи пољопривреде, кување, домаће газдовање и фискултура. Код ученица је највеће интересовање постојало за ручни рад и домаћинство, што је унеколико ометало нормално извођење наставе осталих предмета. Сазивани су и родитељски састанци, али је и код родитеља владало интересовање само за два већ поменута предмета.

Школски одбор је био незаинтересован за проблеме школе, његови чланови углавном нису ни долазили на састанке. Материјално издржавање школе је обезбеђивао буџет Народноослободилачког одбора Рума, али је школа била снабдевена углавном инвентаром за практичну наставу. Управник школе је била Вуковић Ружа.

Школа је престала са радом 1957. године.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 – 71. СРЕДЊА СТРУЧНА ШКОЛА “БРАНКО РАДИЧЕВИЋ” – РУМА, (1887-), 1927-1983

Количина архивске грађе: књ. 116; к. 1; 4,20 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1927-1983:

- записници 1949-1977, 13 књ.
- деловодни протоколи 1955-1978, 4 књ.
- дневници 1936-1941, 32 књ.
- остале књиге 1927-1983, 67 књ.

Списи 1937-1938.

Списи садрже: податке о броју одељења; податке о наставним предметима; уписнице; евиденције о часовима у Вечерњој школи; испитне извештаје; дневнике и др.

Историјат ствараоца фонда:

У Збирци Црквено-школских докумената забележено је да је 1789. године у Руми постојала Цртачка школа. Тада је директор те школе био Јосип Салај, такође је забележено да је пре њега директор те школе био Лаврентије Гавранчић.

Шегртска школа у Руми и прва тог типа у Срему основана је 17.2.1887. године. Била је мешовитог типа, односно похађали су је и дечаци и девојчице. Имала је Нижи и Виши курс, а наставни програм је био усклађен са Законом о шегртским школама, који је био на снази у Аустроугарској монархији.

Интересовање за Шегртску школу је било велико. Већ у првој години рада уписала је 148 ученика. Уписани су ученици из разних крајева, 3 из Аустрије, 15 из Угарске, али највише из Срема 130. Међу уписанима је највише било римокатолика 87, православаца 56 и 5 евангелиста. Као матерњи језик 79 ученика је имало српскохрватски, 63 немачки, 5 мађарски и 1 чешки. Највеће интересовање је владало за смер трговца, где је уписано 18 ученика, затим зидара са 16 ученика, колара 12 ученика итд. Међутим, похађање наставе било је нередовно. У просеку сваки ученик је школске 1886/87. године изостао 21,9 дана, школске 1887/88. године 17,7 дана, школске 1888/89. године 26,9 дана и школске 1889/90. године 26,5 дана. У првој години рада било је чак 3.434 неоправдана изостанка.

У почетку школа је имала 10 запослених радника. Од тога 8 учитеља основних школа, један катихета и један чиновник. Занимљиво је да средњешколских учитеља – професора није било.

Број уписаних ђака је постепено растао. Тако је 1901. године Шегртску школу похађало 177 ђака, а већ 1910. године било их је 334. Исте године школа је имала 15 просветних радника. Значајно је напоменути да је школовање у овој школи трајало три године.

Након Другог светског рата трансформисана је у школу ученика у привреди, па технички школски центар "Миливоје Савић – Трива" и затим Центар за опште средње и стручно образовање.

Просветни радници: Петар Николић (до 1930), Данило Карлеуша и Милош Раишић (оба 1930), Матија Шибанић (1929), Драгиша Стевановић (1936), Велимир Радошевић, С. Деметровић и Тривун Митровић – управник (сви 1938), Стеван Тијанић (1939), Стеван Бугарски (1940), Савета Малетић, Борисав Ћирић, Лазар Јовановић, Милобран Радивојков – катихета и Петар Љубић (сви 1941) итд.

Историјат фонда:

Први део фонда је преузет 12.11.1976. године од Школе за квалификоване раднике "Миливој Савић – Трива" из Руме, а други део фонда је преузет 11.7.2002. године од Средње стручне школе "Бранко Радичевић" из Руме.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су фрагментарно сачуавани.

4.1 – 24. ЖЕНСКА СТРУЧНА ШКОЛА – МИТРОВИЦА, (1894-1941), 1894-1941
Количина архивске грађе: књ. /; к. 3; 0,35 м
Језик грађе: српски.
Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1984-1941.

Списи садрже: податке о наставном кадру; финансијске планове и извештаје; статистику о ученицима и др.

Историјат ствараоца фонда:

Женска стручна школа у Митровици основана је решењем Високе краљевске владе – одјел за богоштовље и наставу у Загребу дана 28.5.1894. године, под бројем 7860. Са радом је почела 1.11.1894. године. Одмах по оснивању имала је статус земаљске школе, односно била је издржавана од Владе. Циљ постојања и рада ове школе био је да девојчице науче да кроје и шију бело рубље ручно и машински.

Већ прве године интересовање за ову школу је било велико, уписано је 85 полазница. Три године касније, 1897. године, школа је имала 63 ученице. Према верској припадности 33 ученице су биле римокатоличке вере, 24 гркоисточне (православне) вере и 6 "израелита" (Јеврејки).

Обука у школи је трајала три године, а старије ученице, оне које су то желеле, су похађале и опетовницу (допунска школа за утврђивање већ стеченог знања). Занимљиво је да је у школи постојала само једна шиваћа машина. Настава се одвијала по 6-7,5 сати дневно.

Према извештајима за 1900. годину у школи су постојала три курса: за рубенину; за кројачање и за китничарство.

Од општих предмета, са једним или два часа недељено изучавани су: наук о вери, хрватски (српски) језик, рачун и цртање (које је сматрано веома важним предметом.

Школа приликом оснивања није имала своју зграду већ је радила у згради Девојачке пучке школе у Митровици. Тек школске 1903/1904. године уселила се у своју зграду. Рад школе је прекинула окупација 1941. године, а након тога више није обнављана.

Просветни радници: Марија Траусмилер, Марија Шајатовић, Даница Пејновић, Зора Попл, Љубица Јемрић итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од приватних лица откупом 2.10.1969. године. Грађа фонда је била измешана са грађом Државне народне женске школе из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 24. ДРЖАВНА НАРОДНА ЖЕНСКА ШКОЛА – МИТРОВИЦА, (?-1944), 1862-1944

Количина архивске грађе: књ. 353; к. 10; 4,00 м
Језик грађе: српски, немачки.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1870-1944:
- записници 1909-1930, 2 књ.
- деловодни протоколи 1892-1942, 8 књ.
- остале књиге 1870-1944, 343 књ.

Списи 1862-1941.

Списи садрже: податке о наставном кадру; податке о финансијама школе; статистику о ученицима; наставне програме; извештајео стању школе; постављења; премештаје унапређења и пензионисања учитеља; извештаје месног и жупанијског надзорника; извештаје о преласку ученица из школе у школу; извештаје о изостајању ученица; захтеве за повећање броја одељења; податке о набавкама инвентара; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Тачну годину оснивања Пучке девојачке школе нисмо могли одредити. Познато је да су крајем 18. века у Митровици радиле две немачке школе: Девојачка и Математичка. У крајишким девојачким школама наставни језик је био немачки, а касније се упоредо са њим учио и српски (хрватски). Остали предмети су били: веронаука, читање, писање и ручни рад. Надзор над школама у Војној крајини обављале су школске комисије. Пуковска школска комисија у Петроварадину (од 1870. године у Винковцима) била је надлежна за све школе на територији сремског пешадијског пука. После развојачења Војне границе највишу власт и надзор над школама вршила је Хрватско-славонска земаљска влада, Одјел за богоштовље и наставу.

Након стварања Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца није било већих административно-управних промена. Тек крајем 1929. године, када су формиране бановине и када је срез Сремска Митровица ушао у састав Дринске бановине, све школе су дошле под управу и надзор Дринске бановине са седиштем у Сарајеву. Године 1931. срез Сремска Митровица је прикључен Дунавској бановини са седиштем у Новом Саду. Стварањем Независне Државе Хрватске срез Сремска Митровица је поново дошао под управу Земаљске владе у Загребу. Управу у школи представљали су равнајућа учитељица, општински школски одбор и месни школски надзорник. Године 1874. школа је постала четвороразредна, с тим што су ученици ишли у четврти разред две године, због чега је касније отворен и пети разред. Од 1874. године настава се изводила на српском (хрватском) језику, али пошто је у граду било и доста Немаца, на захтев Швапско-немачког културног савеза, 1923. године су отворени паралелни разреди за немачку децу. Назив Државна женска школа постао је званичан од 1933. године. Творац фонда је престао да постоји 1944. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 22.10.1969. године. Пронађен је у кући бивше управнице школе Вилхелмине Им. Као накнаду за чување грађе Архив је наследнику куће исплатио 1.000 дин.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 580. ШКОЛА СА ПРАКТИЧНОМ ОБУКОМ "ДУБРАВА" – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1953-1963), 1949-1974
Количина архивске грађе: књ. 19; к. 8; 1,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1949-1969:

- записници 1951-1961, 6 књ.
- регистри 1958-1968, 6 књ.
- остале књиге 1949-1969, 7 књ.

Списи 1949-1974.

Списи садрже: спискове ученика; записнике са полагања испита КВ и ПКВ радника; спискове осуђеника који су завршили курсеве; уписнице; наставне програме и др.

Историјат ствараоца фонда:

По завршетку Другог светског рата у казниони Сремска Митровица се нашло доста младих људи. Многи од њих су били осуђени на вишегодишње робије, било је и кривих, али и невиних. Пошто су млади људи добра радна снага, КПД је организовао све већу производњу, пољопривредног и занатског типа. Циљ васпитача и млађих људи је био да после издржане казне примене знање стечено током издржавања казне. Због тога је већ од 1949. године почело организовано стицање теоријског знања из одређених области, а уз практичну обуку у сарадњи са Школом ученика у привреди и удружењем занатлија. Организоване су комисије за полагање испита за полуквалификованог, квалификованог или висококвалификованог радника.

Пошто је КПД вршио све већи притисак на школу и удружење занатлија 1953. године је основана школа Ученика у привреди при КПД Сремска Митровица. Школа је 60-тих година променила име у Мешовиту школу са практичном обуком "Дубрава" Сремска Митровица. А већ 1962. године је то школа са практичном обуком "Дубрава" Сремска Митровица. Школа је радила по трогодишњем програму за школе ученика у привреди, а завршни испити су обављани пред комисијом удружења занатлија.

Из ове школе изашли су многи вредни и способни мајстори који су касније користили своје знање, али школа завршена на казниони давала је жиг тим људима.

Да би се ово избегло, да би ученици ове школе после издржане казне имали равноправан статус са свршеним ученицима других школа, из имена школе је избрисано КПД.

Школа је престала са радом 1963. године, али приватно спремање и полагање испита пред цивилним комисијама је остало и даље, све до 1974. године.

Предавачи у овој школи су у почетку били хонорарни, а били су редовни у школи ученика у привреди. Постепено круг предавача се ширио и из редова осуђеника: Чепо Ивица, Узелац Константин, Павловић Љубо, Белка Золтан, инг. Поповић Владимир итд. Од цивилних лица као професори су радили: Какашић Љубомир, Ковачевић Љубомир, Недић Младен, Добродол Фрањо, Ђуричковић Деско итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 26.1.1982. године од Казнено поправног дома у Сремској Митровици.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 910. ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ “СТАНКО ПАУНОВИЋ” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1965-1978), 1963-1964
Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,10 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1963-1964:

- матичне књиге ученика 1963-1964, 2 к.

Историјат ствараоца фонда:

Реорганизацијом школства у општини Сремска Митровица 1965. године од школе ученика у привреди одвојени су металци и електрострука и припојени Школском техничком центру Никола Тесла Сремска Митровица, а ученици прехрамбених струка су припојени технолошком школском центру. Од остатка ученика формирана је школа ученика у привреди “Станко Пауновић” Вељко у Сремској Митровици. Звање КВ радника при овој школи су стицали будући: зидари, тесари, столари, кројачи, тапацирери, бербери, словослагачи, типомашинсти итд.

Школовање је трајало три године. Користио се програм за школе ученика у привреди. Праксу ученицима је обезбеђивала митровачка привреда, приватни и друштвени сектор.

Престала је са радом 29.3.1978. године, услед припајања Средњој школи правне, економске и угоститељске струке “9. мај” Сремска Митровица.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуавности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1142. ТЕХНИЧКИ ШКОЛСКИ ЦЕНТАР “НИКОЛА ТЕСЛА” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1965-), 1960-1991
Количина архивске грађе: књ. 236; к. 16; 9,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1991:

- записници 1962-1988, 29 књ.
- деловодни протоколи 1966-1986, 5 књ.
- регистри 1978-1982, 1 књ.
- остале књиге 1961-1991, 201 књ.

Списи 1963-1968.

Списи садрже: записнике Збора радника; нормативна акта; планове рада; извештаје о раду; разне уговоре, платне спискове; картоне личног дохотка; завршне рачуне; персонална досијеа радника; записнике са седница Школског одбора, Савета школе, Управног одбора, Наставничког већа, Конкурсне комисије, Испитног одбора, Стручног актива, Основне организације Савеза комуниста Војводине; уписнице и др.

Историјат стваоца фонда:

Формиран је одлуком Општине Сренмска Митровица број 01-18098/1-65 од 27.10.1965. године, са применом одлуке од 1.1.1966. године. Претеча овог центра су биле: Индустријска школа ауторемонтног смера Сремска Митровица, Пољопривредно машинска школа Сремска Митровица, одељење металске и електротехничке струке Ученика у привреди и Школа за ВКВ раднике Сремска Митровица.

Центар је радио у згради Гимназије и у просторијама у планинској улици, имао је учионице, интернат и радионице. Кратко време 1975/76. године био је припојен ТШЦ “25. мај” Сремска Митровица, као његово одељење Школа за машинске техничаре и електротехничаре Сремска Митровица. Од 1976. године је то Електрометалски центар позивно усмереног образовања средњег степена “Никола Тесла” Сремска Митровица. Последњом реорганизацијом школства 1983. године формирана је Средња школа електрометалске, грађевинске и саобраћајне струке “Никола Тесла” Сремска Митровица, која је настала из Центра електрометалске струке “Никола Тесла” Сремска Митровица, Заједничког средњег

образовања “Јованка Гобошац” и ЗСВО “Фрушкогорски партизански одред” (оба су радила у Гимназији).

Просветни радници: Ђукић Радослав, Леђенац Рајко, Попов Живко, Андрејевић Филип, Мићковић Аркадије, Митровић Милан, Радовић Борис, Панић Немања, Петровић Светозар, Брабец Владимир, Коларски Марија, Грмек Антун, Лукић Јела, Радуловић Тоша, Савић Зора, Вујиновић Зора, Меденица Станка итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 10.2.1999. и 22.1.2001. године од Средње техничке школе “Никола Тесла” из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1144. ЗАЈЕДНИЧКО СРЕДЊЕ ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ “ЈОВАНКА ГОБОШАЦ” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1977-1983), 1976-1983
Количина архивске грађе: књ. 15; к. 5; 1,20 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1977-1983:

- записници 1977-1983, 5 књ.
- деловодни протоколи 1977-1983, 2 књ.
- остале књиге 1977-1983, 8 књ.

Списи 1977-1983.

Списи садрже: акта о оснивању; програме рада; извештаје о раду; завршне рачуне; платне спискове; записнике са седница Наставничког већа; картоне личног дохотка; Омладински лист “Средњошколац”; фотографије Јованке Габошац и др.

Историјат ствараоца фонда:

Формирано је 1977. године. У његов састав су ушли први и други разреди: бивше Гимназије, Економске школе и делови школе за КВ раднике. Школовање је трајало две године. По завршетку ове школе ученици су у трећој години усмеравани на изучавање својих будућих занимања. После завршене треће године стицали су звање КВ радника, а после четврте звање техничара. Овај систем школавања је укинут 1.9.1983. године услед законског укидања заједничког средњег васпитања и образовања и формирања Средње школе електрометалске струке, саобраћајне и грађевинске струке “Никола Тесла” Сремска Митровица.

Просветни радници: Јован Радуновић, Жарко Лесек, Милан Јовешковић, Љиљана Радосављевић, Иван Билушић, Загорка Радаковић, Милица Окановић, Зорица Петрић, Љиљана Кресо, Светозар Ојданић, Ветица Шарија итд. Укупно је било 58 радника.

Историјат фонда:

Након гашења школе архивска грађа је остала у згради бивше Гимназије у Сремској Митровици, потом је премештена у зграду Средње техничке школе, одакле је 10.2.1999. године преузета у Архив.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1158. ЗАЈЕДНИЧКО СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ "ФРУШКОГОРСКИ ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕД" – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1977-1983), 1975-1983

Количина архивске грађе: књ. 19; к. 4; 0,90 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1975-1983:

- записници 1979-1983, 2 књ.
- деловодни протоколи 1979-1983, 1 књ.
- регистри 1976-1980, 4 књ.
- остале књиге 1975-1983, 12 књ.

Списи 1977-1983.

Списи садрже: платне спискове; картоне личног дохотка; М-$ обрасце; нормативна акта; записнице са састанака Збора радника, Савета школе и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основан је 1977. године. Регистрован је код Окружног привредног суда Сремска Митровица под бројем Фи 748/77 од 22.9.1977. године. У његов састав су ушла одељења Педагошке академије, Медицинске школе и део школе за КВ раднике, сви из Сремске Митровице.

Школовање је трајало две године. Потом су ученици усмеравани у друге школе. У другој школи, зависно од жеље и могућности, ученици су после годину дана стицали звање КВ радника, а после две године техничара.

Ова школа је престала са радом 1.9.1983. године, услед укидања усмереног образовања и формирања Средње школе електрометалске, грађевинске и саобраћајне струке "Никола Тесла" у Сремској Митровици, којој је ова школа припојена.

Просветни радници: Госпић Мирко, Ћирковић Олгица, Барља Зоран, Живковић Владимир, Радић Стана, Петревски Бранко, Влаовић Љубинка, Фабри Бранко, Перковић Злата, Латковић Видосава, Шакоња Стана итд. Укупно је било 43 просветна радника.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 10.2.1999. године од Средње техничке школе “Никола Тесла” из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1165. ПОЉОПРИВРЕДНО-МАШИНСКА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1957-1971), 1957-1971

Количина архивске грађе: књ. 18; к. /; 0,35 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1957-1971:

- записници 1958-1971, 4 књ.
- остале књиге 1960-1971, 14 књ.

Историјат ствараоца фонда:

При Индустријској школи ауторемонтног смера у Сремској Митровици од 1.9.1957. године отворен је смер за пољопривредне машине, па је то условило и нов назив школе Пољопривредно-машинска школа Сремска Митровица. Школовање је трајало три године, углавном по програму за школе ученика у привреди. Тек 1961. године општина Сремска Митровица је ову школу преименовала у Техничка школа у Сремској Митровици. Прва генерација електротехничара завршила је школске 1964/65. године. Од 1962. године школа се проширила електроодсеком, па добија назив Техничка школа “Никола Тесла” Сремска Митровица. Тада је школа поред КВ радника (аутомеханичара, пољомеханичара, електричара) давала и техничаре тих струка. Постала је мешавина школе ученика у привреди и потпуне средње школе. Престала је са радом 1965. године формирањем Техничког школског центра “Никола Тесла” Сремска Митровица, коме је припојена.

Просветни радници: Обрадовић Никола, Ивановић Божа, Божичковић Божа, Амерл Антон, Мафтеј Јован, Меденица Станка, Гомбоши Радован, Милекшић Радован, Тешанкић Душан, Крстић Слободан, Шијак Димитрије, Коларски Марија, Станојевић Илија, Јанић Никола, Милутиновић Миленко, Рудић Недељко итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 10.2.1999. године од Средње техничке школе “Никола Тесла” из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1167. ИНДУСТРИЈСКА ШКОЛА АУТОРЕМОНТНОГ СМЕРА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1961-1973), 1948-1969
Количина архивске грађе: књ. 13; к. /; 0,20 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1948-1969:
- записници 1948-1969, 5 књ.
- остале књиге 1948-1957, 8 књ.

Историјат стваоваца фонда:
Ову школу основало је Министарство саобраћаја НРС својим актом број 12453 од 5.9.1949. године. Школа је била интернатског типа. Имала је и своју радионицу за извођење практичне наставе, где је вршена поправка аутомобила уз одређену накнаду. Годину дана касније овој школи су припојене историодне школе из Новог Сада и Вршца. До 1953. године школа је поред сопствених прихода финансирана и из буџета Министараства собраћаја НРС, а од тада улогу оснивача прузела је општина Сремска Митровица. Од 1.9.1957. године школа је отворила и смер за пољопривредне машине, па је то условило и промену назива у Пољопривредно машинску школу Сремска Митровица.

Историјат фонда:
Фонд је преузет 10.2.1999. године од Средње техничке школе “Никола Тесла” из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:
Књиге су делимично сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 1173. НИЖА ТРГОВАЧКА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1953-1956), 1953-1956
Количина архивске грађе: књ. 4; к. /; 0,04 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1953-1956:
- записници 1953-1954, 1 књ.
- остале књиге 1953-1956, 3 књ.

Историјат стваоца фонда:
Подаци о оснивању школе нису сачувани. Позанто је да је Стефан Савић за време Краљевине Југослвије поклонио своју имовину од 97 катастарских јутара

обрадиве земље у Шашинцима и неколико кућа у Сремској Митровици за оснивање трговачке школе за српску омладину. Колико нам је познато до реализације овог чина донатора није дошло.

Први податак о оснивању Ниже трговачке пколе у Сремској Митровици је акт НОО Среска Митровица број 13926/54 од 22.10.1954. године у коме пише "Нижа трговачка школа Сремска Митровица основана је прошле године". Школа је радила по скраћемом програму за тргодишње школавање – један семестар за једну годину. Судећи по непотпуној документацији са радом је почела у фебруару 1953. године. Први директор је био Бошњаковић Слободан. Ученици су имали доста изостанака (у просеку 20 часова по ученику у једном полугодишту). Ово је делимично оправдавано због постојања курсева ПАЗ-а (против авионске заштите) и обавеза према Партији. То говори да је већина полазника била старија од 18 година, а било је и оних који нису имали потребну школску предспрему. Од наставних предмета изучавани су следећи: српски језик у сва три разреда, немачки језик у сва три разреда, књиговодство у сва три разреда, кореспонденција у сва три разреда, познавање робе у сва три разреда, економска географија у сва три разреда, организација трговине у другом и трећем разреду, политичка економија у другом и трећем разреду. Школске 1955/56. године уведени су нови предмети у другом и трећем разреду: привредно право и аранжирање. Због тога је укинута економска географија за трећи разред.

Историјат фонда:

Фонд је издвојен из фонда Скупштина општине Сремска Митровица.

Степен сачуваности:

Књиге су мањим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 394. ДРЖАВНА МЕШОВИТА ГРАЂАНСКА ШКОЛА – СТАРА ПАЗОВА, (1933-1942), 1933-1943
Количина архивске грађе: књ. 12; к. /; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1933-1943:

- деловодни протоколи 1939-1942, 1 књ.
- остале књиге 1933-1943, 11 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Почела је са радом 1933. године. Највећи број полазника су били будући трговци. Поред редовне настава отварани су повремени курсеви. Главни предмети су били: српски или хрватски језик са правописом, француски језик, рачун, књиговодство, кореспонденција, менично и трговачко право. Школа је имала добре услове за рад. Имала је своју зграду.

Доласком на власт НДХ и припајањем Срема овој држави 1941. године ова школа је наставила са радом, али већ 1942. године се укида и припаја Државној опћој пучкој школи у Старој Пазови, од које је касније настала Гимназија.

Просветни радници: Томић Катица, Марковић Јованка, Блануша Илија, Георгијевић М. Босиљка, Попов Александар, Р. Марић, Слобода Олга, Беровић Радмила, Ђурђина Павловић, Игњатије Каролић, Војводић Живан – парох за православну веронауку, Мосnић Петар – предавач за римокатолике и Ренц Фрања и Лилп Карло за евангелисте.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 31.5.1976. године од Основне школе "Херој Јанко Чмелик" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 354. ШКОЛА УЧЕНИКА У ПРИВРЕДИ – ШИД, (1892-), 1892-1953
Количина архивске грађе: књ. 15; к. /; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1892-1953:

- записници 1893-1953, 2 књ.
- деловодни протоколи 1897-1947, 5 књ.
- остале књиге 1892-1952, 8 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Закон о занатству из 1884. године, усвојен на заједничкој седници Хрватско-угарског сабора, доцније потврђен Наредбом Краљевске хрватско-славонске земаљске владе од 30.3.1886. године, прописао је потребу отварања шегртских школа са задатком да образују и школују занатско-трговачку омладину. То је представљало и почетак процеса отварања занатских школа у Срему. Шегртска школа у Шиду је основана 2.1.1892. године. У свом оснивању школа није имала своју зграду, већ је настава извођена у просторијама Пучке школе и то два пута недељно, увече. Интересовање грађанства за ову школу је било велико, тако да је већ школске 1896/97. године имала 78 ученика.

У првим годинама свог постојања школаје имала Нижи и Виши одјел. Нижи одјел је имао два одељења, а виши једно одељење. Током рада школа је неколико пута мењала име, прво се звала Шегртска школа, од 1928. године постала је Занатско-шегртска школа, у НДХ је била Стручно продужна школа, после Другог светског рата је постала Привредна стручна школа и од 1950. године зове се Школа ученика у привреди.

Настава у овој школи прво је извођена на хрватском језику, а од 1918. године на српском, за време НДХ опет на хрватском и после Другог светског рата на српскохрватском језику.

Ово је једина школа у општини Шид која је претрпела све реорганизације, којих је у овој општини било много, а да није изгубила свој основни задатак – образовање квалификованих радника.

Просветни радници: Саломон Јанко, Краско Мартин, Цвијановић Цветин, Чикарић Јован, Јовичић Максим, Космаенко Иван, Томовић Сима, Чортановачки Марија, Затезало Наталија итд.`

Историјат фонда:

Фонд је преузет 24.9.1976. године од Средњешколског центра "Сава Шумановић" из Шида.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

4.1 - 1289. ОСНОВНА ШКОЛА "БРАНКО МИЛОВАНОВИЋ" – АДАШЕВЦИ, (1749-), 1944-1979

Количина архивске грађе: књ. 54; к. 1; 0,30 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1944-1979:

- записници 1975-1979, 1 књ.
- деловодни протоколи 1956-1973, 2 књ.
- остале књиге 1944-1963, 51 књ.

Списи 1955-1957.

Списи садрже: уписнице; дневнике рада; именике; статут; извештаје о раду; завршне рачуне; платне спискове; пројектну документацију и др.

Историјат ствараоца фонда:

Када је основана школа у овом селу није нам познато. Познато је да је радила 1749. године и по мишљењу неких локалних историчара, међу којима и Симеона Пишчевића – генерала и књижевника рођ. 1731. године у Шиду, школа је те година и основана. Од једноразредна школе 1902. године је постала троразредна, а од 1907. је четвороразредна школа. Овај статус је задржала све до 1952. године када је постала потпуна основна – осморазредна школа.

Име "Бранко Миловановић" је добила по учитељу из исте школе који је, током Другог светског рата, по налогу усташког просветног инспекторе удаљен из службе. Прикључио се НОБ-у у Срему и 1944. године погинуо у Црној Гори на

дужности политичког комесара. Овај назив је одобрен Одлуком Општине Шид бр. 12575/65 од 28.12.1965. године.

Школске 1972/73. године ОШ Адашевци се припаја Основној школи "Филип Вишњић" у Шиду као подручно одељење, а само три године касније припаја се Основној школи "Сремски фронт" Шид. Од 1990. године поново је самостална школа са одељењима у Вашици, Илинцима и Батровцима.

Прва школска зграда грађена у овом селу је из 1777. године, друга је из 1872. године и трећа нова школска зграда је саграђена 1952. године. Имала је 8 учионица, зборницу, кабинет, школску кухињу, а 1964. године дограђена је фискултурна сала и три стана за просветне раднике.

Број ученика 1749. године био је 13 (7 буквараца, 5 часловаца и 1 пластирац); 1802/03 било је 23; 1842/1843 било је 69; 1846/47 било је 57 и 1871/1872 било је 56 ученика (39 дечака и 17 девојчица).

Просветни радници: Илија Милисављевић (1749), Василије Рајковић (1753), Ђорђе Магарашевић (1844-1847), Јован Бугарски свршени ученик учитељске школе у Митровици (1867), Адам Кирић (1869), Петар Вукин (1872-1873), Павле Крстић (до 1900), Петар Вукан (1903-1916. умро је те године 30.4), Милан Ђукић (1900) итд.

У овом селу је 1833. године основана Школа на немачком наставном језику. После извесног времена школа је пресељена у Моровић. О њој немамо података.

Од 1774. године овде почиње рад и Хрватска школа која је 1775. године имала 62 ученика од којих 14 католика, 1802. године 36 ученика од којих 9 католика. Учитеља је плаћала граничарска благајна.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996. и 1997. године заједно са грађом других основних школа са подручја општине Шид, измешан.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 371. ОСНОВНА ШКОЛА "ВЛАДА ОБРАДОВИЋ КАМЕНИ" – АШАЊА, (?-), 1917-1967

Количина архивске грађе: књ. 5; к. /; 0,10 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1917-1967:

- остале књиге 1917-1967, 5 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Подаци о оснивању школе у овом селу нису сачувани. Сасвим је сигурно да је основана у 18. или почетком 19. века. Школа је све до 1885. године била

једноразредна, а тада је прерасла у дворазредну. У Краљевини Југославији школа је постала четвороразредна.

Након Другог светског рата школа је почела нагло да се развија, па је само за петнаест година постала потпуна основна-осмогодишња школа 1960/1961. године. Тада је и добила назив "Влада Обрадовић – Камени" по народном хероју тог краја.

Број ученика 1802/1803. године био је 15, 1842/43. је био 50, 1846/47. је био 63, 1870/71. тај број је био 53 (32 дечака и 21 девојчица).

Просветни радници: Георгије Матић (1852), Ђорђе Адамовић (1842), Стеван Селишамовић (1845-1848), Павле Цар (1854-1865), Арсеније Шушњар (1872), Михајло Бандур (1900-1908), Даринка Глибоњски (1903-1908), Ђорђе Јовановић (1912-1922).

Према А. Цувају у Ашањи је 1879. године постојала школа на немачком језику. О њој скоро да немамо података, једино то да су учитељи били: Бехунек Фрања (1922-23), Бехунек Фрањица – рођ. Собоченац (1922-23).

Историјат фонда:

Фонд је преузет 3.6.1976. године од Основне школе "Влада Обрадовић Камени" из Ашање.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1266. ОСНОВНА ШКОЛА – БАТРОВЦИ, (1885-), 1945-1962
Количина архивске грађе: књ. 14; к. 1; 0,10 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1946-1961:

- остале књиге 1946-1961, 14 књ.

Списи 1947-1962.

Списи садрже: прозивнике; дневнике рада и др.

Историјат ствараоца фонда:

Према подацима ОНОО-а Сремска Митровица, Одсек за статистику, школа је основана 1885. године. Други податак је од А. Цувајa по коме је школа основана 1886. године, мада има и локалних историчара који тврде да је школа основана 1800. године нпр. Радован Ћурчић "Двадесет година школе "Сремски фронт" Шид". Судећи по списковима ученика из 19. века школа је постојала почетком тог века јер је 1802/1803. године имала 12 ђака, 1842/1843 имала је 63 ђака, 1846/1847. године имала је 57 ђака, а 1871/1872. године 56 ђака (39 дечака и 17 девојчица).

Просветни радници: Јован Урошевић (1839-1849), Кузман Церњак (од 1872), Милан Бабић (1902-1904), Никола и Вукосава Орешчанин (од 1905 до 1922 и

касније), Никола Лукић (до 1916), Злата Филиповић (или Зденка)(1921-1922), Терезија Шурок (1921-...) итд. Зна се да је школа 1905. године била једноразредна и да је у Краљевини Југославији прерасла у четвороразредну школу, што је и на крају 20. века. Било је покушаја да се школа прошири па је у периоду 1950-1957. године била "шестолетка", а онда враћена на статус четвороразредне школе.

У периоду 1975-1982. године школа је била у саставу Основне школе Вашица. Док је у периоду 1982-1987. године била припојена Основној школи "Јован Веселинов" Шид, а од тада па до 1995. године била је у саставу ОШ "Сремски фронт" из Шида и од 1995. године припојена је ОШ Адашевци, односно њеном одељењу у Вашици. Ученици виших разреда су похађали школу у Вашици.

У ДФЈ школа је равноправно организовала наставу на српском и хрватском језику. Још је забележено да је школска зграда 1872. године била "непрописно мала, тескобна и мрачна", а није имало ни довољно клупа за све ученике. Рад је прекидан током ратних дејстава у Првом и Другом светском рату.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 327. ОСНОВНА ШКОЛА – БАЧИНЦИ, (18. век-), 1805-1973
Количина архивске грађе: књ. 6; к. 1; 0,20 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1805-1950:

- записници 1933-1950, 2 књ.
- остале књиге 1805-1947, 4 књ.

Списи 1957-1973.

Списи садрже: школску споменицу; испитна извјешћа; записнике са седница Школског одбора, Наставничког већа; завршне рачуне; платне спискове; досијеа радника и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је пре 1775. године. Писац и генерал, Шиђанин Симеон Пишчевић помиње постојање ове школе у 18. веку. Током прве половине 19. века у Бачинце се досељавају Русини. Они су дошли у прилично великом броју, али нису основали своју школу већ су у постојећој школи добили равноправност за свој језик. Тако је она постала двојезична. Такво стање је остало више од сто година. Данас се русински у Бачинцима учи само факултативно.

У почетку школа је као и све друге била једноразредна, после много година постала је дворазредна, а тек 1909. године постала је трогодишња. Када је постала четвороразредна није нам познато, али је познато да је у Краљевини Југославији у овој школи радила и "опетовница", односно 5. и 6. разред. Почетком 60-тих година 20. века била је и званично шестогодишња, да би у другој половини 1964. године прерасла у потпуну основну-осмогодишњу школу и добила назив "Вук Караџић".

Од марта 1973. године школа поново постаје четвороразредна, јер је припојена Основној школи "Бранко Радичевић" Шид, па су ученици виших разреда путовали ђачким аутобусом у Шид. Новом реорганизацијом школа шидске општине 1982. године ова школа улази у састав основне школе "Јован Веселинов" Шид у чијем саставу остаје о до краја 20. века.

Прва школска зграда била је изграђена од плетера и покривена трском у власништву Српске православне Цркве. У току школске 1877/1878. године саграђена је нова школска зграда. У Краљевини Југославији, тачније 1934. године, општина Бачинци је купила кућу од Бачинчанина Ђоке Црногорчевића за стан учитељима. После Другог светског рата подигнута је нова школска зграда – по трећи пут, која стоји и данас.

Просветни радници: Метикош Петар – равнатељ (до 1906), Протић Јелена (1908-1923), Јуришић Миленко – равн. (до 1912), Салонски Јован (до 30.9.1911. када је умро), Мајхер Јанко (1912-1915) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 343. ОСНОВНА ШКОЛА – БЕРКАСОВО, (1788-), 1882-1951
Количина архивске грађе: књ.21; к. /; 0,10 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар саширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1882-1951:

- остале књиге 1882-1951, 21 књ.

Грађа садржи: именике; уписнице; прозивнике и дневнике.

Историјат ствараоца фонда:

Према сачуваним подацима школа у овом месту основана је 1788. године. Сачуваних података о животу и раду школе скоро да нема. Да ли је разлог за то што је село мало или незнатна удаљеност од много већег насеља и општинског седишта Шид?

Крајем 18. века у ове крајеве почело је досељавање Русина, између осталих месте Шидске општине они су се насељавали и у Беркасово, али нису као неки други народи (Немци, Мађари) отварали своју посебну школу, већ је у постојећој школи према потреби отварано одељење на русинском језику, па је та двојезичност остала и до најновијих дана. У жупанијским извештајима за 1915. годину константовано је да је школа у Беркасову у "изузетно лошем стању". У току борбених дејстава у Првом светском рату школа је 1917. године обуставила рад.

О раду школе у Краљевини Југославији није ништа сачувано, али зна се да је већ 1945. године ова школа била одељење ОШ "Бранко Радичевић" из Шида, а од 1964. године школа се припаја ОШ "Филип Вишњић" из Шида и коначно од 1975. године ОШ "Сремски фронт" из Шида, у чијем саставу је остала до краја 20. века.

Школска зграда има две учионице и у њој су стално радила по два комбинована одељења (1-3 и 2-4). Више разреде ученици из Беркасова обавезно су настављали у Шиду.

Просветни радници: Јосип Ђорђе (1915), Губаш Јосип (1921)...

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 342. ОСНОВНА ШКОЛА "БРАЋА ГРУЛОВИЋ" – БЕШКА, (1690-), 1881-1971

Количина архивске грађе: књ. 66; к. 3; 1,50 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1881-1971:

- записници 1947-1971, 7 књ.
- деловодни протоколи 1960-1966, 3 књ.
- остале књиге 1881-1966, 56 књ.

Списи 1954-1965.

Списи садрже: опште податке о ученицима, о наставном особљу; наставне планове и програме раде; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Према А. Цувају пучка школа у овом селу је основана 1690. године. Школска зграда подигнута је 1692. године, па неки сматрају ову годину као годину оснивања школе. Пошто је ова зграда временом постала претесна 1872. године је грађена друга школска зграда, али ни ова није била неких посебних квалитета, јер

је 1904. године, приликом прегледа школа у Срему, сврстана у претпоследњу категорију са вредношћу од 20.000 куна, са доградњом која је извршена 1879. године.

Дошли смо до података да је 1868. г. учитељска плата у Бешки била 200 форинти годишње и 6 хвати дрва, као и бесплатан стан у селу. Школа је приликом оснивања била једноразредна, као што је био случај са свим школама у Срему, постепено се развијала у вишеразредну школу и познато је да да је 1900. године била четвороразредна, а 1906. је петоразредна и одмах 1907. године шесторазредна. Као шесторазредна школа преживела је Први светски рат и Краљевину Југославију. У Краљевини Југославији је добила још две нове зграде, тако да је Други светски рат дочекала са пет школских зграда.

У току Другог светског рата школа је радила. Имала је 5 зграда и то 3 државне и 2 приватне (вероватно Српске православне цркве). Штета проузрокована у рату на њима је била мала, али велику штету је претрпела школска библиотека јер "по наређењу хрватских власти све књиге штампане ћирилицом су однете". Њихова даља судбина је непозната.

Школске 1948/49. године школа је почела да ради као потпуна основна школа, у осмогодишњем трајању. Овај процес, формирања потпуне осмогодишње школе у Бешки, је завршен 1952. године, када је прва генерација свршених основаца кренула на даље школовање. Од 1949. године до 1960. школа је мењала свој назив неколико пута, била је то "осмолетка", "прогимназија, "нижа гимназија" и на крају Основна школа.

Број ученика 1802/1803. године је био 37, 1846/47 био је 75, 1871/72 је био 66 (37 дечака и 29 девојчица) итд.

Просветни радници: поп Рака (1706-1726), Лазар Јуришић (1766) – претпоставља се да је он тај учитељ за кога се у једном извештају Ратног министаарства у Бечу 1785. године каже "служи већ 50. година па би га требало заменити млађим", Нестор Недељковић – ђакон (1826), Павле Гавриловић – ђакон (1842-1847), Петар Јовановић (1863), Васа Милутиновић (1865-1867), Живан Љубен (1867-1872), Михаило Газел (до 1900), Самуел Шумахер (1902-1908), Васа Милутиновић– управитељ (до 1905), Јован Миливојевић (1912-1922), Даница Мандић (до 1911), грофица Олга Ритберг (од 1912-...), Ђорђе Прерадовић (до 1913), Адам Обрадовић (1905) итд.

Постоји могућност да је у овом селу постојала и немачка школа али подаци су тако оскудни да у то не можемо бити сигурни.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 17.11.1983. године од Основне школе "Браћа Груловић" из Бешке.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1261. ОСНОВНА ШКОЛА – БИКИЋ ДО, (1941-1981), 1941-1966
Количина архивске грађе: књ. 9; к. /; 0,10 м

Језик грађе: русински.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1942-1966:
- остале књиге 1942-1966, 9 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Ова школа је најмлађа школа на територији општине Шид. Школска зграда је грађена 1941. године, а редовна настава је почела 1942. године. Пре изградње школе ученици из Бикић Дола су ишли у школу у Привиној Глави.

Због малог броја ђака школа је укинута после четири деценије рада. Укидањем школе ученици из места су наставили школовање у суседном Соту.

Школске 1982. године школа из Сота је припојена Основној школи "Сремски фронт" у Шиду, па су и ученици из Бикић Дола наставили школовање у Шиду.

Због измене демографске слике села 1990. године у селу је поново отворена четвороразредна школа, са два комбинована одељења, смештена у две учионице, које има школска зграда. Али поново затварање школе због смањеног броја деце нпр: 1990/91. године у школи је било у сва четири разреда 29 ученика, за 1991/92. број ученика је био исти, док за школску 1992/93. број ученика је сведен на 22, 1994/95. године број ученика даље опада па их је било свега 21.

Настава у овој школи изводила се на Русинском језику.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1025. ОСНОВНА ШКОЛА "27. МАРТ" – БРЕСТАЧ, (1850-) 1955-1970
Количина архивске грађе: књ. 6; свежњева 1; 0,30 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1955-1970:
- записници 1966-1970, 1 књ.
- деловодни протоколи 1955-1962, 1 књ.
- остале књиге 1960-1965, 4 књ.
Списи 1958-1960.

Списи садрже: статистичке податке; разне извештаје о пословању школе; платне спискове.

Историјат ствараоца фонда:

Према првој књизи А. Цувања школа у овом месту је основана 1850. године, тек 1911. године је отворен други разред. У таквом стању је школу затекао и Први светски рат. У периоду између два светска рата отворена су још два разреда, па је школа постала четвороразредна.

У току окупације школа није радила у периоду 1941-1944. године. Зграду је оштетила непријатељска војска, а намештај, библиотеку и остало је уништила "Хрватска црна легија".

У Социјалистичкој Југославији од школске 1960/61. године почиње постепено да се развија у потпуну основну – осмогодишњу школу. Процес изградње потпуне основне школе је завршен школске 1964/65. године када је првих 10 ученика завршило 8 разред.

Тада је школа добила назив "27. март" Брестач. Пошто је сваке године у завршним разредима било мало ученика у школској 1966/67. години овој школи је припојена четвороразредна Основна школа "Први партизан" из Суботишта, која је и даље остала четвороразредна, виши разреди су похађали наставу у Брестачу. На овај начин број ђака је порастао од 172 из 1965. на 185 у 1966. години.

Школска зграда је зидана за време Краљевине Југославије и одговарала је потребама школе, за полудневну наставу. Имала је шест учионица, али потребне нуспросторије за нормалну наставу није имала, постојале су, али тесне. Због тога је шесдесетих година 20. века адаптирана једна просторија у Дому (задружни дом) у коју се уселила школа.

Просветни радници: Бандур Јован (1900-1905), Аралица Стојан (1905-?), Сенић Никола (до 1911), Поповицки Павле (1914-1919), Иванић Петар (од 1960), Богдановић Владимир (1961-...), Столић Никола, Столић Милица и Љубичић Јелана (сви од 1962-...), идт. а 1969. године школа је имала 18 запослених.

Историјат фонда:

Архивска грађе је преузета без записника у несређеном стању.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 1271. ОСНОВНА ШКОЛА "ВУК КАРАЏИЋ" – ВАШИЦА,
(1754-), 1944-1981
Количина архивске грађе: књ. 44; к. 2; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1944-1972:

- записници 1957-1972, 3 књ.
- деловодни протоколи 1951-1971, 3 књ.
- остале књиге 1944-1972, 38 књ.

Списи 1948-1981.

Списи садрже: уписнице; дневнике; прозивнике; оцењивачке листове; записнике о полагању ванредних испита; извештаје о раду; завршне рачуне; картоне личног дохотка; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

У попису школа за 1754. годину помиње се Српска школа у Вашици. Школа је била мешовита – обасполна. Српска школа је 1915. године била дворазредна, а после спајања са Хрватском школом из места, исте године, прерасла је у троразредну. Четвороразредна је постала у периоду између два светска рата, а већ 1945. године то је била Виша основна школа јер је имала 5 разреда. Од школске 1957/1958. године полако прераста у потпуну основну школу, тако да је прва генерација свршених основаца (са осам разреда) изашла из ове школе школске 1959/1960. године.

У време школских интеграција у шидској општини (прва 1972-75) овој школи је припојена ОШ "Палих бораца" Илинци и школа из Батроваца. Реорганизацијом школске мреже у шидској општини 1982. године ова школа са свим својим одељењима се припаја ОШ "Сремски фронт" Шид. Тада је школа у Вашици поново враћена на статус четвороразредне школе, деца дорасла за школовање у вишим разредима путовала су у Шид, удаљен свега 4-5 километара. Реорганизацијом школа у општини Шид 1987. године у Вашицу се враћају виши разреди Основне школе. А од најновије реорганизације школа у шидској општини 1995. године ОШ Вашица је припојена ОШ Адашевци (удаљена око 2-2,5 км), али је и даље потпуна ОШ. Само школска администрација се налази у Адашевцима.

Прва школска зграда је грађена 1820. године, поправљана 1872. године, 1900. дограђена је још једна просторија. Пошто се село налази на самој граници са Хрватском, у Другом светском рату школске зграде су скоро уништене, па је 1947. године саграђена нова школска зграда, која је 1958. проширена, тако да је имала 6 учионица, канцеларије, кабинете и сл.

Према сачуваним подацима школа је 1754. године имала 17 ђака (5 буквараца, 9 часловаца и 3 пластирца), 1802/03. године имала 28 ђака, 1842/43. имала је 67 ђака, 1846/47. имала је 59 ђака и на крају 1871/1872. имала је 79 ђака (53 дечака, 26 девојчица).

Просветни радници: магистар Стефан (1754), Јовон Урошевић (1825), Михајло Радошевић (1842-1944), Милош Радосављевић (1845-1949), Драгутин Влашић (1872), Александар Ивановић (1902. напустуио школу и отишао на изучавање богословских наука), Ирина Бошковић (1904), Милиновић Лепосава (1903), Хајнал Петар (1914-1917. "пао на бојишту борећи се за краља и отаџбину").

У месту је од 1861. године постојала Римокатоличка народна општинска школа до 1915. године. Архива и сви подаци о овој школи су уништени. Једино је познат учитељ Деметер Николић.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1280. ОСНОВНА ШКОЛА – ВИЗИЋ, (?-), 1963-1964
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,12 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1963-1964.

Списи садрже: извештаје о раду; разне дописе.

Историјат ствараоца фонда:

Ово село данас не припада подручју нашег Архива. Архивска грађа која се налази на чувању је заостала са школама шидске општине. Само село од 1945. године па до данас припадало је срезовима: Сремска Митровица, Бачка Паланка и Нови Сад, односно општинама: Ердевик, Беочин и Бачка Паланка.

Из времена када је село припадало нашем архивском подручју зна се само да је 1963. године постојала школска зграда са једном учионицом и два комбинована одељења.

У школи је радио само један учитељ који је био и управитељ. Била је сиромашна, скоро без икаквих средстава и опреме. Све до свог одвајања од општине Шид (1970) школа је била у састава ОШ “Моша Пијаде” Ердевик. У току 1965. године у овој школи је било 48 ђака.

У 19. веку школа је била развијенија јер је познато да су у њу ишла и деца из суседне Ђипше.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 373. ОСНОВНА ШКОЛА – ВИТОЈЕВЦИ, (1773-), 1918-1962
Количина архивске грађе: књ. 35; к. /; 0,30 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1918-1962:

- деловодни протоколи 1957-1962, 1 књ.
- остале књиге 1918-1960, 34 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Школа постоји од 1773. године. Осталих података скоро да нема. Забележено је да је школа 1872. године тражила учитеља – појца српско-православне вере. Школске 1919/20. године отворен је трећи разред, 1922/23. отворен је и четврти разред, а школске 1922/23. године отворен је и пети разред са свега 5 ученика. После неколико година је угашен и школа је остала са четири разреда (таква је и на крају 20. века).

У току Првог и Другог светског рата школа је прекидала рад, али зграде су остале неоштећене.

Прва школска зграда не знамо када је грађена, али 1872. године је забележено да је била сва "испроваљивана", као и "склона паду".

Школске 1802/03. године имала је 15 ученика, 1842/43. имала је 26 ученика, 1846/47. имала је 31 ученика, а 1871/72. похађало ју је 29 ученика.

Просветни радници: Јосиф Брадић (1826), Емилијан Бајшев (1836), Константин Стефановић (1842-1849), Живојин Чудомировић (1872), Бранислав Петошевић (1919), Ђорђе Коњевић (1915), Љубомир Бранковић (1916-1919), Анка Живановић (1921), Ана Тонхојзер (1923) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 1291. ОСНОВНА ШКОЛА – ВИШЊИЋЕВО (ГРК), (1750-), 1961-1974
Количина архивске грађе: књ. 2; к. 1; 0,20 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1967:

- записници 1963-1967, 1 књ.
- деловодни протоколи 1961-1963, 1 књ.

Списи 1967-1974.

Списи садрже: платне листе; картоне личног дохотка; записнике са седница Наставничког већа и др.

Историјат ствараоца фонда:

По А. Цувају школа у Грку (данас Вишњићеву) основана је 1750. године. Ово потврђује и Симон Пишчевић – генерал и писац родом Шићанин. Подаци нису сачувани. Познато је да је 1903. године школа била једноразредна, а 1922. је била четвороразредна.

У току Првог и Другог светског рата школа је прекидала рад повремено, нарочито у току Другог светског рата, када је због близине Босутских шума у селу било несигурно за живот.

Школске 1957/58. године почиње да се развија у потпуну основну школу, тако да је прва генерација свршених основаца изашла из те школе 1960/61. године. И на крају 20. века је то потпуна осмогодишња школа и ради као оделење Основне школе Моровић.

Школске зграде су грађене 1750. године и друга, када је ова због дотрајалости постала нефункционална 1872. године, али ни она није била на некој висини, јер је 1904. године вредела само 20.000 куна, то је била претпоследња категорија школских зграда у Срему.

Учитељска плата у селу је била 1849. године 60 форинти, уз додатак од једне оке хране по сваком засејаном јутру земље и то половина у пшеници, а половина у кукурузу у зрну, школски стан са потребним огревом и једно "крме за мрс". Плата се полако устаљивала тако је од 1860-1870. године плата учитеља била: 210 форинти годишње, додатак од 800 ока пшенице, 600 ока кукуруза у зрну, 6 хвати (1 хват = 4 метра огравног дрвета) дрва за учитеља и школу и школски стан. Како је време одмицало плата се повећавала и постајала одређенија па од школске 1871/72. године она износи: 300 форинти годишње, 6 форинти годишње за писаћи материјала, петогодишњи додатак од 10% на годишње плате и школски стан са огревом. Плате учитеља нису исплаћиване уредно и на врема, већ су морали да чекају по неколико месеци, а понекад су је примали тек на интервенцију надлежних надзорних органа.

Број ученика је био 1802/03. године 30, 1842/43. тај број је био 58, за 1846/47. годину стање као и четири године раније, док је 1871/72. број ученика порастао на 116 (67 дечака и 49 девојчица).

Школа је до 1872. године била само мушка, а од тада се отвара и женско одељење.

Просветни радници: Софроније Калић (1870), Прокопије Поповић (1792), Јован Сремчевић (1796), Марко Мијатовић (1797-1815), Никола Дрезгић (1815-1817), Ђорђе Георгијевић (1817-1830), Вукашин Георгијевић (1830-1834), Марко Будимировић (1834-1837), Петар Петровић (1837-1839), Јефта Томић – свршени богослов (1839-1842), Теодор Теодоровић (1843-1845), Димитрије Теофановић (1845-1847), Михаило Коларовић (1847-1879), опет Марко Мијатовић (1849-1865), Јован Дамјановић (1857-1878), пл. Иванка Младеновић (1903), Десанка Рајчетић (1903-1907), Тома Поштић– директор (1905), Даринка Бошкан (1908-1915), Бранко Шувак (1912-1918) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 355. ОСНОВНА ШКОЛА “МИЛАН ХАЏИЋ” – ВОЈКА, (?-), 1896-1945
Количина архивске грађе: књ. 11; к. /; 0,20 м
Језик грађе: српски и немачки.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1896-1945:

- остале књиге 1896-1945, 11 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Када је школа основана у овом селу није нам познато. Зна се једино да је село имало школску зграду која је подигнута 1785. године и другу која је подигнута 1872. године. На основу овога може се са сигурношћу утврдити да је школа постојала у другој половини 18.века. Какав је статус школе био, да ли је била верска, да ли приватна, не знамо. Али знамо да су све до 1886. године била одвојена мушка и женска деца, која су тада спојена у једну троразредну школу, а иста школа је само после десетак година проширена, 1896. године у четвороразредну школу, 1902. године у петоразредну и на крају 1904. године у шесторазредну школу. Таква је остала током целог периода Краљевине Југославије, све до 1955/56. године када је постала потпуна основна (осмогодишња) школа.

Прва школа у овом месту грађена је 1785. године и за њу је плаћено 858 форинти, а друга је грађена 1897. године. Ова школа ја позната и по свом успеху, јер је у 19. веку спадала међу најбоље школе у Срему. Почетком 20. века (1904) забележено је да је школска зграда вредела 36.000 куна и по томе је била једна од највреднијих у Срему.

Број ученика 1802/03. године био је 82, године 1842/43. био је 69, 1871/72. био је 131 (дечака 83 и 48 девојчица) и 1955/56. школа је бројала 394 ученика распоређених у 12 одељења.

Просветни радници: Максим Месаровић (1825), Георгије Црногорац (1929), Ћирило Јовановић (1840-1842), Теодор Прњаворац – завршио шест разреда гимназије у Карловцима и учитељску школа у Митровици (1858-1862), Радивој Поповић (1863), Јован Ћирић (1865), Милош Бошковић (1867), Ђорђе Јаношевић (1868), Милева Петровић (1872. и 1904), Мане Боровац (1903-1907), Раде Гавриловић (1907), Милан Мандић (1907), Бранко Ћосић (1908) итд.

У овом селу постојала је још једна школа од 1903. године. Била је четвороразредна и припојена је ОШ Војка четрдесетих година 20. века.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 31.5.1976. године од Основне школе “Милан Хаџић” из Војке.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 464. ОСНОВНА ШКОЛА “МОША ПИЈАДЕ” – ВРДНИК, (?-), 1945-1952
Количина архивске грађе: књ. 1; 0,03 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеритике садржаја грађе:
Књиге 1945-1952:

- остале књиге 1945-1952, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Подаци о развоју школства у овом месту су веома штури. У жупанијским извештајима за 1877/78. годину пише да је у овом селу изграђена нова школа. За разлику од других школа у Срему тог времена у овој школи се није одржавала целодневна настава. Према истом извору у Врднику је од 1900. до 1910. године постојала и приватна школа. Обе школе су крајем 19. века или почетком 20. века од дворазредних претворене у једноразредне, да би 1910. године Опћа пучка школа била поново претворена у дворазредну. Школска зграда је 1904. године вредела испод 20.000 куна. У самом селу је била српска школа, а у Врдник-мајдану хрватска школа, разлог оваквог распореда је било словеначко становништво које се насељавало у близини рудника. У Краљевини Југославији обе ове школе су спојене у једну четвороразредну школу.

У другом светском рату обе школске зграде су делимично оштећене. Штета није била велика.

После Другог светског рата у Врднику се отвара Школа ученика у привреди, Рударско индустријска школа, а ОШ прераста у осмогодишњу педестих година 20. века и постаје централна за места Јазак и Малу Ремету.

Просветни радници: Велимировић Милан (1903-?), Бажулић Иван (1900-?), Груловић Павао (1902-?), Ћирић Марија (1913-1914), Смиљкић Софија (1914-?), Очко Јосип (1914), Перис Вилко (1921-?), Јаћимовић Десанка (1921-1923), Петрачић Стефанија (1922), Смаић Валентин (1923-?) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузиман у два наврата, 31.5.1970. и 20.5.1976. године од Основне школе “Моша Пијаде” из Врдника.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1288. ОСНОВНА ШКОЛА – ГИБАРАЦ, (1770-), 1887-1961
Количина архивске грађе: књ. 51; к. /; 0,35 м

Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1887-1964:
- остале књиге 1887-1961, 51 књ.

Историјат ствараоца фонда:

А. Цувај је забележио да је у овом месту 1770. г. основана школа са 20 деце римокатоличке вере. Настава је одржавана на хрватском језику, чак и после Другог светског рата.

Познато је да је ова школа до 1913. године била једноразредна. После другог светског рата била је четвороразредна, а од школске 1953/54. г. шесторазредна, да би решењем НОО Шид од 22. јуна 1957. године опет била враћена у статус четвороразредне школе, односно постала одељење ОШ "Бранко Радичевић" Шид, па од школске 1974/75. године одељење ОШ "Сремски Фронт" Шид и на крају од једне од последњих реорганизација у општини Шид 1982. године постаје одељење ОШ "Јован Веселинов Жарко" из Шида.

У сачуваној школској споменици пише да је прва школска зграда била адаптирана од "некакве" касарне, која је била изграђена од набоја и покривена трском. О школи се углавном бринуо римокатолички жупни уред из Кукујеваца, а о учитељу општина Гибарац. Плата учитеља је била 120 форинти годишње, 24-30 метара огревног дрвета, приходи од фртаља земље, 3 оке кукуруза (вероватно по ученику) и 6 фунти свећа. Прва наменска зграда је грађена 1891. године.

Просветни радници: први познати учитељ је био "некакав Бегић који је дошао у сељачком оделу из Врпоља" био је ислужени каплар, а први квалификовани учитељ био је Станко Госпочић, затим Седмак Јован (?-1905), Петричевић Стјепан (1907-1909), Иванчић Стјепан (1909-1911), Стипетић Андрија (1914-?), Дивалд Андрија (1946) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 468. ОСНОВНА ШКОЛА – ГРАБОВЦИ, (1775-), 1945-1967
Количина архивске грађе: књ. 77; к. 1; 1,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1945-1967:

- записници 1955-1965, 1 књ.
- деловодни протоколи 1953-1967, 2 књ.
- рачунске књиге 1960-1965, 8 књ.
- остале књиге 1945-1966, 36 књ.

Списи 1952-1966.

Списи садрже: записнике Школског одбора; уписнице; именике; дневнике; нормативна акта; записникео полагању поправних испита; извештаје о раду; статистичке податке; подтке о школи; финансијску документацију; школске буџете; завршне рачуне; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Школа постоји од 1775. године. Све до 1909. године била је једноразредна, а тада је прерасла у дворазредну. Укидањем приватне немачке школе 1909. године и њеним припајањем српској школи она постаје троразредна, а већ 1915. године четвороразредна. У тој форми је радила до 1958. године када прераста у шесторазредну и на крају 1961. постаје потпуна, осмогодишња основна школа. Данашњи назив ОШ "6. војвођанске ударне бригаде" добила је 1961. године.

Прва школска зграда је већ почетком 20. века била "испроваљивана и склона паду", али је нова саграђена тек 1933. године Током Другог светског рата школска зграда је потпуно уништена, тако да се по ослобођењу настава одвијала у згради Дома народне књижнице и читаонице.

Познато је да је 1802/3. године било 24 ученика, 1842/43. године 31 ученик, 1846/47. године 37, 1871/72. године 53 ученика.

Просветни радници: Јосиф Обрадовић (1825), Петар Кљајић (1842-1845), Сретен Вукосављевић (1846-1849), Василије Ћурчић (1870), Петар Гузина (1872), Јован Киурина (1903-1911), Никола Јанковић (1900), Јосип Вилхелм (1910-1915), Даринка Љиљак (1914), Ђорђе Ресановић (1911-1915), Хинко Пертл (1916) итд.

У овом селу је у периоду 1845-1909. година постојала приватна немачка школа. Ова школа је 1909. године припојена српској школи, а немачки језик се од тада учио факултативно све до 1915. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 3.12.1983. године од Основне школе "6. војвођанска ударна бригада" из Грабоваца.

Степен сачуваности:

Књиге су потпуно сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 340. ОПЋА ПУЧКА СРПСКА ШКОЛА – ГОЛУБИНЦИ, (1732-1915), 1880-1914

Колилчина архивске грађе: књ. 5; к. /; 0,10 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1880-1914:
- испитна извешћа 1880-1914, 5 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Прва школа у Голубинцима била је српска. Основана је 1732. године. Школу је основала Српска православна црква и она ју је издржавала пуних 120 година, све до 1852. године када прелази под државну управу. Те године школа је стекла право грађанства, па стога многи ову годину узимају за годину оснивања школе. Све до 1888. године била је једноразредна и дворазредна, а од тада па до 1902. године троразредна и на крају у периоду 1902-1915. године четвороразредна. Престала је са радом 1915. године када се спаја са Хрватском нижом пучком школом.

У жупанијским извештајима је записано да је школска зграда 1904. године вредела 35.000 куна. Школске зграде су грађене 1826. и 1872. године. По вредности је била друга у срезу Стара Пазова иза школе у Војки 36.000 куна, а испред школе у Белегишу 25.000 куна. Исте године школски простор је проширивan изнајмљивањем нових зграда и направљена су два нова учитељска стана.

Број ученика у почетку је био мали, за период 1732-1780. године се кретао између 9 и 13, да би се потом постепено повећавао, 1802/03. године 34 ученика, 1842/43. године 39 ученика, 1846/47. године 109 ученика, 1871/72. године 162 ученика.

Просветни радници: Јефта Барбарић (1732-1753), магистар Јован (1781-1797), Димитрије Сечански (1825), Павле Нешковић (1827), Михајло Змејановић (1842-1849), Петар Бугарски (1862), Живан Лубен (1872), Милош Жегарац (1904), Милан Бастајић (1905), Десанка Рајчетић (1909), Бранко Јанковић (1909), Симеон Војиновић (1909) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 26.5.1976. године од Основне школе “23. октобар” из Голубинаца.

Степен сачуваности:
Књиге су фрагментарно сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 351. ХРВАТСКА ОСНОВНА ПУЧКА ШКОЛА – ГОЛУБИНЦИ, (1836-1914), 1890-1912
Количина архивске грађе: књ. 4; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1890-1912:

- испитна извешћа 1890-1912, 4 кн.

Историјат ствараоца фонда:

Претеча ове школе је била Немачка општинска школа Голубинци, која је основана 1836. године. Настава се одвијала на немачком језику, али нестручни учитељи нису успели дуго да га очувају. Поред Немаца у ову школу су ишла и хрватска деца, па је временом и сама школа прерасла у Хрватску пучку школу са одељењима на немачком језику. У 19. веку школа је имала одговарајућу зграду, настава је трајала две године, с тим што су мушка деца морала да наставе школовање да би овладала немачким језиком "који ће им бити потребан у војништву". Прва наменска зграда је изграђена 1888. године. Била је једноспратница у коју су биле смештене и хрватска и српска школа, које су 1915. године спојене у једну.

Већ 1888. године постаје трогодишња, а 1892. године четворогодишња, да би 1902. постала петогодишња и таква остаје до спајања са српском школом.

Просветни радници: Мерла Стјепан (1836-1850), Гргинчевић Фрања (1852-1870), Никман Софија (1901-1902), Никман Матилда (1903-1907), Санто Марија (1903), Домац Лука (1913-1915), Габлер Иван (1907-1914) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 31.5.1976. године од Основне школе "23. октобар" из Голубинаца.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 368. ОСНОВНА ШКОЛА "23. ОКТОБАР" – ГОЛУБИНЦИ,
(1915-), 1915-1949
Количина архивске грађе: кн. 9; к. /; 0,10 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1915-1949:

- записници 1945-1949, 1 кн.
- остале књиге 1915-1940, 8 кн.

Историјат ствараоца фонда:

Настала је спајањем две опће пучке школе (српске и хрватске) 1915. године. Свој рад је почела као петогодишња основна школа Голубинци. У току Првог светског рата 1914. године власти су забраниле рад српске школе, па су деца православне вере уписивана у хрватску школу. Она је у току рата прекидала рад, али само привремено. Тек 50-тих година 20. века постаје осмогодишња школа и

добија име “23. октобар” по датуму када су у Другом светском рату ослобођени Голубинци.

Просветни радници: Жегарац Матилда (1915-?), Бацрић Милан (1916-?), Божичковић Даница (1917-?), Продановић Ђорђе (до 1922), Венцл Наполеон (1922-?), Блиња Анка (1923-?) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 26.05.1976. године од ОШ Голубинци.

Степен сачуваности:

Списи нису сачувани.

Књиге су делимично сачуване.

4.1 - 352. ОСНОВНА ШКОЛА “ДУШАН ЈЕРКОВИЋ – УЧА” ШИМАНОВЦИ ПОДРУЧНО ОДЕЉЕЊЕ “ИВАН ПЕТРОВИЋ” – ДЕЧ, (1710-), 1890-1975
Количина архивске грађе: књ. 44; к. 1; 0,90 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1890-1975:

- записници 1952-1975, 2 књ.
- остале књиге 1890-1975, 42 књ.

Списи 1953-1974.

Списи садрже: статут; извештаје о раду; извештаје о полагању испита; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Школа у Дечу основана је 1710. године. За материјална средства школе бринула се тадашња Српско-православна црквена општина Деч. Она је одмах саградила две приземне зграде, једну за школу и једну за учитеља. Трошкове школе је 1795. године преузела држава, па многи узимају ту годину као годину оснивања школе.

Најбоља школска зграда на територији данашње пећиначке општине 1904. године је била у Дечу, вредела је 20.000 круна. Због лоше материјалне ситуације у истој години уследила је материјална интервенција општине. Нова школска зграда је подигнута 1891. године, што се може прочитати на каменој плочи у ходнику школе. Међутим и ова зграда је била претесна да прими све полазнике па је једно одељење и даље ишло у школу у зграду Српске црквене општине. Школа је 1907. године постала троразредна, а 1910. четвороразредна.

“Мјесеца листопада 1914. године село је било евакуисано. Евакуирци се повратише мјесеца свибња 1916. године. Настава отпоче 16. свибња 1917. године” – учитељ (директор) Јово Киурина.

По наредби Котарске области Земун бр. 18468 од 12.10.1918. године због болести “шпањолске грознице” настава није одржавана од 14. до 28.10. и од 31.10.

до 8.11. 1918. године, а од 8.11. до 30.11. исте године "због помањкања огрева" – именик ученика за 1918/19. годину.

Доласком немачке војске у село 1941. године, у школску зграду се сместила немачка команда. Деца се селе у зграду црквене општине и у свештенички стан. Школска 1942/43. година је започела са великим закашњењем због поделе инвентара између тада основаних хрватске и немачке школе. Мада нису имали много за поделу, јер су Немци већ однели учила и књиге, а остао је само део клупа који је немачкој војсци служио за кревете. Смењен је дотадашњи управитељ Вујетић Сава, а на његово место постављен немачки учитељ и свештеник Клаузер. Маја 1943. године Немци су запалили школску зграду. Од 1943. почиње да ради партизанска школа са два комбинована одељења, која су имала 157 ученика. Учитељице су биле Ракић Даринка и Ракић Босиљка.

Децембра 1954. године, уз помоћ Среског народног одбора Земун сграђане је нова школска зграда. Осмогодишња школа је постала 1957. године.

Приликом оснивања 1710. године школа је имала 25 ђака, 1802/03. 19 ђака, 1842-43. 38 ђака, 1871-72. 32 ђака (18 дечака и 14 девојчица), 1891-92. 87 ђака.

Просветни радници: Живојин Васић (1925), Гаврило Марковић (1842-48), Гаврило Поповић (1855), Ђивко Трша (1858), Илија Јатић (1859-78), Ђорђе Ресановић (1908-11), Војин Недељковић (1908), Павле Угљешић (1910), Костић Милица (1910-15) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 28.3.1984. године од Основне школе "Душан Јерковић – Уча" Шимановци.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 1042. ОСНОВНА ШКОЛА – ДОБРОДОЛ, (?-1969), 1949-1961,
Количина архивске грађе: књ. 3; к. /; 0,03 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1949-1961:

- уписнице 1949-1961, 3 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Ово место, бивша пустара, након Другог светског рата је имало четвороразредну школу, али је било мало ученика, у сва четири разреда 20-28. Ова школа је 11.11.1969. године припојена ОШ "Доситеј Обрадовић" из Ирига.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 361. ОСНОВНА ШКОЛА – ДОЊИ ПЕТРОВЦИ, (1791-), 1907-1946
Количина архивске грађе: књ. 58; к. /; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Несређен.
Информативна средства: нема.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1907-1957:

- записници 1941-1957, 1 књ.
- остале књиге 1907-1946, 57 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према подацима ОНОО-а Сремска Митровица основана је 1791. године, а 1914. године је проширена у тророразредну, док је током периода између два рата радила као четвороразредна. У току Другог светског рата није радила, а окупаторска војска је потпуно уништила зграду и инвентар. Од 1.1.1963. године припојена је ОШ "Јован Јовановић Змај" Рума, чије је подручно одељење и на крају 20. века.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета са грађом ОШ "Јован Јовановић Змај" Рума, док је део фонда преузет од Основне школе "Доситеј Обрадовић" 1.11.1983. године.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 369. ОСНОВНА ШКОЛА "МИЛАН СТЕПАНОВИЋ – МАТРОЗ" – ДОЊИ ТОВАРНИК, (1789-), 1916-1978
Количина архивске грађе: књ. 111; к. 4; 0,90 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1916-1978:

- записници 1959-1978, 11 књ.
- деловодни протоколи 1940-1978, 3 књ.
- остале књиге 1916-1978, 97 књ.

Списи 1941-1978.

Списи садрже: статут; нормативна акта; самопуправне споразуме; извештаје о испитима; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Постоји од 1789. године. Зграда је била од плетера. Школске власти су 1872. године наредиле општини да подигне нову школу или да изнајми подесну приватну кућу и адаптира је за школу. Затим је забележено да је 1860. године учитељска плата била 210 форинти годишње, 8 хвати дрва за школу и учитеља и школски стан са вртом.

До 1912. године била је једноразредна, тада прераста у дворазредну, а после Првог светског рата у петоразредну основну школу. У току Другог светског рата школа је прекидала рад, мада је радила и партизанска школа, наравно са прекидима. Школске 1957/58. године постаје потпуна основна школа, осмогодишња и централна за насељена места Суботиште, Огар и Брестач.

Ученика је 1802/03. године било 27, 1842/43. године 35 ученика, 1846/47. године 41 ученик, 1871/71. године 46 ученика (29 дечака и 17 девојчица).

Просветни радници: Димитрије Миловановић (1825), Петар Арсенијевић (1842-49), Јован Плавшић (1860-72) – свршени ученик учитељске школе и Сомбору, Милош Познић (умро 1902), Милан Грибачевић (од 1905), Бранко Галовић (од 1912) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 3.6.1976. године од Основне школе “Милан Степановић – Матроз” из Доњег Товарника.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи мањим делом сачувани.

4.1 - 1272. ОСНОВНА ШКОЛА “МОША ПИЈАДЕ” – ЕРДЕВИК, (?-), 1885-1983
Количина архивске грађе: књ. 34; к. 1; 0,60 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1885-1970:

- записници 1908-1923, 1 књ.
- деловодни протоколли 1933-1970, 3 књ
- остале књиге 1885-1962, 30 књ.

Списи 1908-1983.

Списи садрже: документацију о раду Ниже пучке српске школе; извештаје о раду; листе непокретности; платне листе; школске дневнике; прозивнике; уписнице; записнике са седница Савета школе и др.

Историјат ствараоца фонда:

Подаци о оснивању нису сачувани. Ово је једно од ретких села у Срему које није имало посебну српску и хрватску школу, већ основну пучку школу са хрватским наставним језиком. То што је званично називан хрватским могао је бити и српски језик, јер је школским законом од 1.11.1888. године било забрањено употребљавати изразе "српска школа", "српски језик" и ћирилично писмо. Колико је ова одредба поштована видеће се из каснијег излагања.

Котарска (среска) област у Илоку је својим дописом бр. 11285/914 од 26.10.1914. године обавестила школу у Ердевику, који је тада био у илочком срезу, да је на њиховом школском печату примећено како изнад државног грба пише ћирилицом "Српска нижа пучка школа у Ердевику". То је било противзаконито и захтевано је да се печат повуче из употребе.

У жупанијским извештајима за 1896. годину забележено је да су Српска девојачка пучка школа и Српска дечачка (мушка) школа спојене у једну Мешовиту пучку школу са хрватским наставним језиком. Школа је 1904. године била дворазредна, као и школа на словачком наставном језику, док је немачка школа била четвороразредна.

Повереништво за просвету и веру за Славонију и Сријем у Загребу је својим актом бр. 31005 од 7.3.1921. године све школе у овом селу српску, немачку и словачку спојило у једну школу и основало Вишу пучку школу Ердевик у осмогодишњем трајању. С тим да школа задржи одељења на немачком и мађарском језику. Одељење на немачком језику је ишчезло у периоду Краљевине Југославије, док се словачки и мађарски језик задржао до последњих дана са великом разликом у корист српког језика. У току 1947. године школа је имала пет одељења на српском језику, три одељења на словачком језику и једно одељење на мађарском језику, а 1963-64. било је 8 одељења на словачком, једно на мађарском и 17 на српаском језику.

Ову школу од оснивања виших разреда похађала су и деца из околних места: Нове Бингуле, Визића, Љубе и Сремског Борца – пустара између Ердевика и Кузмина. После Другог светског рата ова школа је и званично постала матична школа за ова места. У околним местима су биле четворорразредне школе с тим што су у свим насељима осим Љубе радила комбинована одељења.

Највише ученика школа је имала школске 1963/64. године укупно 834, већ следеће школске године број опада на 735, од којих у централној школи 614, а 121 у подручним одељењима.

Просветни радници: Томичић Стјепан равнатељ (1923), Зебић Нада (1923), Штемер Михаел (1923) итд.

У Ердевику је постојала и Основна школа на словачком наставном језику. Подаци о оснивању нису сачувани. Познато је да је на крају 19. века била дворазредна и да је 1909. године проширена у троразредну, а 1919. године је поново враћена на статус дворазредне. Престала је са радом 1921. године оснивањем Више пучке школе Ердевик у осмогодишњем трајању, у којој на крају 20. века још има одељења на словачком језику.

Просветни радници: Мајер Павао (до 1902), Хананаско Владоје (1920), Бравец Хинко (1921) итд.

Архивска грађа је уништена.

Историјат фонда:

Грађа фонда је преузета од општине Шид у несређеном стању, измешана са грађом других фондова.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 865. ОСНОВНА ШКОЛА НА НЕМАЧКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ – ЕРДЕВИК, (?-1921), 1885-1906

Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,04 м

Језик грађе: немачки.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1885-1906:

- уписнице 1885-1906, 2 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Подаци о оснивању нису познати. Познато је једино да је 1885/86. године то била четвороразредна, посебно за дечаке и посебно за девојчице. Школа по полу је укинута 1896. године и створена је једна мешовита пучка школа на немачком језику. Ову школу су похађали поред деце немачке народности и деца мађарске народности и понеки Јеврej.

Школа је 1910. године сведена на троразредну. Дана 7.3.1921. године школа је укинута и припојена Вишој пучкој школи Ердевик, али су задржана одељења на немачком и мађарском језику. Немачки језик је за време Краљевине Југославије ишчезао, а мађарски се задржао до краја 20. века.

Просветни радници: Краутх Емил (1903), Хоффман Едуард (1911), Штигелмајер (Stiegelmauer) Фрањо (1912) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета без записника од општине Шид. Несређена и измешана са другим фондовима.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 61. ОСНОВНА ШКОЛА “СРЕМСКИ БОРАЦ” – ЕРДЕВИК, (?-?), 1952-1959

Количина архивске грађе: књ. 3; к. /; 0,05 м.

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1952-1959:

- деловодни протокол 1952-1959, 2 књ.
- остале књиге 1954-1959, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Подаци о оснивању ове школе, на пустари поред пута Ердевик-Кузмин нису сачувани. Чак постоји претпоставка да никад није ни имала своју самосталност, ни својство правног лица, иако је школске 1964/65. године имала 4 разреда са 53 ученика. Одељења су била комбинована. До пред крај 20. века је радила као одељење ердевичке школе, али је деведесетих година укинута.

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена од Општине Шид у несређеном и расутом стању.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 465. ОСНОВНА ШКОЛА – ЖАРКОВАЦ, (1928-1957), 1945-1957
Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1945-1957:

- уписнице 1945-1957, 2 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Ово место је једна од бивших пустара Срема. Некад се звало Солнок, то име се и данас понекад употребљава. Према подацима којима располажемо у овом месту је још 1910. године постојала приватна школа – о којој ништа није познато. Државна школа је основана 1928. године. Крај Другог светског рата је дочекала као четвороразредна, што је и на крају 20. века. Припојена је 1957. године ОШ Путинци и данас је њено истурено одељење. У току периода 1941-44. година у школској згради је била смештена немачка војска.

Просветни радници: Воркапић Јелена и Никола који је уједно био и директор.

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена са грађом ОШ Путинци, измешана.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 1269. ОСНОВНА ШКОЛА “ПАЛИХ БОРАЦА” – ИЛИНЦИ,
(18. век -), 1945-1975
Количина архивске грађе: књ. 27; к. 1; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1946-1975:
- записници 1960-1965, 1 књ.
- деловодни протоколи 1960-1975, 5 књ.
- остале књиге 1946-1963, 21 књ.

Списи 1951-1972.

Списи садрже: инвентаре; завршне рачуне; платне листе; финансијску документацију; документацију о раду подмлатка Црвеног крста; досијеа радника; записнике са седница Наставничког већа и др.

Историјат ствараоца фонда:

Подаци о осњивању ове школе нису нам познати, а највероватније је основана у 18. веку, јер већ 1802. године постоје подаци о учитељима. Била је једноразредна све до 1902. године када је прерасла у дворазредну, а само пет година касније постала је тророразредна. У четвороразредну прераста у периоду између два светска рата и коначно 1958. године постаје шесторазредна, али само до 1972. године. Због недостатка стручног кадра 1972. године ова школа је припојена ОШ Вашица. У селу су задржани нижи разреди. Нова промена настаје 1975. године када се припаја ОШ “Сремски фронт” Шид у чијем саставу остаје до 1995. године када је припојена ОШ у Адашевцима.

Број ученика је 1889/90. године био у једном разреду 52, а 1994/95. у сва четири разреда било је 29 ученика.

Школске зграде су грађене 1812. и 1872. године.

Просветни радници: Михаило Војиновић – ђакон (1825), Павле трумић – ђакон (1830), Авакум Стајић – ђакон (1842-49), Васа Поповић (1855-1870), Петар Милосављевић (1871-72), Јован Кирић (1902-05), Никола Вујичић – равнатељ (од 1906), Даница Марковић (1907-13), Ангелина Трибор (1910-19), Даринка Станивуковић (1921) итд.

По записима с краја 19. и почетка 20. века помиње се основна школа на пустари Илинци – вероватно Апшевци – данас у Републици Хрватској.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета без записника измешана са другим школама са територије општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.
Списи су делимично сачувани.

4.1 - 467. ОСНОВНА ШКОЛА “ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” – ИРИГ”, (1730-), 1944-1976
Количина архивске грађе: књ. 50; к. 2; 1,25 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Количина архивске грађе:
Књиге 1944-1967:
- записници 1946-1957, 8 књ.
- деловодни протоколи 1945-1963, 7 књ.
- рачунске књиге 1960-1963, 4 књ.
- остале књиге 1944-1967, 31 књ.

Списи 1944-1976.

Списи садрже: завршне рачуне; досијеа радника; записнике са полагања ванредних ипита; записнике са седница Школског одбора, Наставничког већа; записнике Ђачке задруге “Стеван Пузић” и др.

Историјат ствараоца фонда:

Постоје три податка о оснивању Српске основне школе у Иригу. Први и вероватно најтачнији је у “Историји школства у Хрватској и Славонији” од А. Цувај, по којој је основана 1730. године. Други податак, врло близак већ поменутом, је из едиције “Салашарске школе” по којој је основана 1735. године и на крају, ирижани причају да је школу основао брат Арсенија III Шакабенде 1712. године. Подаци о раду у 18. и већем делу 19. века нису сачувани. Најстарији сачувани податак говори да је 1888. године школа била четвороразредна, а до 1921. године је била деветоразредна и те године прерсла у десеторазредну. школу. У току Другог светског рата школа је радила без прекида иако је у све четири школске зграде била смештена немачка војска. Зграде су знатно оштећене, а школа је радила у просторијама чији су власници били српска-православна или римокатоличка црква. Током Другог светског рата настава је држана на хрватском језику са “корјенским писмом”.

Расформирањем среза Ириг 25.11.1946. године школа се смешта у зграду у Змај Јовиној улици, грађену 1914. године за друге намене, тако да није била погодна за одржавање наставе. У ову зграду се преселила и прогимназија, која је након три године укинута.

У току 1957. године почело је припајање осталих школа са територије општине Ириг овој школи, прво су припојене ОШ Нерадин и Ривица.

Данас је ова школа централна за Нерадин, Ривицу и Крушедол.

Просветни радници: Мила Јовановић (до 1902), Живко Каваговић (пензионисан 1903), Милка Вујић (пензионисана 1903), Софија Бошковић (1904-?), Милан Крагујевић (пензионисан 1912), Раде Љубојевић (до 1916), Стеван Радић

(1917), Васа Орешчанин (до 1916), Милан Ивановић (од 1917), а први познати учитељ је био, световно лице, Михаило Владисављевић од 1735. године.

У току 1915. године су спојене дворазредна девојачка школа Ириг и четвороразредна дечачка (мушка, вероватно католичка) и једноразредна обасполна (мешовита) у једну Опћу пучку школу. Архивске грађе ових школа немамо.

Просветни радници римокатоличке школе: Мато Сађер (умро 1902), Аигуста Заплетал (пензионисана 1902), Павао Мајер (од 1902), Зора Јирошек (1903-1909), Валентин Смаић (до 1923).

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузимана два пута од ОШ Ириг и била је измешана са подручним одељењима. Након раздвајања и сређивања утврђено је да је сва грађа за период од оснивања до 1945. године уништена.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 358. ОСНОВНА ШКОЛА – ЈАЗАК, (1769-), 1904-1946
Количина архивске грађе: књ. 47; к. /; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1904-1946:

- остале књиге 1904-1946, 47 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према "Историји школства у Хрватској и Славонији" од А. Цувај основана је 1769. године. Први податак о њеном раду налазимо у жупанијским извештајима за 1886. годину, где је забележено да школа тражи новог учитеља, исте године је постала дворазредна. Познато је да је 1904. године школска зграда вредела 24.000 куна, по чему је у то време сврставана међу боље у Срему. Након Првог светског рата постаје четвороразредна. У току Другог светског рата није радила.

Просветни радници: Љубојевић Раде (до 1903), Николић Бранко – равнатељ (од 1903), Петровић Мара (од 1921) итд.

Поред села Јазак постојала је ОШ и у Јазак Прњавору. Зграда је била манастирска. У Другом светском рату је минирана и од тада неупотребљива.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета од ОШ "Доситеј Обрадовић" из Ирига. Била је измешана са другим школама.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1263. ОСНОВНА ШКОЛА – ЈАМЕНА, (1750-), 1958-1977
Количина архивске грађе: књ. 4; к. 1; 0,15 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1958-1976:
- деловодни протоколи 1958-1976, 4 књ.
Списи 1963-1977.
Списи садрже: записнике са седница Збора радних људи; финансијску документацију;завршне рачуне; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:
Према Историји школства од А. Цувај, хрватског бана и школског надзорника, основана је 1750. године. За старији период немамо података. У Жупанијским извештајима за 1892. годину забележено је "у нижој пучкој школи у Јамени отворено је друго учитељско место за учитеља српско-православне вере са годишњом платом од 400 форинти, станом и 8 хвати дрва". Највероватније је тада отворен и други разред. У току 1904. године школа постаје троразредна, а већ 1908. године општина Јамена тражи од Министарства за науку и веру у Загребу отварање и четвртог разреда, али то није одобрено. У то време школа је имала и своју библиотеку. Након Другог светског рата постаје четвороразредна.

За време немачке окупације 1942-44. године село је опустело. Становништво је избегло у Босну, општтина Бијељина, која је и најближа (Доње и Горње Црњелово, Велика Обарска, Вршани, Драгаљевац, Чађавица, Батковић до Балатуна). По завршетку рата само четири куће су остале неспаљене, изгорела је и школа и црква. Подаци о првим данима слободе нису нам доступни, јер је ово место припало Федералној јединици Хрватској, Окружном одбору Славонски Брод. Ова неправда је исправљена 1946. године, када је ово село прикључено Федералној јединици Србији. Школа добија нову зграду 1954. године, тада је отворен и пети разред. С обизиром на велики број деце прераста у потпуну осмогодишњу школу 1965. године.

Решењем СО Шид бр. 12575 од 28.12.1965. године ова школа добија назив "Осми септембар" Јамена. На основу последње реорганизације школског система у шидској општини ова школа је постала одељење ОШ Моровић.

Прва школска зграда у овом селу је зидана 1771. године, друга 1792. године, а трећа тек 1954. године. Прве две су у Другом светском рату порушене до темеља. Све три су се налазиле на црквеном земљишту.

Ученика је 1802/03. године било свега 19, 1842/43 - 39 ученика, 1846/47 - 43 ученика, 1871/72 - 57 ученика.

Просветни радници: Сава Поповић (1825), Стеван Теодоровић (1842-47), Славуј Живановић (1868), Чедомир Вукајловић (1869-85), Бранко Николић (1903), Тихомиљ Љубинковић (1905-07), Софија Кнежевић (1905-09), Петар Ћелап –

равнатељ (1910-19), Димитрије Забрдац (1907-12), Катарина Стојановић (до 1909), Јулка Бастајић (1904) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом осталих основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 339. ШКОЛА ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА "ДУШАН ЈЕРКОВИЋ - УЧА" подручно одељење "ПАЈА ДРАГИШИЋ" – КАРЛОВЧИЋ, (1720-1970), 1879-1975
Количина архивске грађе: књ. 36; к. 1; 0,70 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1879-1975:

- записници 1956-1965, 3 књ.
- деловодни протоколи 1955-1963, 2 књ.
- остале књиге 1879-1975, 31 књ.

Списи 1956-1962.

Списи садрже: записнике са полагања ванредних испита; досијеа радника; завршни рачун за 1962. годину; податке о наставном кадру и ученицима и др.

Историјат стваоца фонда:

Школа постоји од 1720. године. Подаци су врло сиромашни, за то има више разлога: лоше регистратурско пословање; ово пудручје гравитира Земуну, а преко њега Београду и тек 31.8.1955. године је припојено срезу Сремска Митровица. То је разлог да изворе за белешку треба тражити ван нашег подручја. Познато је "1900. године одлази у пензију Петрија Тешић учитељица из Карловчића", "именован учитељ у школи у Карловчићу" – извештај о раду јавне управе у жупанији сремској за 1902. годину, "школа у Карловчићу ратом порушена још није оправљена" – извештај о раду јавне управе у Жупанији сријемској за 1917. годину.

Решењем СО Пећинци број 4595/1-6 од 16.6.1965. године припојена је овој школи четвороразередна школа из Сремских Михаљеваца, а обе августа 1970. године су припојене Основној школи "Душан Јерковић Уча" Шимановци.

Просветни радници: Андрија Поповић (1770-1775) – један од познатих вођа у Тицановој буни у Срему 1807. године, Михајло Пантелић (1825), Ђорђе Марић (1842-1849), крајем 19. века већ поменута Петрија Тешић итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 28.3.1984. године од Основне школе “Душан Јерковић – Уча” из Шимановаца

Степен сачуваности:
Књиге су делимично сачуване.
Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 417. ОСНОВНА ШКОЛА “23. ОКТОБАР” – КЛЕНАК, (1779-), 1944-1977
Количина архивске грађе: књ. 83; к. 7; 2,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1944-1977:
- записници 1953-1973, 7 књ.
- деловодни протоколи 1946-1975, 7 књ.
- рачунске књиге 1962-1972, 22 књ.
- остале књиге 1944-1977, 47 књ.

Списи 1945-1972.
Списи садрже: правилнике; извештаје о раду школе; персоналну документацију; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:
Према А. Цувају основана је 1779. године, а 1873. године у школи је било 30 ученика. Од дворазредне је 1910. године прерасла у троразредну. У периоду између два светска рата постаје четвороразредна. У Другом светском рату од три зграде две су оштећене, а инвнтар је уништен. Једно време у току рата учитељ је био Немац. Након рата 1952-53. године постаје потпуна основна осмогодишња школа. Највећи број ученика имала је 1981/82. године укупно 303.

Познато је да је 1873. године грађена школска зграда величине 8x8x3,5 метара са једним учитељским станом. Садашња зграда је подигнута 1910. године, са три учионице и три учитељска стана.

Назив ОШ “23. октобар” добила је 8.12.1965. године, по датуму када је село у Другом светском рату ослобођено од Немаца.

Просветни радници: Коркут Ђуро (1903), Љубинковић Стојанка (1904. и од 1910), Бастајић Вукосава (1909-10), Милановић Никола (од 1912, 1914. постављен за равнатеља) итд.

Историјат фонда:
Фонд је преуезт 3.9.1983. године од Основне школе “23. октобар” из Кленка.

Степен сачуваности:
Књиге су већим делом сачуване.
Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 349. ОСНОВНА ШКОЛА – КРЊЕШЕВЦИ, (?-), 1889-1946
Количина архивске грађе: књ. 44; к. /; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Несређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1889-1946:
- записници 1935, 1 књ.
- остале књиге 1889-1946, 43 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Ово сремско село се налази надомак Београда. Не зна се од када има школу али се зна да је 1802. године већ увелико радила. До 1902. године била је једноразредна, када прераста у дворазредну. У периоду између два светска рата прераста у четвороразредну, што је и данас.

Зграда је грађена 1862. и 1872. године. Учитељска плата је 1850. године била 80 форинти, 12 мерова пшенице, 2 хвата дрва, 3 хвата сламе и школски стан. Адаптација зграда, зидање нових просторија и изградња нових учитељских станова извршена је 1903. године.

У току школске 1802/03. године имала је свега 20 ученика, 1842/43. - 43 ученика, затим 1846/47. - 52 ученика, а исто стање је било и 1871/72. године с тим што је податак потпунији – било је 35 дечака и 17 девојчица.

Просветни радници: Живојин Јанковић (1825-49), Михаило Видаковић (1855), Живоин Чудимировић (1857-85), Стеван Милочевић (1903-05), Катинка Поповић (до 1905), Катица Витас и Стеван Крунић (од 1905), Стеван Тинтор–равнатељ (1913-22) итд.

У Крњешевцима је 1861. године основана Немачка тривијална школа. О њој немамо никаквих података.

Историјат фонда.

Фонд је преузет 31.5.1976. године од Основне школе “Милан Хаџић” из Војке.

Степен сачуваности:
Књиге су делимично сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 461. ОСНОВНА ШКОЛА – КРУШЕДОЛ (МАНАСТИР, СЕЛО И ПРЊАВОР), (?-), 1944-1946
Количина архивске грађе: књ. 4; к. /; 0,04 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1944-1946:

- деловодни протоколи 1946, 1 књ.
- остале књиге 1944-1946, 3 књ.

Историјат ствараоца фонда:

О овој школи нема много података. Најстарији су у Жупанијским извештајима за 1877-78. годину у којима се помиње да је грађена школска зграда, па је логично да је постојала и школа. Први учитељи се помињу тек у 20. веку. До 1921. године била је једноразредна, а до почетка Другог светског рата прераста у четвороразредну. У току рата није радила. После рата рад наставља у приватној кући, пошто је школска зграда била потпуно срушена – због старости и подводног земљишта.

Просветни радници: Пешић Никола (до 1903), Николић Милан (од 1908, а од 1922. равнајући учитељ), Грубачевић Милан (до 1904), Вукућевић Глиша (до 1914) итд.

У Крушедол селу је 1945. године основана школа Дечјег дома Крушедол, али је трајала свега 2-3 године.

Постојала је и школа у Крушедол-Прњавору, која је према статистичком одсеку ОНОО Сремска Митровица основана 1887. године. Према истом извору школа је имала своју зграду која је "напуштена и запуштена". После Другог светског рата ова школа није ни радила.

Просветни радници: Трифуновић Даница (1906) и Трифуновић Никола (1911).

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена са грађом Основне школе из Ирига, ова школа је постала њено подручно одељења од 1960. године.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1265. ОСНОВНА ШКОЛА – КУЗМИН, (1739-), 1961
Количина архивске грађе: фасцикла 1; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Несређен.
Информативна средства: нема.

Историјат ствараоца фонда:

По А. Цувају школа у Кузмину основана је 1739. године. Из тог периода нема много података. Зна се да је до 1870. године имала једно мешовито одељење, а од те године добија и друго. Потом 1894. године прераста у троразредну, а решењем Министарства за веру у Загребу бр. 11200 од 31.1.1901. године постаје четвороразредна да би само осам година касније постала петоразредна. После Другог светског рата постаје потпуна осмогодишња школа. Била је централна школа за Босут и делимично за Сремску Рачу – јер је један део деце из Сремске

Раче ишао у више разреде у школу у Вишњићеву. Прва школска зграда је грађена 1861. године, а већ 1872. и друга.

Према сачуваним подацима број ученика је 1802/03.године био 24, 1842/43. године 104 ученика, 1846/47. године 119 ученика, 1871/72. године 91 ученик (54 дечака и 37 девојчица).

Одељења су у 19. веку била формирана посебно за дечаке, а посебно за девојчице, што је у сремским селима била реткост. Учитељска плата у периоду 1780-90. година износила је 50 форинти годишње, 6 мерова пшенице, исто толико кукуруза у зрну, 6 фунти свећа, два хвата дрва (1 хват = 4 метра огревног дрвета) и сламе колико треба. За 1830. годину плата је порасла на 180 форинти годишње, а за 1852. годину 200 форинти годишње, са правом на повишицу од 40 форинти после 30 година рада. Мада је сеоска општина крајње неуредно плаћала учитеље.

Просветни радници: Георгије Верховец (до 1782), Петар Руњанин (1799), Јован Вукајловић (1826), Георгије Николић – ђакон (1842-49), Илија Пантелић (1854-69, за свој рад у школи два пута похваљен од Генералне команде у Осијеку), Милан Радоичић – завршио Учитељску школу у Митровици 1867. и Сомбору 1871. (1869-14), Даринка Радојевић (до 1902), Драгиња Медић (1906-08), Љубица Благојевић (од 1904), Јован Павичић (1916-21, од 1919. био равнатељ), Петар Стојановић (од 1912) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа овог фонда се нашла измешана са грађом других школа Шидске општине, преузета је 1996/97. године.

4.1 - 353. ОСНОВНА ШКОЛА – КУКУЈЕВЦИ, (?-), 1891-1978
Количина архивске грађе: књ. 14; к. 1; 0,35 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1891-1978:

- записници 1955-1978, 2 књ.
- деловодни протоколи 1934-1961, 5 књ.
- остале књиге 1891-1978, 7 књ.

Списи 1961-1973.

Списи садрже: податке о наставном програму, наставном кадру; податке о ученицима; платне листе и др.

Историјат ствараоца фонда:

Први податак о постојању ове школе налазимо у Збирци црквено школских докумената нашег Архива, где је за 1799. годину забележено "утрошено је 269 форинти за оправку школских уграда у Соту и Кукујевцима". У 20. век ушла је као дворазредна школа, а већ 1901. године прераста у троразредну. Други светски рат је дочекала као петоразредна. Већ педесетих година постаје потпуна осмогодишња школа. Од педестих година носи име "Владимир Назор".

Реорганизацијом школства у шидској општини 1975. године припојена је ОШ "Сремски фронт" из Шида. Од тада ученици виших разреда су путовали у Шид, док су нижи разреди остали у селу. Најновијом реорганизацијом припојена је, као подручно одељење, ОШ "Јован Веселинов – Жарко" из Шида.

Просветни радници: Терезија Ловрековић (умрла 1892), Викторија Хостинг (1892), Јулка Пешун (1900-12), Хермина Месаров (1906-12) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена 1996/97. године, без записника, измешана са осталим школама шидске општине.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 370. ОСНОВНА ШКОЛА "ДУШАН ВУКОСАВИЋ - ДИОГЕН" – КУПИНОВО, (?-), 1947-1978
Количина архивске грађе: књ. 54; к. 1; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1947-1958:

- записници 1947-1954, 1 књ.
- остале књиге 1947-1978, 53 књ.

Списи 1961-1978.

Списи садрже: уписнице; прозивнике; платне спискове и др.

Историјат стваоца фонда:

На месту овог села некада се налазио град Купиник, а преко Саве град Дебрц, седиште краља Драгутина. У 15. веку Купиник, заједно са Београдом, припада деспоту Стевану Лазаревићу, затим Ђурђу Бранковићу. Потом је био престоница српских деспота све до похода Сулејмана Величанственог на Беч и Пешту 1521. године, тада је Купиник опљачкан и спаљен. Овде се и прота Матија Ненадовић учио писмености код Игњата Ђуричића, чији је син Никола касније био свештеник у Купинову.

Подаци о оснивању школе нису сачувани, по једнима основана је 1766. по другима 1770. године, а према попису учитеља из 1747. године у Купинову постоји учитељ па је логично да је постојала и школа.

Познато је да је 1892. године школа постала дворазредна, 1902. године трорazредна, а 1912. године четвороразредна. Тек 1950. године отворен је пети разред. Седамдесетих година 20. века припојена је ОШ Ашања, а њено подручно одељења остала је и до краја 20. века.

Нову школску зграду добила је 1953. године. Нова спратна зграда је лоше саграђена, па се после само 11 година морало приступити озбиљној поправци, јер је постала неупотребљива.

Број ученика 1802/03. године био је 27, 1842/43. године 56 ученика, 1846/47. године 63 ученика, 1871/72. године 74 ученика (45 дечака и 29 девојчица). Уз попис учитеља је забележено да у периоду 1747-1790. године школа није имала своју зграду па је учитељ држао наставу у свом стану.

Просветни радници: протопоп Марко (1747), Тимотије Михајловић (1766), Игњат Сабов (1788-1790), Јован Молдовановић (1825), Теодор Сечански (1829-43), Петар Јовановић (1843-48), Цветко Поповић (1849-57), Јелена Косановић (1870), Лазар Поповић (1904), Филип Теодоровић (1904-10), Данило Карлеуша (1910-15. и 1917-22), Бошко Марковић (1905-08) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 2.6.1976. године од Основне школе "Душан Вукосавић – Диоген" из Купинова.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 469. ОСНОВНА ШКОЛА "АЛЕКСАНДАР АВРАМОВИЋ" – ЛЕЖИМИР, (1769-), 1945-1973
Количина архивске грађе: књ. 12; к. 3; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1946-1973:

- записници 1956-1973, 3 књ.
- деловодни протоколи 1946-1973, 9 књ.

Списи 1945-1973.

Списи садрже: статут; акта о оснивању; правилнике; самоуправне споразуме; извештаје о раду; записнике са полагања испита; буџете; завршне рачуне; персоналну документацију радника; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Према подацима статистичког одсека ОНОО-а Сремска Митровица основана је 1769. године. Дворазредна је постала 1902. године. У периоду између два светска рата постаје четвороразредна. По завршетку Другог светског рата била је петоразредна и носила је назив "Продужна основна школа", да би 1956. година добила назив "Шестогодишња школа Лежимир". Исте године добија име "Александар Аврамовић" по човеку који је међу првима из села отишао у партизане. За школску 1957/58. годину враћена је у статус четворогодишње школе. Пет година касније 1963/64. године поново постаје петоразредна, са истуреним

одељењем у Шишатовцу. Потом је 1.9.1974. године спојена са основном школом "Урош Стојшић" из Манђелоса, а од 1.10.1979. године ОШ "Александар Аврамовић" Лежимир, ОШ "Урош Стојшић" Манђелос и ОШ "Вук Караџић" Шишатовац интегрисане су са ОШ "Слободан Бајић – Паја" из Сремске Митровице, у чијем се саставу и данас налазе.

Просветни радници: Поповић Никола (до 1910), Мишић Невенка (1904-05), Степановић Катица (1906-15), Андрић Милан (1910-12), Андрић Михајло (од 1914), Павловић Амалија (до 1916), Јеврић (рођ. Бастајић) Јулка (1916-22) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета од матичне школе 11.10.1983. године. Била је измешана са школама Манђелоса и Шишатовца. Приликом сређивања утврђено је да је документација пре 1945. године уништена.

Степен сачуваности:

Књиге су потпуно сачуване.

Списи су потпуно сачувани.

4.1 - 462. ОСНОВНА ШКОЛА – МАЛА РЕМЕТА, (?-), 1945-1946
Количина архивске грађе: књ. 1; к. /; 0,02 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1945-1946:

- остале књиге 1945-1946, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Података нема много. Из Жупанијских извештаја сазнајемо да је 1905. године учитељ напустио ову школу и отишао у Вишњићево (Грк). Затим, евидентирано је да је школа 1905, 1907. и 1908. године тражила учитеља – појца српско-православне вере, као и да је 1909. године у селу постављена учитељица без потребне школске спреме. Највероватније је да је одласом квалификованог учитеља и школа престала са радом.

Просветни радници: Стојановић Петар (до 1905), Љубичић Драгиња (од 1909).

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена са грађом ОШ "Доситеј Обрадовић" из Ирига, која и данас има истурено одељење у Малој Ремети.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1103. ОСНОВНА ШКОЛА – МАЛИ РАДИНЦИ, (1850-), 1945-1962,
Количина архивске грађе: књ. 3; к. /; 0,30 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1945-1962:
- уписнице 1959-1960, 1 књ.
- остале књиге 1945-1962, 2 књ.

Историјат ствараоца фонда:

По А. Цувају основана је 1850. године. У Жупанијским извештајима за 1907. годину помиње се постављење два учитеља и то једног за стално, а другог привремено. У истим изворима за 1910. годину наводи се да у селу постоји приватна једноразредна школа. После Другог светског рата, 1946/47. године била је четвороразредна школа, а 1950-51. године имала је свега 7-8 ученика. Због малог броја ђака школа је угашена, а деца су наставила школовање у ОШ "Јован Јованоић - Змај" у Руми.

Просветни радници: Гудурић Митар и Станишић Душан (оба 1907), Поповић Негован (1912-13), Ђурђевић Василије (од 1914) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 470. ОСНОВНА ШКОЛА "УРОШ СТОЈШИЋ" – МАНЂЕЛОС, (1810-), 1945-1979
Количина архивске грађе: књ. 8; к. 4; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1955-1979:
- записници 1966-1978, 3 књ.
- деловодни протоколи 1965-1979, 2 књ.
- остале књиге 1955-1977, 3 књ.

Списи 1945-1980.

Списи садрже: статуте; самоуправне споразуме; правилнике; програме рада; записнике са седница Савета школе, Збора радних људи, Наставничког већа;

финансијске документе; завршне рачуне; картоне основних средстава; уговоре; персоналну документацију радника; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Према документима "Ормошијеве збирке" нашег архива у Манђелосу постоји српска школа од 1810. године. Наредни податак налазимо у збирци црквено-школских докумената за 1877/78. годину у којој је забележено да је те године у Манђелосу зидана нова школа. Од једноразредне 1902. године прерасла је у дворазредну.

У току Другог светског рата је радила са прекидима. Обе школске зграде (једна школска и друга црквена) су током рата оштећене. Нова школска зграда је саграђена 1953. године. Након Другог светског рата је радила као четвороразредна, а од 1960/61. године прераста у осмогодишњу школу.

У току 1974. године припојене су јој ОШ Лежимир и ОШ Шишатовац, које су биле њена подручна одељења наредних петнаестак година. Од школске 1979/80. године постаје подручно одељење ОШ "Слободан Бајић – Паја" из Сремске Митровице.

На крају 20. века носи име партизанског борца из овог краја "Урош Стојшић".

Просветни радници: Михајловић Владимир – равнатељ (1909-11), Писаревић Катица (од 1909), Бандур Михаило (1911-12), Андрић Милан (од 1912), Вукићевић Анка (од 1922) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа примљена је 1983. године, измешана са грађом других школа. Из периода пре Другог светског рата ништа није сачувано.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 30. НИЖА ПУЧКА ПРАВОСЛАВНА ШКОЛА – МАРАДИК, (1729-), 1877-1915

Количина архивске грађе: књ. 23; к. /; 0,30 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1877-1915:

- остале књиге 1877-1915, 23 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према "Историји школства у Хрватској и Славонији" од А. Цувај основана је 1729. године. Своју зграду је добила 1756. године. Према званичним подацима од

свог оснивања до 1903. године је била једноразредна, а тада прераста у дворазредну. Исте, 1903. године добија и нову школску зграду. Судећи по сачуваним уписницама и извештајима о испитима школа је већ 1880. године имала четири разреда и око 40 ученика. Трошкове виших разреда су изгледа сносили Опћинско поглаварство Марадик или родитељи ђака, што у Срему тог времена није био редак случај.

Током 1915. године школа је спојена са Хрватском школом и од тада је имала три разреда. Те године је имала 39 ученика.

Просветни радници: Хинић Кузман (од 1892, радио је и у хрватској школи), Бастић Милан (од 1903), Везмар Ђорђе (1905-07), Савановић Јован (1880), Чордашић Олга и Јанковић Никола (обоје 1908), Мацарац Александар (1912) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета од ОШ Марадик, помешана са грађом других фондова.

Степен сачуваности:

Књиге су мањим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 29. НИЖА ПУЧКА РИМОКАТОЛИЧКА ШКОЛА – МАРАДИК, (?-1915), 1880-1914

Количина архивске грађе: књ. 22; к. /; 0,30 м

Језик грађе: хрватски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1880-1914:

- остале књиге 1880-1914, 22 књ.

Историјат стваоца фонда:

Подаци о оснивању нису сачувани. Главни именик почиње са 1880. годином, што је уједно и најстарији податак о постојању школе. Од једноразредне у дворазредну прераста 1899. године. У Марадику је 28.1.1899. године основана и Нижа пучка конфесионална реформисана школа на мађарском језику. Школа је била обасполна и једноразредна. Акт о оснивању донела је Царска Краљевска влада одјел за богоштовље и наставу у Загребу под бр. 10.751. Ове две школе су се убрзо спојиле, а онда 1915. године су прикључене Српској школи.

Историјат фонда:

Архивска грађа издвојена је из грађе Државне основне школе у Марадику приликом сређивања. Фонд је преузет 1969. године од ОШ у Мрадику.

Степен сачуваности:

Књиге су мањим делом сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 42. ДРЖАВНА ОСНОВНА ШКОЛА – МАРАДИК, (1915-), 1914-1945
Количина архивске грађе: књ. 46; к. /; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1914-1945:
- записници 1931-1943, 1 књ.
- деловодни протоколи 1933-1945, 2 књ.
- остале књиге 1914-1945, 43 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1915. године спајањем српске и хрватске школе. При свом оснивању била је званично троразредна, али имала је и четврти разред. Одмах после Првог светског рата добила је и пети разред. Учитељи у овој школи били су православне, католичке и евангелистичко-хелветске вере. Једино су часови веронауке одржавани одвојено. Школске 1922/23. године имала је 69 ученика, а у три одељења опетовнице било је 23 ученика. Други светски рат је дочекала са 297 ученика који су били подељени у пет разреда и још 46 деце предшколског узраста. У току Другог светског рата школа није прекидала рад, али су обе школске зграде оштећене.

Шездесетих година 20. века постала је потпуна осмогодишња основна школа. Одлуком НОО Инђија бр. 06-178/69-01 од 29.12.1969. године добила је назив ОШ "Бранко Радичевић" Марадик, у којој је наставни језик српски, а постојало је и једно одељење на мађарском језику.

Просветни радници: Катић Павао (1917-21), Диминко Терезија (1921-23), Гаћеша Лепосава (до 1921), Вуковић Владимир – равнатељ (1919), Препек Станислав – равнатељ (1921-23), Витић Марија (1923), Чешљар Љубомир (1933), Радуловачки Ђорђе, Вуксановић Иван и Исаковић Тихомил (сви 1940-41) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета 1969. године од ОШ у Марадику у несређеном стању и измешана са осталим школама из места.

Степен сачуваности:
Књиге су већим делом сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 403. ОСНОВНА ШКОЛА "ДОБРОСАВ РАДОСАВЉЕВИЋ-НАРОД" – МАЧВАНСКА МИТРОВИЦА, (1864-), 1933-1965
Количина архивске грађе: књ. 10; к. 1; 0,20 м
Језик грађе: српски.

Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеритике садржаја грађе:
Књиге 1933-1965:
- записници 1942-1965, 3 књ.
- деловодни протоколи 1947-1961, 6 књ.
- остале књиге 1933-1939, 1 књ.

Списи 1947-1961.

Списи садрже: планове рада; извештаје о раду школе; разне дописе; податке о наставном програму итд.

Историјат ствараоца фонда:

Неки подаци указују на то да је овде постојала школа још у време прве владе Милоша Обреновића, тада је имала тридесетак ђака, сачуван је и један списак ђака. Према статистичким подацима за бивши Богатићки срез школа је основана 1864. године. Нова школска зграда је подигнута 1901. године, имала је две учионице и два стана за учитеље. Била је четвороразредна до 1960/1961. године, када је почела да се развија у потпуну осмогодишњу основну школу, овај процес је завршен 1963/64. године.

Решењем НОО Мачванска Митровица број 03-2185/1-60 од 17.5.1960. године овој школи је припојена ОШ из Салаша Ноћајског.

У сва четири разреда школске 1947/48. године имала је свега 56 ученика, 34 дечака и 22 девојчице. Већ 1960. године тај број знатно порастао, на 310 ученика. До отварања осмогодишње школе ученици су по завршетку нижих разреда настављали школовање у ОШ "Јован Јовановић – Змај" у Сремској Митровици.

Историјат фонда:

Грађа фонда је преузета записнички од ОШ "Добросав Радосављевић Народ" из Мачванске Митровице 1972. године.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.
Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1262. ОСНОВНА ШКОЛА – МОЛОВИН, (1730-), 1901-1964
Количина архивске грађе: књ. 93; к. 1; 0,60 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1912-1964:
- записници 1912-1936, 2 књ.
- деловодни протоколи 1923-1964, 4 књ.
- рачунске књиге 1927-1933, 5 књ.

- остале књиге 1909-1952, 82 кн.

Списи 1923-1964.

Списи садрже: платне спискове; уруџбене записнике; пословне записнике; записнике са седница Школског одбора и др.

Историјат ствараоца фонда:

По А. Цувају основана је 1730. године. До Првог светског рата била је једноразредна. Школска зграда је саграђена 1864. године. До Другог светског рата је била четвороразредна, а у периоду 1950-57. године била је шесторазредна. У школској 1957/58. години је враћена на статус од пре 1950. године тј. четвороразредне школе.

Од 1.9.1964. године припојена је ОШ Сот и постала петоразредна, да би 1966. године поново била враћена на четвороразредну основну школу. Ово је урађено због све мањег броја ђака. Из истог разлога 1975. године школа је угашена. Деца из Моловина су од тада ишла у школу у Соту. Школа у Соту се 1982. године интегрисала са школом "Сремски фронт" у Шиду па су деца из Моловина похађала више разреде у Шиду, а ниже у Соту.

Школске 1988/89. године поново је отворена школа у Моловину и то четвороразредна.

Просветни радници: Миљушевић Марко (1908-09), Михајловић Светозар (до 1910), Пишчевић Паја (од 1911), Мољеиков Никола, са учитељског курса за руске избеглице у Загребу постављен је 1922. године итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1267. ОСНОВНА ШКОЛА – МОРОВИЋ, (1724-), 1955-1979

Количина архивске грађе: кн. 2; к. 1; 0,15 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1963-1966:

- записници 1960-1963, 1 кн.
- деловодни протоколи 1963-1966, 1 кн.

Списи 1955-1979.

Списи садрже: извештаје о раду; платне листе; записнике са седница наставничког већа и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1724. године. У почетку није била ни српска ни хрватска, веч Опћа пучка (народна) школа. Имала је 1767. године 60 ђака, од којих 25 римокатоличке вере, а 35 осталих вера.

Оснивањем Немачке школе сва деца римокатоличке вере прелазе у ову школу. Тако да од 1767. године у Моровићу имамо две школе. Немачка школа је после десетак година престала са радом, али је наставила да постоји као Хрватска школа све до 1915. године, када су српска и хрватска школа спојене у једну основну школу. Обе школе су биле једноразредне до 1901. године када прерастају у дворазредне, а приликом спајања 1915. године формирана је једна школа у четвороразредном трајању. Учитељске плате су исплаћиване из Граничарске благајне и 1767. године су биле 120 форинти, 1790. године 150 форинти, а 1870. године 250 форинти.

Пошто је ово подручје у току Другог светског рата било поприште честих и крвавих сукоба, због близине великих сремских шума, границе са Хрватском, близине Босне, школска зграда је у току рата уништена, па вероватно и архива с њом. У нову зграду школа се уселила 2.12.1947. године. Школске 1955/56. године постаје потпуна осмогодишња оновна школа, која је у свом саставу имала и четворогодишњу школу у Јамени. Мада деца из Јамене нису била обавезна да похађају више разреде због удаљености ова два места, око 18-20 километара.

По најновијој организацији школа у шидској општини моловинска школа је централна за ОШ Вишњићево и ОШ Јамена.

Број ученика је 1763. године био 12 (“5 буквараца, 4 часловца и 3 пластирца), 1802/03. године тај број је остао и даље на 12, за 1842/43. годину број ученика расте на 17, да би 1871/72. године било 36 ученика.

Од шесдесетих година школа се звала “Драгиња Никшић”, а касније “Босутски одред” Моровић.

Просветни радници: Поп Јова (1730-50), Урош Горјанчевић (1825), Јован Урошевић (1842-47), Корнелије Поповић (1855), Јован Стојановић (1868), Василије Орешчанин (1903-12), Милан Вукелић (1902), Катарина Којић (1904), Никола Метикош (1912), Нада Одобашић (1921) итд.

Просветни радници у немачкој (хрватској) школи: Миле Анкербауер (1854), Мелхиор Топаловић (1860), Ђуро Јосиповић (1865-85), Ладислав Акенбауер – равнатељ (1904) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 415. ОСНОВНА ШКОЛА – НЕРАДИН, (1652-), 1944-1946
Количина архивске грађе: књ. 6; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1944-1946:
- остале књиге 1944-1946, 6 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према едицији "Салашарске школе" основана је 1652. године. Овако рано је основана највероватније због близине манастира Гргетег. Података о раду школе нема много. Зна се да је била једноразредна све до 1923. године. Школа је била чисто српска. Интересантно је поменути да, вероватно због лоших саобраћајних веза или можда сиромаштва становника, ова школа је често тражила новог учитеља-појца српско православне вере (1904, 1905, 1906, 1907, 1909, 1912, 1922, 1923. године итд.).

У ОНОО-у Сремска Митровица евидентирано је 1946. године да школа 1942-44. године није радила и да је школска зграда знатно оштећена од стране усташа и мештана. После Другог светског рата била је четвороразредна, а шесдесетих година 20. века припојена је ОШ "Доситеј Обрадовић" из Ирига и остала до краја века њено истурено одељење.

Просветни радници: Милин Марко (до 1892), Шепа Миливој (од 1892), Велимировић Милан (1903), Стратимировић пл. Исидор (од 1907), Одановић Милан (1909-1919), Љуботина Симеон (1913), Вукичевић Глиша (1913), Николић Миловој (1907). Забележено је да је из ове школе Одановић Милан отишао у Србију, а Николић Миливој у Херцеговину итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета од ОШ Ириг, као матичне школе, у веома оштећеном стању.

Степен сачуваности:
Књиге су делимично сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 – 1302. СРПСКА ШКОЛА – НОВИ СЛАНКАМЕН, (1831-1915), 1879-1915,
Количина архивске грађе: књ. 13; к. /; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1879-1917:
- матична књига 1901-1905, 1 књ.
- разредни именици 1909-1917, 7 књ.
- остале књиге 1879-1907, 5 књ.

Историјат ствараоца фонда:

На основу “статистичких података за основне школе у Хрватској и Славонији” утврђено је да је у овом месту још 1766. године постојао учитељ, па према томе и школа. У едицији ”Салашарске школе” овај податак је узет као податак о оснивању школе. Приликом оснивања била је једноразредна и као таква остала до 1904. године, када постаје дворазредна. Спаја се 1915. године са шесторазредном Хрватском школом, али сви ученици који су уписани пре 1915. године су наставили да иду у школу у коју су уписани, али су била формирана посебна одељења, Срби су ишли у српска, а Хрвати у хрватска одељења.

На основу сачуване архивске грађе саме школе долазимо до податка да је и ова школа приликом спајања била петоразредна, али званично непризната, па су трошкови издржавања школе и учитеља проузроковани постојањем три виша разреда падали на терет ђачких родитеља или општине Нови Сланкамен. Сачувана је забелешка са почетка 20. века да је српска школа преписка и наложено је од стране школских власти општини да обезбеди боље услове тј. вишу зграду.

Школске 1842/43. године имала је 43 ученика, 1846/47. имала је 29 ученика, док је 1871. године имала 27 ученика и то 19 дечака и 8 девојчица.

Историјат фонда:

Архивска грађа преузимана је два пута 1989. и 2000. године од ОШ “Владимир Назор” Нови Сланкамен. Приликом преузимања била је измешана са грађом других школа.

Степен сачуваности:

Књиге су мањим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 – 1026. ХРВАТСКА ПУЧКА ШКОЛА – НОВИ СЛАНКАМЕН, (1834-), 1879-1915

Количина архивске грађе: књ. 31; к. /; 0,10 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1879-1915:

- матичне књиге 1879-1911, 2 књ.
- школски именици 1881-1915, 9 књ.
- остале књиге 1879-1915, 20 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1834. године. До 1880. године била је једноразредна, а тада постаје дворазредна. Већ 1888. године добија и трећи разред. Када је постала четвороразредна није нам познато, али постоји податак да је 1909/10. године била петоразредна. Спојена је 1915. године са Српском школом. Приликом спајања била је шесторазредна.

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена 1989. и 2000. године, измешана са грађом других школа. Преузета је од ОШ "Владимир Назор" из Новог Сланкамена.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 980. ОСНОВНА ШКОЛА "ВЛАДИМИР НАЗОР" – НОВИ СЛАНКАМЕН, (1915-), 1879-1989
Количина архивске грађе: књ. 168; к. 6; 4,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1879-1989:

- записници 1956-1989, 15 књ.
- деловодни протоколи 1960-1987, 22 књ.
- остале књиге 1915-1967, 131 књ.

Списи 1956-1989.

Списи садрже: спискове ученика; планове и програме рада; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Настала је 1915. године спајањем петоразредне српске школе и шесторазредне хрватске школе у једну шесторазредну основну школу. После Првог светског рата школа је сведена на четвороразредну, а након Другог светског рата 1948. године постала је потпуна осмогодишња основна школа. Од 1957. године постала је централна школа за ОШ Стари Сланкамен и основну словачку школу у Новосланкаменским Виноградима.

При овој школи је до 1944. године постојало одељење на немачком наставном језику, које је било наставак бивше "Nacional-gemeinde Schule" која је основана 1831. године и као таква радила до развојачења Војне Крајине, односно укидања сатнија и пуковнија 1871. године, када је прешла под управу цивилних власти.

Од 1957. године при овој школи постоји одељење на словачком наставном језику. Данас у Новом Сланкамену постоји пет школских зграда, а грађене су прва 1862. године, друга са две учионице – као и прва 1878. године, трећа са четири учионице 1892. године, четврта са две учионице 1958. године и пета са три учионице, фискултурном салом и канцеларијом 1961. године. И на крају 1969. године почела је изградња фискултурне сале са купатилима и набављена је сва потребна опрема. Тако да школа има 5 школских зграда са 11 учионица, фискултурном салом, канцеларијом и три школска стана. У току 1962. године имала је 19 одељења, односно 779 ученика са којима је радило 25 просветних радника. Од 13.12.1965. године носи име "Владимир Назор".

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузимана од ОШ “Владимир Назор” 1989. и 2000. године, измешана са грађом других школа.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1125. ОСНОВНА ШКОЛА “МИЛЕНКО ВЕРКИЋ-НЕША” – ОБРЕЖ, (1780-), 1945-1974
Количина архивске грађе: књ. 60; к. 1; 0,30 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1945-1963:

- остале књиге 1945-1963, 60 књ.

Списи 1974.

Списи садрже: платне листе.

Историјат ствараоца фонда:

На основу података које нам је оставио А. Цувај основана је 1780. године као једноразредна. Четрнаест година касније, 1894. године ова школа је постала дворазредна. У Жупанијским извештајима за 1897. годину пише да су све школске фискултурне “гомбалишне” справе избачене из употребе због дотрајалости. Други светски рат је дочекала као четвороразредна. Педесетих година 20. века била је “шестолетка”, а школске 1960/61. године постала је потпуна основна школа.

Прва школска зграда је 1872. године саграђена од плетера, али убрзо сва испровaљивана и склона паду.

Број ученика је био 1802/03. године 16, 1842/43. године 37, 1846/47. године 29, 1871/72. године 70 ученика, од чега 43 дечака и 27 девојчица.

Просветни радници: Јован Илић (1825), Константин Стефановић (1840), Димитрије Радосављевић (1841-49), Михајло Фармас (1870), Милоило (Милан) Анокић (1904-05), Јован Радовић (1910-22), Станимир Борић (1908-10), Синодија Вујиновић (1922-23) итд.

Познато је да је у Обрежу 1910. године створена Евангелистичко реформаторска основна школа са немачким наставним језиком. Већ 1913. године ова школа је постала Хрватска пучка школа, а немачки језик се изучавао као факултативан предмет. Ова школа је 1915. године припојена Опћој пучкој српској школи у Обрежу. Архивска грађа није сачувана. Од просветних радника познат је једино Schvartz Hinko, који је остао у школи и после спајања, до 1917. године.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 479. ОСНОВНА ШКОЛА – ОГАР, 1956-1958
Количина архивске грађе: књ. 1; фасцикли 3; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Несређен.
Информативна средства: нема.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

4.1 - 1130. ОСНОВНА ШКОЛА – ПАВЛОВЦИ, (1800-), 1951-1962,
Количина архивске грађе: књ. 1; к. /; 0,02 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1951-1962:

- уписнице 1951-1962, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према подацима у Статистичком одсеку ОНОО-а Сремска Митровица ова школа основана је 1800. године. Основана је као једноразредна и таква дочекала Други светски рат. Тек по завршетку рата постаје четвороразредна. Како је време пролазило ђака је било све мање и мање па је 14.1.1963. године припојена ОШ "Јован Јовановић – Змај" из Руме, чије је истурено одељење и данас.

Просветни радници: Николић Бранко (до 1903), Карлеуша Данило (1904-08), Марковић Бошко (до 1913) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1131. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНА ОРГАНИЗАЦИЈА "ПАРТИЗАНСКИ УЧИТЕЉ" (основна школа) – ПЕЋИНЦИ, (1956-1988), 1960-1988

Количина архивске грађе: књ. 20; к. 23; 2,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1978-1988:
- записници 1985-1988, 6 књ.
- деловодни протоколи 1978-1988, 9 књ.
- остале књиге 1979-1985, 5 књ.

Списи 1965-1990.

Списи садрже: акта о оснивању; статут; самоуправне споразуме; правилнике; записнике са седница Збора радних људи, Савета, Стручног колегијума; програме рада; извештаје о раду; спискове деце; спискове ученика; разне уговоре; завршне рачуне; платне спискове; досијеа радника и др.

Историјат ствараоца фонда:

Самоуправни споразум о удруживању усвојен је 5.9.1978. године. Почела је са радом 1.1.1979. године. Регистраована је код суда Удруженог рада Сремска Митровица под бројем Ус 1468/78 од 9.1.1979. године. Настала је удруживањем: Школе за опште васпитање и образовање "Слободан Бајић-Паја" Пећинци, ОШ "Бранко Радичевић" Шимановци, која се од тада звала "Душан Јерковић-Уча", РО ВОО "Душан Вукасовић Диоген" Купиново и ОШ "Милан Степановић Матроз" Доњи Товарник.

Иницијатор и носилац свих послова овог удруживања била је ШОВО "Слободан Бајић Паја" Пећинци, где је било и седиште радне заједнице заједничких послова за све школа чланице ВОО "Партизански учитељ" Пећинци. Чланице су и даље задржавале статус правних лица, али оснивањем заједничке службе равноправније су решавана питања: набавке опреме, учила, инвентара, уџбеника, инвестиција, одржавање зграда и друго.

Основна делатност ВОО "Партизански учитељ" је била: предшколско васпитање и образовање; основно васпитање и образовање; основно образовање за одрасле; заједничко средње васпитање и образовање.

У правном промету РЗЗП са трећим лицима испупала је по основама од заједничког интереса за удружене ОУР-е. Финансирање програма и планова је било буџетско. Средства за школе су се сливала у ову радну организацију, ту су формирани фондови и лични дохотци. У време њеног постојања једино је вршена адаптација школе у Сремским Михаљевцима. Престала је да постоји 26.2.1988. године. Њени радници су преузети од ОУР-а који су били у саставау ВОО "Партизански учитељ".

Просветни радници: Андрић Радмила, Теодоровић Петар, Митровић Радован, Пешић Зорица, Симић Мирјана, Ракић Јелисавета, Живковић Љубомир итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 1989. године без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 43. ОСНОВНА ШКОЛА – ПЛАТИЧЕВО, (1769-), 1915-1965
Количина архивске грађе: књ. 356; к. 3; 3,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1915-1965:

- записници 1940-1965, 7 књ.
- деловодни протоколи 1944-1962, 4 књ.
- остале књиге 1915-1962, 345 књ.

Списи 1944-1962.

Списи садрже: сведочанства; уписнице; исписнице; дневнике рада; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Према Андрији Огњановићу и његовој књизи "Граничарске народне школе и њихови учитељи на територији Војводине од 1774. до 1872. године" основана је 1769. године. Други податак је по А. Цувају у "Школство у Хрватској и Славонији", ова школа је основана 1775. године. Прва школска зграда је саграђена 1872. године. При оснивању била је једноразредна, када је постала дворазредна није нам познато, али је троразредна постала 1910. године. У периоду после првог светског рата постала је прво четвороразредна, а потом и петоразредна основна школа. У Првом светском рату радила је са прекидима, а у Другом светском рату је радила стално, мада под отежаним условима. Након Другог светског рата, 1950/51. године постала је осморазредна и уједно централна школа за Витојевце. Данашњи назив "Миливоје Петковић – Фећко" добила је по партизанском првоборцу овог краја.

Оснивањем осмогодишње школе отворена су и одељења на мађарском наставном језику.

Школа је 1802/03. године имала 29 ученика, 1842/43. године 35 ученика, 1846/47. године 42 ученика, 1871/72. године 26 ученика и то 17 дечака и 9 девојчица.

Просветни радници: Стефановић Петар (1825), Поповић Максим (1842-49), Јовановић Павле (1870), Кнежевић Станислав (до 1905), Сабљак Анка (1905-16), Мартиновић Ангелина (од 1909), Протић Катица (до 1909) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 1282. ОСНОВНА ШКОЛА – ПРИВИНА ГЛАВА, (1910-1956), 1944-1966
Количина архивске грађе: књ. 21; к. 1; 0,20 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1945-1966:

- деловодни протоколи 1952-1964, 1 књ.
- рачунске књиге 1960, 1 књ.
- остале књиге 1945-1966, 20 књ.

Списи 1960-1965.

Списи садрже: завршне рачуне и платне спискове.

Историјат ствараоца фонда:

Крајем 19. и почетком 20. века радила је у Привиној Глави приватна школа, која је 1910. године претворена у Српску аутономну школу. У школским извештајима за 1917. годину констатовано је да је школа "у изузетно мизерном стању". Исте године школа је постала општа мешовита и државна школа.

После Другог светског рата радила је као четвороразредна, највећи број ученика је имала 1946. године, у сва четири разреда 56 ђака. Али број ученика се постепено смањивао, тако да је школа потпуно угашена 1956. године. Ово је једино село у шидској општини које нема школу. Ученици нижих разреда похађају школу у Бикић Долу, а виших у Соту.

Од просветних радника који су у ранијим периодима радили у овој школи једино се може поменути Маглов Бранко (1922.г.).

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1287. ОСНОВНА ШКОЛА – ПРИНЦИПОВАЦ, (1950-), 1950-1966
Количина архивске грађе: књ. 17; к. /; 0,35 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1950-1966:

- именик 1950-1951, 1 кн.
- уписница 1960-1964, 1 кн.
- разредна књига 1964-1966, 15 кн.

Историјат ствараоца фонда:

Село Принциповац се налази 14-15 километара североисточно од Шида, на самој граници Србије и Хрватске. У Принциповцу је Институт за мајку и дете Медицинског факултета у Новом Саду отворио своје одељење за лечење деце са посебним потребема, деце која болују од туберкулозе, шећерне болести, уролошких обољења, астме, церебралне парализе итд. Основна школа у Соту је 1950. године почела да организује наставу за децу која су се налазила на лечењу у Принциповцу. Школа је наставила овакву праксу све до 1975. године, када је ову обавезу преузела Основна школа "Сремски фринт" из Шида.

Настава за децу са посебним потребема се одвијала по програму за специјалне школе, док је за осталу децу извођена по програму за редовно школовање. Од седамдесетих година 20. века редовна настава је укинута, јер није било довољно деце, али је остала настава за децу са посебним потребама, која се углавном и данас лече у овом лечилишту. Највећи број деце је био са подручја Сенте, Суботице, Бачке Паланке, Новог Сада и других општина, а најмање је било деце са територије општине Шид.

У току ратних дејстава 1991-1995. године лечилиште па и школа су били измештени у шуму Ворово, а затим у Врдник. Престанком ратних операција и разграничењем између Србије и Хрватске ово лечилиште се нашло у незавидном положају, део објекта је био на Хрватској територији, а део на српској, на пример, извори за снабдевање водом су се нашли у Хрватској, а главни стационар у Србији, државна граница је ишла кроз двориште. Када су међународне комисије постигле договор, граница је у Принциповцу померена на запад, док је на другом месту то надокнађено померањем границе на исток, тако да су се деца вратила у Принциповац.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других школа са подручја општине Шид, без записника о преузимању.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 338. ОСНОВНА ШКОЛА "ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ" – ПУТИНЦИ, (1775-), 1879-1967

Количина архивске грађе: кн. 43; к. 2; 0,20 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1879-1967:

- записници 1948-1967, 6 књ.
- деловодни протоколи 1939-1963, 5 књ.
- рачунске књиге 1960-1962, 4 књ.
- остале књиге 1879-1962, 28 књ.

Списи 1944-1963.

Списи садрже: уписнице; податке о наставном програму, наставном кадру; извештаје о раду; завршне рачуне; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

А. Цувај је забележио да је прва школа у Путинцима основана 1775. године. Сасвим је сигурно да је као и све школе у Срему тог времена била једноразредна. Зна се да је у периоду између два светска рата била четвороразредна са опетовницом.

У првим годинама после Првог светског рата носила је назив "Карађорђе", а тридесетих година мења име у "Душан Силни". Овај назив брише усташка власт и остаје само Државна мешовита пучка школа. У току Другог светског рата школа је радила, али зграду и учила је оштетила немачка војска – клупама су ложили ватру. Пет година после ослобођења, 1950. године ова школа прераста у потпуну основну осмогодишњу школу. Школске 1957/58. године припојене су јој школе из Доњих Петроваца и Жарковца (Солнока), које и данас раде као њена подручна одељења.

Од 1959. године школа носи назив ОШ "Доситеј Обрадовић" Путинци.

Просветни радници: Бугарски Петар (1903), Пешић Никола (1903), Бабић Катица (1921-22), Радошевић Стјепан (1922) итд.

У Путинцима је од 1872. године постојала Нижа пучка школа са немачким наставним језиком која је трајала све до 1944. године, када се становници немачке народности повлаче у Немачку. Архива ове школе није сачувана.

Немци просветни радници: Reinde Lucija (1903), Pertl Hinko (1905, pa 1911-15), Rudolf Klement (1913), Löffler Olga (1916), Wilhelm Josip (do 1919), Matilda i Franjo Walner (1922) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 1.11.1983. године од Основне школе "Доситеј Обрадовић" из Путинаца.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 55. ОСНОВНА ШКОЛА – РАВЊЕ, (1893-), 1919-1944
Количина архивске грађе: књ. 4; к. 5; 0,70 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1920-1944:

- записници 1920-1944, 3 књ.
- остале књиге 1935-1936, 1 књ.

Списи 1919-1944.

Списи садрже: информације о наставницима и извештаје о њиховом раду; податке о стању школских објеката; спискове деце у школи и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1893. године. Крај Првог светског рата дочекала је као четвороразредна и таква остала до педесетих година 20. века, када је постала осморазредна и централна за школе у Засавици I и Засавици II. Прва школска зграда изграђена је када је и школа основана 1893. године. У Првом светском рату зграда је оштећена, а одмах по завршетку рата поправљена. Потом је 1923. године озидана нова зграда са пет просторија, од чега две учионице, једна канцеларија и остава. Учитељи нису становали у школи већ су имали посебне куће са по пет просторија. Школа је имала и своју књижницу, која је основана 1921. године, са стотинак књига.

Половином 20. века када је постала потпуна основна школа била је претесна за све ученике, па је изнајмљивана зграда задружног дома за школу. У току 1961. године изграђена је нова зграда са три учионице.

Број ученика се мањао из године у годину, тако има података да је школа у 1922. години имала 164 ученика, да би тај број 1925. године пао на свега 39, а затим опет растао и 1934. постигао цифру од 169 ученика. По завршетку Другог светског рата 1960. године било је 169 ученика, а већ 1961. тај број се попео на 206 ученика. Иста ситуација је била и са школским буџетом. Школа је имала 1919. године буџет од свега 2.200 динара, да би 1930. године он износио 264.425 динара па 1935. пао на 83.445 динара и 1939. године поново мало порастао и изнносио 100.771 динар.

Просветни радници: Љубица и Младен Мијатовић (1913-20), за време Првог светског рата Младен је прекидао рад јер је био мобилисан, а Љубица била у избеглиштву, па школа није радила, Милан Мушкиња (од 1920), Милан Станивуковић (1920-28), Мира Пантелић (1902), Светолик Протић (1921-23), Љубица Живановић (1923-24), Олга Павловић (1924-25), Јелица Илчић (1925-27) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од ОШ “Јанко Јовановић – Шпанац” у Равњу 20.3.1970. године.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 463. ОСНОВНА ШКОЛА – РИВИЦА, (1830-1957), 1945-1946
Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,01 м

Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1945-1946:
- остале књиге 1945-1946, 2 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Школа у овом малом фрушкорском месту је основана 1830. године. Остали подаци о животу и раду све до Другог светског рата нису сачувани. У току 1943/44. године школа није радила због ратних дејстава. Зна се да је 1946. године била четвороразредна школа са 116 ученика, а они су имали свега три буквара. Те године децу су учила два учитеља. Остала је четвороразредна цео 20. век, али није остала смаостална. Бела куга која већ дуго влада у Војводини није заобишла ни ово место. Број ђака се смањивао и школске 1957/58. године ова школа постаје истурено одељење ОШ "Доситеј Обрадовић" из Ирига. Овај статус је задржала до краја 20. века.

Просветни радници: Боровац Мане (1903), Радосављевић Сава (од 1903), Николајевић Мара (1923) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузета без записника, измешана са грађом других школа иришке општине.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 16. ГЛАВНА КАТОЛИЧКА ШКОЛА – РУМА,(?-?), 1797-1839
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,12 м
Језик грађе: латински.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1797-1839.

Списи садрже: списи нису преведени.

Историјат ствараоца фонда:

Први подаци о римокатоличкој основној школи потичу из 1765. године када је Општина за њу купила зграду. Године 1779. школа се уклопила у новоосновану Пејачевићеву гимназију. Када је 1787. године гимназија укинута, школа је наставила рад као Мешовита римокатоличко-православна школа. Крајем 18. века дошло је до раздвајања ученика по вероисповести, те су образоване две конфесионалне основне школе. Римокатоличка школа је добила назив Главна

католичка школа. Имала је три разреда, настава се одвијала на немачком језику, посебно за девојчице. Поред немачког деца су учила српско-хрватски и латински. Велика пажња је поклањана цртању, тако да је за овај предмет био ангажован посебан учитељ. Први директор школе био је Јосиф Салај, сресни судија. Од 1825. године директор школе је био жупник Мартин Вице.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 1961. године од римокатоличког жупника у Руми. До тада се налазио у његовом стану.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 336. ОСНОВНА ШКОЛА "Ј.Ј. ЗМАЈ" – РУМА, (1769-), 1876-1970
Количина архивске грађе: књ. 54; к. 1; 2,70 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1876-1970:

- записници 1951-1958, 2 књ.
- деловодни протоколи 1947-1965, 7 књ.
- остале књиге 1876-1970, 45 књ.

Списи 1946-1965.

Списи садрже: уписнице ученика; податке о финансирању рада школе; податке о набавкама основних средстава и др.

Историјат ствараоца фонда:

Прва српска школа у Руми основана је 1769. године, када је сграђена и школска зграда. Градња зграде је почела 25.3.1769. године. Била је лоцирана уз саму православну цркву Св. Вазнесенија. Педесетак година касније сграђена је и друга школска зграда, опет уз саму цркву, али овог пута уз православну цркву Свих Светих. Ова зграда је грађена 1817. године и на крају 17.9.1905. освећена је зграда Ниже пучке српке школе у Руми, данас школе "Ј.Ј. Змај". Ова зграда је била издвојена од цркве. Надзор над овом школом имала је Краљевска земаљска влада одјел за богоштовље и наставу у Загребу. Што нам говори да је школа била државна. Дана 5.11.1911. године подигнут је споменик Ј.Ј. Змају испред улаза у школу. Овај споменик је у току Првог светског рата био склоњен код једне српске породица и после рата враћен на своје место. Велика заслуга за ово припада румским Србима и једном мађарском официру, који је ценио Змаја о помогао да се сачува споменик. Понован нестанак споменика био је у Другом светском рату за време НДХ. Било је то у јесен 1942. године и од тада споменик више није пронађен.

Зато је 3.6.1951. године подигнут нови споменик, који се и на крају 20. века налази испред школе.

Статистика је 1904. године забележила да је Рума имала две школске зграде које су биле најбоље у Срему, једна је вредела 110.000, а друга 87.000 куна. Српска школа у Руми је крајем 19. века постала претесна па су 1900. године изнајмили зграду од Римокатоличке школске закладе. Школа је 1905. године била четвороразредна и таква је дочекала 8.8.1950. године када је постала осморазредна. Срески народни одбор Рума својим актом бр. 7-4370 од 23.7.1951. године донео је одлуку да се школа зове Осмогодишња школа број 1 Рума, али је дозвољено да поред овог службеног назива може носити име Ј.Ј.Змај. Затим, Народни одбор општине Рума својим актом бр. 05/1-225/1-1963 од 14.1.1963. године припаја овој школи ОШ у Малим Радинцима и Павловцима.

Просветни радници: Пантелејмон Хранисављевић из Бирча у Босни путовао је 1767. године у Русију и отуда донео књиге за школу, Гавра Путник (1905.г.), Душан Поповић (1906.г.), Борислав Ћирић, Петар Николић, Ирена Белајчић...

У Руми је постојала и школа на немачком наставном језику. Највероватније ју је основао гроф Марко Пејачевић (изјашњавао се као Немац) 1772. године. Угашена је 1944. године. Архиве нема. Да ли су је однели Немци или уништили партизани није нам познато. Данас у згради ове школе ради ОШ "Вељко Дугошевић" Рума.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузимана 1976. и 1984. записнички. До преузимања грађа се налазила у школским просторијама које нису одговарале својој намени па је грађа оштећена и делимично уништена.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су фрагмнетарно сачувани.

4.1 - 374. ОСНОВНА ШКОЛА – САЛАШ НОЋАЈСКИ, (?-1963), 1919-1963
Количина архивске грађе: књ. 21; к. 1; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1919-1963:

- записници 1942-1958, 2 књ.
- деловодни протоколи 1941-1960, 7 књ.
- остале књиге 1919-1963, 12 књ.

Списи 1941-1960.

Списи садрже: податке о наставном програму; информације о наставном кадру и ученицима и др.

Историјат стваоца фонда:

Подаци о оснивању нису сачувани. Постоје подаци да је Салаш Ноћајски имао школу 1836. године. Школа је била од дрвета, познато је да је школска зграда од чврстог материјала саграђена 1871. године. У периоду између два светска рата била је четвороразредна Државна основна школа "Стојан Чупић". Школска 1940/41. године уписано је 276 ђака, а редовних је у току године било око 140. У току 1941. године Мачвом је прошла немачка казнена експедиција па је том приликом страдало мого људи и уништено много материјалних добара. Школска зграда као и све веће куће у селу су запаљене. Школа је наставила рад у изнајмљеној згради Земљорадничко-кредитне задруге у Салашу Ноћајском. У току рата школа је била једно време троразредна, а онда опет четвороразредна.

Својим решењем бр. 525 од 9.4.1945. године Срески народни одбор Богатић – просветни одсек забрањује школи име "Стојан Чупић", већ само Државна основна школа. Слична судбина је задесила све школе у Мачви. Морали су да изоставе имена својих дотадашњих јунака, срећа је да нису заборављени.

Школа је била самостална све до школске 1963/64. године када је припојена основној школи Мачванска Митровица, као њено подручно одељење. Са овим статусом је ушла и у 21. век.

Просветни радници: Јован Поповић (рођен у Шиду, радио 1842), Ивић Михајло, Станковић Ружица, Мартиновић Богољуб итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 15.4.1972. године од Основне школе "Добросав Радосављевић – Народ" из Мачванске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1064. ОСНОВНА ШКОЛА НА СЛОВАЧКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ – СЛАНКАМЕНСКИ ВИНОГРАДИ, (1926-1957), 1926-1961
Количина архивске грађе: књ. 33; к. /; 0,30 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1926-1961:

- уписнице 1926-1961, 6 књ.
- испитни извештаји 1926-1935, 6 књ.
- прозивници 1926-1957, 21 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1.12.1926. године, као једноразредна школа. Већ 1930. године имала је четири разреда, што је у то време представљало потпуну основну школу. Настава је извођена на словачком језику. Од школске 1933/34. године други, трећи и четврти разред су у овој школи похађали ученици из Крчединских Винограда

који су у свом месту имали само једноразредну школу. Школска зграда је сагрђена приликом оснивања школе. Имала је две учионице, а учитељ је становао ван шкоских просторија – у селу. Настава је извођена у комбинованим одељењима, једно време 1. и 2., односно 3. и 4. разред, касније су у том погледу наступиле промене па су заједно ишли 1. и 3. односно 2. и 4. разред. Школа је добила и пети разред 1931. године, али већ 1941. године се укида.

Школа престаје самостално да постоји 1957. године када је припојена ОШ "Владимир Назор" у Новом Сланкамену у чијем саставу ради и на крају 20. века, као истурено одељење. Ученици из овог места нису обавезни да похађају више разреде основне школе јер су од централне школе удаљени више од 6 километара.

Просветни радници: Штимац Богосав (1934-40), Лучетинац Стеван (Штефан) (1934-40), Хавран Ана (1948), Јурај Витец (или Вики) (1941), Новочек Штефанија (1930), Јечмен Владимир (1926), Пак Тимко (1930), Корнелија Коликова (1945), Рукавина Стјепан (1947), Рукавина Ружена (1947) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је примљена од ОШ "Владимир Назор" из Новог Сланкамена у несређеном стању.

Степен сређености:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1290. ОСНОВНА ШКОЛА – СОТ, (?-1983), 1901-1982
Количина архивске грађе: књ. 36; к. 4; 0,60 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1901-1976:

- записници 1928-1976, 7 књ.
- деловодни протоколи 1946-1971, 4 књ.
- остале књиге 1901-1963, 25 књ.

Списи 1945-1983.

Списи садрже: нормативна акта; записнике са седница Збора радних људи, Савета школе; извештаје о раду; планове и програме рада; платне листе; завршне рачуне, картоне личног дохотка; записнике са седница Школског одбора, Радне заједнице, Управног одбора, Наставничког већа, Педегошког већа и др.

Историјат ствараоца фонда:

Тачан податак о оснивању школе у Соту није сачуван, али према књизи А. Цувајa "Повјест школства у Хрватској и Славонији", где се наглашава да је свака римокатоличка жупа имала своју школу, помиње се и Сот који је био садиште Жупе.

У црквено-школским документима забележено је да је 1799. године утрошено 269 форинти за оправак школе у Соту и Кукујевцима. У току Првог светског рата школа је престајала са радом, а ђаци су имали "немаран" однос према школи, док је зграда била у "изузетно лошем, мизерном стању". Стварање Краљевине СХС школа је дочекала као једноразредна.

После Другог светског рата школа у Соту бележи велики напредак, јер већ 1957. године, тачније 22.4.1957. постаје потпуна основна школа – осморазредна, и централна школа за школе у околним местима: Бикић Долу, Моловину и Привиној Глави. Ђаци из наведених места су ниже разреде завршавали у својим местима, док су више разреде похађали у централној школи у Соту. Све мањи број деце условио је да 12.10.1983. године Виши суд у Сремској Митровици по препоруци Општине Шид донесе Решење о редовној ликвидацији школе у Соту. Након тога у Соту је остала четвороразредна школа, као одељење Основне школе "Сремски фронт" из Шида. Више разреде су ђаци из Сота завршавали у Шиду. Такво стање је остало до краја 20. века.

Прва школска зграда грађена је од набоја 1853. године. Оштећена је у Другом светском рату, па је 1953. године сагрђена нова школска зграда на месту где се раније налазила зграда општине – која је у Другом светском рату запаљена. Од 1960. године школа је имала назив "Јован Јовановић Змај" Сот.

У Соту је 1755. године гроф Mersy основао немачку школу. О овој школи других података нема. Такође је забележено да је у Првом светском рату у Соту престала са радом Јулијанска школа, о којој немамо података.

Просветни радници: Шајка Матија (1872), Барбаковић Иво (1900), Бујан Иван (1892), Schreier Arnold (1903), Schreier (рођена Ulsses) Vilma (1916) itd.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 24. ДРЖАВНА НАРОДНА ЖЕНСКА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1774-1944), 1862-1944

Количина архивске грађе: књ. 353; к. 10; 4,00 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1870-1944:

- записници 1909-1930, 2 књ.
- деловодни протоколи 1892-1942, 8 књ.
- остале књиге 1870-1944, 343 књ.

Списи 1862-1944.

Списи садрже: уписнице; дневнике рада; податке о наставном кадру; информације о раду школе; податке о ученицима; о школским објектима и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1774. године као Женска пучка школа за немачку и римокатоличку децу. У периоду оснивања, па читав век касније настава је одржавана на немачком језику, тек од 1874. године настава у овој школи попиње да се одржава и на српском (хрватском) језику. То је довело до постепеног потискивања немачког језика из наставе. Међутим, Немци су константно захтевали наставу на свом језику и 1933. године поново су отворена одељења на немачком. Отворена су два таква одељења, али због недостатка уџбеника, стручних учитеља за немачки језик и слично, ова одељења су убрзо угашена.

Доласком НДХ на подручје Срема, од априла 1941. године, за учитеље се поново доводе Немци. Овакво стање није дуго потрајало, а чак ни током Другог светског рата српски језик није у потпуности потиснут из наставе.

Основни предмети у школи су били: религија, говорне вежбе, рачун, лепо писање, цртање, ручни рад и домаћинство. У време када се уводи српски језик у наставу школа постаје четвороразредна, с тим што су први и четврти разред трајали по две године.

Приликом оснивања школа је била државна, тако да је трошкове рада сносила држава – све до 1879. године, када школа постаје комунална, од тада су трошкове школе сносили родитељи деце која су похађала школу. Да би од 1887. године бригу о издржавању школе заједнички преузели Жупанијска област из Вуковара и Градско поглаварство Митровица.

Школа је престала са радом 1944. године, када је припојена Основној школи број 1 у Сремској Митровици.

Просветни радници: Хелена Малдинг (1866), Франциска Сичерић (1868), Живко Огњић – катихета (1868), Катарина Надлер (1869)... па све до Виде Будисављевић (1937-41), Мире Добривојевић (1939-41), Славке Јовановић (1939-41), Јелене Марковић (1939-41), Анице Тимотијевић (1932-41), Вукосаве Милаковић (1939-1941) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 22.10.1969. године. Пронађен је у кући бивше управнице школе Вилхелмине Им. Као накнаду за чување грађе Архив је наследнику куће исплатио 1.000 динара.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 593. ШКОЛА ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА “СЛОБОДАН БАЈИЋ-ПАЈА” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1914-), 1950-1985
Количина архивске грађе: књ. 16; к. 15; 1,60 м
Језик грађе: српски.
Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1985:
- записници 1961-1985, 10 књ.
- деловодни протоколи 1967-1984, 6 књ.

Списи 1954-1985.

Списи садрже: записнике са полагања приватних и поправних испита; извештаје о раду; завршне рачуне; платне листе; нормативна акта; самоуправне споразуме; статут; правилнике; програме рада и др.

Историјат ствараоца фонда:

Претеча ове школе је бивша Пучка школа основана при Краљевској земаљској казниони у Митровици. Школа је приликом оснивања 1914. године била дворазредна. Формирана је као школа за обуку кажњеника. У старту је имала два учитеља, једног православне вере и једног римокатоличке вере.

У периоду између два светска рата школска зграда је измештена изван зидина казнионе, тако да више није радила само са кажњеницима већ је служила и за образовање околног грађанства.

Првобитни назив школе је био "Бранко Радичевић", а од 1958. године носи назив "Слободан Бајић Паја" Сремска Митровица. Потпуна осмогодишња школа је постала 1958. године. Од 1.9.1962. године овој школи су припојене Основне школе у Манђелосу, Лежимиру и Шишатовцу. Наведене школе и на крају 20. века раде као подручна одељења ОШ "Слободан Бајић Паја", а пре тога су биле подручна одељења Основне школе Чалма.

Просветни радници: Милошевић Стеван (од 1916), Петровић Иван (од 1916), Дуждевић Михајло (од 1923), Кнези (рођена Риттер) Марија (од 1922) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузиман у два наврата, 3.5.1984. и 9.12.1998. године од Основне школе "Слободан Бајић – Паја" из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 386. МЕШОВИТА ОСНОВНА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1724-), 1926-1927
Количина архивске грађе: књ. 1;к. /; 0,01 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1926-1927:
- именик разредница 1926-1927, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Прва српска вероисповедна школа у Сремској основана је 1724. године као мешовита основна школа. Веома брзо се развијала, а по успеху и владању ова школа је спадала међу најбоље у Војној граници. У самом почетку школе, тачније у периоду 1736-1739. године, учитељска плата је износила 50 форинти годишње. Ту плату је давао митрополит Вићентије Јовановић. Школски фонд, односно, укупно трошкови школе су 1805. године износили 14.920 форинти. Прво женско одељење при овој школи је отворено 14.4.1857. године. Прва позната учитељица је била Драгиња Радовановић, удовица пуковника Петра Радовановића, а од 10.12.1862. године позната је и друга учитељица Јелена Станојевић – вероватно се број ученица повећавао.

До доношења "Рескрипта" (Уредбе о уређењу школских дела грко-источне-српке митрополије) 1868. године управници школе су били проте, пароси, а од тада виђенији грађани: адвокати, школски надзорници (као Теофил Димић), па чак и градски начелници (Милекић пл. Ћира у периоду 1875-1880. године). Оваква пракса је прекинута одлуком Школског савета из Сремских Карловаца 1910. године по којој су управници могли бити само учитељи у сталном радном односу. Један од првих таквих је био учитељ Јован Удицки.

Пред Први светски рат, од 1912. године, школа је била петоразредна. По завршетку рата мушка и женскан школа су спојене у једну мешовиту основну школу, ова реорганизација се десила 1924. године, али одељења за девојчице и дечаке су била раздвојена.

Избијањем Другог светског рата школске, као и све веће зграде у граду запосела је немачка војска, а касније партизани. То је знатно оштетило намештај, учила, а и саме зграде. По завршетку рата школа се селила по приватним кућама одбеглих ратних злочинаца, разним црквеним зградама, општинским и среским зградама. То није дуго потрајало и школа је добила своју зграду. Већ 1950. године постала је потпуна осмогодишња основна школа. У почетку је носила назив основна школа број 1, а од 1960. године Основна школа "Јован Јовановић Змај" Сремска Митровица. Деведесетих година 20. века овој школи су прикључене основне школе у Шашинцима и Јарку, које од тада раде као њена истурена одељења.

Интересантно је напоменути два несрећна случаја који су знатно утицали на судбину школе. Први се одиграо 1944. године, када је приликом обуке партизана, који су били смештени у школи, у руковању минама грешком дошло до експлозије, тако де је школска зграда скоро уништена. Други догађај се десио децембра 1961. године када школска зграда потпуно изгорела у пожару. Оба ова случаја су, у своје време, натерали ученике да се селе по разним зградама по граду, мада је за ову школу прва школска зграда саграђена још 1872. године.

Просветни радници: Протопоп Стефан (1730), магистар Петар (1752), Глигорије Рајковић (1766), Јаков Моловић (1814), Василије Вујичић (1824), Трифун Татомировић (1825), Петар Вукелић – учитељ друге класе (1828-29), Василије Суботић (1830), Василије Руварац – ђакон, отац нашег познатог историчара Илариона Руварца (1831), Јован Максимовић – ђакон (1832), Александар Јанковић и Стефан Новаковић – ђакони (1834), Мијсије Моловић и Петар Радовановић –

ђакони (1842-1843), Петар Петковић (1846), Дргутин Влашић (1854), Димитрије Дождић и Драгиња Радовановић (1860), Владислав Марковић (1859-1860), Гавра Животин (1861), Јован Вучанов (1867) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књига је сачувана само једна.

Списи нису сачувани.

4.1 - 385. НИЖА ПУЧКА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1756-1944), 1926
Количина архивске грађе: књ. 1; 0,01 м
Језик грађе: Српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1926:

- именик 1926, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према едицији "Салашарске школе" ова школа је основана 1756. године. Похађала су је деца немачке народности и остала деца римокатоличке вере. Настава је одржавана на немачком језику. У оквиру школе је постојало и једно женско одељење, које је 1802/03. године имало 15 ученица. Учитељска плата је 1771. године била 15 форинти месечно и додатак у натури од 18 форинти годишње. Такође је исплаћиван и додатак за оргуљање од 20 форинти годишње, за огрев 11 форинти годишње и за стан 20 форинти годишње. О њеном раду нема много података, али нам је познато да је 1838. године била троразредна, а исте године је Наредбом Ратног вијећа у Бечу формиран и четврти разред. Овај нови разред су сачињавали дечаци који су претходне две године завршили трећи разред.

Оснивањем Тривијалне школе у Митровици, ова школа је припојена новооснованој школи 1774. године. Потпуним развојачењем Војне крајине 1881. године укинуте су тривијалне школе па је поново обновљен рад Немачке школе. Након Првог светског рата отварају се одељења на хрватском језику, док је немачки језик изучаван само факултативно. Постојало је само једно одељење са немачким наставним језиком.

Школска зграда је била саграђена од чврстог материјала, а на њеној фасади је постојао натпис "Komm ohne Scheu herein Jungend! Lass dich beleren hier lernst do Gott und Kaiser ehren und gut glüsklich sein" („Уђите без страха омладино! Дозволи себи да се овде образујеш Бога и Цара поштујеш и будеш срећан"), који је скинут 1910. године.

Школа је 1763. године имала 24 ученика, 1802/03. имала је 126 ученика, од којих је било свега 45 римокатолика.

Укинута је 1944. године, када су грађани немачке народности напустили Митровицу и повукли се у Немачку.

Просветни радници: Драгутин Дер (1835), Антун Колер и Антун Ковачић (1853), Марија Гладикосић (1868), Nikolaus Trausmüler (1869), Игњат Јунг (1870), Јелена Плешева (1872), Љубица Јемрићева (1873), Мита Главинић (1873), Фрањо Гргинчевић (1879), Матија Шајка (1892), Марјан Галовић – вероучитељ (од 1903), Михајло Медл (од 1903), Стјепан Бенаковић (од 1903) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књига је сачувана само једна.

Списи нису сачувани.

4.1 - 579. ШКОЛА ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА “ДУШАН ЈЕРКОВИЋ-УЧА” ШИМАНОВЦИ ПОДРУЧНО ОДЕЉЕЊЕ – СРЕМСКИ МИХАЉЕВЦИ, (1780-1960), 1948-1961

Количина архивске грађе: књ. 4; 0,10 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1952-1961:

- записници 1952-1956, 1 књ.
- деловодни протоколи 1960, 1 књ.
- остале књиге 1952-1961, 2 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према подацима које је прикупио и објавио Антун Цувај, својевремено Бан Хрватске и школски надзорник, школа у овом селу је основана 1780. године. Пуних 112 година је била једноразредна. Тек 1892. године отворен је и други резред, а већ 1910. године то је била школа са пет разреда. У жупанијским извештајима за 1907. годину забележено је да се школа налазила у изузетно лошем стању, тако да су органи Сремске жупаније из Вуковара морали да интервенишу.

У току Другог светског рата често је прекидала рад, али је у селу постојала и партизанска школа. У Сремским Михаљевцима је 1944. године радио и курс за нове учитеље, популарно назван Партизански учитељски курс. Овај курс је пре тога започео рад у Суботишту (тада Мишковци) 25.9.1943. године, а завршен је у Руми 17.11.1944. године. У току рата школа је враћена на четворогодишњи статус. Тако је остало и по завршетку рата, све до 16.6.1960. године, када је решењем НОО Пећинци број 4595/1-60 школа у Сремским Михаљевцима припојена Основној школи у Крловчићу, као подручно одељење.

Током школске 1802/03. године имала је 19 ученика, 1842/43. године имала је 29 ученика, 1846/47. године имала је 34 ученика, 1871/72. године имала је 26 ученика (од тога 17 дечака и 9 девојчица).

Просветни радници: Никола Илић (1825), Јован Захаријевић (1842-1949), Лазар Стојановић (1810), Јулијана Марић (до 1902), Анђелија Јаношевић (1904-1911), Марко Томић – директор (1907-1911), Душан Глумац – директор (1904-1907) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 28.3.1984. године од Основне школе "Душан Јерковић – Уча" из Шимановаца.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 346. ДРЖАВНА ОСНОВНА ШКОЛА – СТАРА ПАЗОВА,
(1730-), 1886-1945
Количина архивске грађе: књ. 19; к. /; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1886-1945:

- записници 1928-1934, 1 књ.
- деловодни протоколи 1939-1941, 1 књ.
- остале књиге 1886-1945, 17 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Сасвим је сигурно да је прва српска школа у Старој Пазови основана 1730. године. Ову чињеницу потврђује више историјских извора. Учитељска плата 1791. године износила је 40 форинти годишње, а исплаћивани су и разни додаци у натури. У периоду 1808-1826. година учитељска плата је била 100 форинти годишње, 500 ока пшенице и исто толико кукуруза у зрну. У наредном периоду 1836-1859. године плата је била 168 форинти годишње и додаци у натури као и раније. У наредном периоду 1859-1868. година укинуте су исплате у натури, плата је остала 168 форинти годишње, с тим што је учитељ тада имао право на стан и огрев. Од 1868. године учитељске плате су порасле на 240 форинти годишње, плус стан и огрев. До 1886. године је била троразредна, а од тада је прерасла у четвороразредну школу. Да би 1910. године добила и пети разред и на крају 1930. године постала је шесторазредна. Почетком Другог саветског рата и доласком НДХ у Срем, поново је враћена у статус четвороразредне школе. Током рата школа је радила, али је у неким просторијама била смештена окупаторска војска, тако да је зграда знатно оштећена, а инвентар, учила и архива великим делом уништени.

Потпуна, осмогодишња основна школа је постала 1954. године. Школске зграде су грађене 1834. и 1872. године, од чврстог материјала.

Први назив после Другог светског рата био јој је Основна школа број 2 Стара Пазова, а 1960. године добија назив "Бошко Паљковљевић Пинки" Стара Пазова.

Школа је 1771. године имала свега 11 ученика (5 буквараца, 4 часловца и 2 пластирца), већ 1802/03. године имала је 24 ученика, 1842/43. године имала је 35 ученика, 1846/47. године имала је 67 ученика, 1871/1872. године имала је 71 ученика (39 дечака и 32 девојчице), а 1960/61. године од 4 до 8 разреда имала је 877 ученика.

Просветни радници: Ћира Милосављевић, Јован Коларовић – Лепотић, Чеда Сечански, Коста Поповић и Емилијан Грубановић (сви у периоду 1770-1825. година), Арсеније Коларовић – Лепотић (1825), Сима Несторовић (11843-1849), Лазар Поповић (1854), Живан Бута – свршени ученик учитељске школе у Митровици (од 1865), Светозар Јовановић (1866-1869), Лазар Танурџић (од 1869), Сима Ненадовић (1870), Петар Павловић (1872), Александра Драгичевић (од 1907), Вукосава Симић (до 1915. а потом од 1917), Нада Вучевац (од 1917) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 5.11.1976. године од Основне школе "Бошко Палковљевић – Пинки" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 858. ОСНОВНА ШКОЛА "15. МАЈ" – СТАРА ПАЗОВА, (1961-1968), 1961-1968
Количина архивске грађе: књ. 17; к. 3; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1968:

- записници 1965-1968, 2 књ.
- деловодни протоколи 1961-1968, 4 књ.
- остале књиге 1962-1967, 11 књ.

Списи 1961-1968.

Списи садрже: акта о оснивању; правилнике; записнике са полагања порпавних испита; извештаје о раду; финансијске планове; завршне рачуне; платне спискове; персонална досијеа радника; записнике са седница Савета школе, Управног одбора и др.

Историјат ствараоца фонда:

Ова школа је формирана Решењем Народног одбора општине Стара Пазова број 15891 од 25.10.1961. године, а почела је самосталан рад 1.9.1961. године. Одмах по оснивању је добила назив "15. мај" Стара Пазова. Настала је издвајањем дела ученика и наставника из Основне школе "Херој Јанко Чмелик". Нова школа је и даље остала у истом дворишту и згаради као и школа из које се издвојила. Школска зграда је грађена у периоду Аустроугарске власти у Срему, није била предвиђена за школу, већ је накнадно адаптирана. При оснивању школа је имала 568 ученика, од првог до осмог разреда, подељених у 16 одељења. Настава је извођена у девет учионица. Национални састав је био мешовит, тако да је настава извођена на српском и словачком језику. У првој години је био однос 13 према 3 у корист словачког језика. При школи је радило и забавиште, са два одељења, које је било саставни део школе.

Ова школа је кратко постојала. На заједничкој седници Савета радних заједница Основне школе "Јанко Чмелик" и Основне школе "15. мај" одржаној 27.5.1968. године донета је одлука о спајању школа у једну школу. Ова одлука је ступила на снагу 1.9.1968. године.

Просветни радници: Павел Чапо, Вукосава Вучелић, Леополд Ванек, Михаел Литавски, Катарина Обрадовић, Босиљка Пуцаревић, Јелена Степановић, Ана Чиров, Душан Ђурђевић, Сузана Чапов итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 17.3.1983. године од Основне школе "Херој Јанко Чмелик" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1221. ОСНОВНА ШКОЛА "ХЕРОЈ ЈАНКО ЧМЕЛИК" – СТАРА ПАЗОВА, (1770-), 1853-1953
Количина архивске грађе: књ. 69; к. /; 2,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1853-1953:

- записници 1853-1953, 3 књ.
- деловодни протоколи 1913-1943, 6 књ.
- остале књиге 1875-1945, 60 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Према А. Цувају у Старој Пазови је основана и друга пучка школа 1770. године, која је 1780. претворена у школу на словачком наставном језику. Познат је податак да је учитељска плата 1807. године износила 150 форинти годишње, 70 мерова пшенице, од сваког ученика по 7 крајцара, једно пиле, мала колица сламе,

сено са гробља и 6 хвати дрва (18 метара огревног дрвета). За ову плату учитељ је обављао своју дужност у школи и био кантор у словачкој цркви. Ово је била огромна плата у односу на учитеље српско-православне вере у другим школама Срема (погледај пример Шашинаца). Остали подаци су веома штури. Познато нам је да је 1910. године школа била четвороразредна.

У почетку свог постојања школа је била мешовита, дечаци и девојчице су ишли заједно, али касније се трудило да се раздвоје мушка и женска одељења, мада то никад није остварено. Ученика је било доста, 1890. године у школи је било 6 одељења, 1905. године је било 7 одељења, а 1917/1918. године је било 9 одељења, мада је школа и даље била четвороразредна. Интересантан је податак да је 1917. године од 207 ученика било 90 дечака и 117 девојчица.

Назив школе се мењао у зависности од политичих прилика: 1925/26. године звала се Државна основна школа са словачким наставним језиком, 1929/30. године добила је име Државна основна школа са чехословачким наставним језиком, за време НДХ звала се Мешовита пучка школа са словачким наставним језиком у Старој Пазови.

Од школске 1930/31. године постала је шесторазредна, да би у периоду Другог светског рата била враћена у ранг четвороразредне школе. По завршетку рата, постала је потпуна осмогодишња основна школа 1954. године. У почетку је носила назив Основна школа број 1 Стара Пазова, а од 1960. године добија назив Основна школа "Херој Јанко Чмелик" Стара Пазова. У току 1960/61. године радила су и одељења са српским наставним језиком, али је однос у корист словачког био 5 према 1.

У периоду од 1.9.1960. до 1.9.1968. године из ове школе је био издвојен део наставника и ученика у посебну ОШ "15. мај".

У току 1967. године формирана је нова Васпитно образовна радна организација "Братство и јединство" Стара Пазова, тако да је ова школа ушла у састав новоформиране РО. У њеном саставу остаје све до укидања 1983. године. Од тада опет наставља самосталан рад, под старим именом.

Школска зграда је саграђена у другој половини 19. века.

Просветни радници: Јан Лиси (помиње се као први учитељ), Јан Гарај (1807), Јан Кутлик (1834), Мартин Копчић (1856-1872), Иван Каменар (1860-1885), Иван Шопић (1861), Адам Вереш – вероучитељ (до 1908), Вилма Радл (1900-1907), Владимир Хурбан - вероучитељ (1910-1915) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 17.3.1983. године од Основне школе "Херој Јанко Чмелик" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 977. СРПСКА ОСНОВНА ШКОЛА – СТАРИ СЛАНКАМЕН, (1730-1915), 1889-1924

Количина архивске грађе: књ. 49; к. /; 0,20 м

Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1889-1924:
- испитни извештаји 1889-1906, 20 књ.
- остале књиге 1889-1924., 29 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Прва српска основна школоа у овом месту помиње се од 1730. године. Била је једноразредна. Наставу су држали православни свештеници, али што је било неуобичајено у Срему, све до отварања школе за римокатолике 1834. године, у ову школу су уписивана и католичка деца из Новог Сланкамена. Према сачуваним подацима 1752. године у школи је било 40 ђака (24 букварца, 12 часловаца и 4 пластирца), а 1753. године било је свега 30 ђака, 1842/43. године имала је 43 ђака, 1846/47. године имала је 57 ђака и 1871/72. године имала је 65 ђака. Школска зграда од чврстог материјала саграђена је 1872. године.

Школа је била четвороразредна од 1889. године. Укинута је 1915. године и спојена са Хрватском основном школом у Старом Сланкамену. Ово спајање није ишло по плану, јер су школе наставиле да раде одвојено све до 1924. године, када су престале са радом и једна и друга.

Просветни радници: поп Теодор (1730), поп Груја (1735-1745), поп Васа (1746-1750), Арсеније Стојковић (1752-1753), Димитрије Марков (од 1766), Максим Бугарски (1819), Павао Нешковић (1842-1849), Лазар Бугарски (1862), Павле Јовановић (1866), Милорад Гајић (1869-1870), Лазар Пантелић (1872), Никола Лалић – учитељ и катихета (1890-1906), Светозар Врачаревић (1906-1915) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од Основне школе Нови Сланкамен измешан са другим фондовима.

Степен сачуваности:
Књиге су мањим делом сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 1019. ГРАНИЧАРСКА ДРЖАВНА РИМОКАТОЛИЧКА ШКОЛА – СТАРИ СЛАНКАМЕН, (1775-1922), 1889-1922
Количина архивске грађе: књ. 39; к. /; 0,15 м
Језик грађе: српски, хрватски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1889-1922.:

- испитни извештаји 1893-1901, 4 кн.
- остале књиге 1889-1922, 35 кн.

Историјат ствараоца фонда:

Школа се у народу називала Хрватска пучка школа. Основана је 1775. године. У почетку је била једноразредна, али врло брзо се развија, поготову у односу на друге школе у својој близини, тако да је крајем 19. века била четвороразредна, а већ 1909. године отворен је и пети разред. Школа је постојала и радила као самостална установадо 1922. године, када се спојила са Српском народном школом у Старом Сланкамену, на основу наредбе донете још 1915. године.

У школској 1775/76. години имала је 17 ученика од којих су били само пет римокатоличке вере, а 1802/03. године од 35 ученика свега 9 је било римокатолика. Проценат римокатоличке деце у школи се временом повећавао, тако да су 1900. године од 48 ђака сви били римокатолици, на крају школске 1914/15. године било је 60 ђака и опет су сви били римокатоличке вере.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од Основне школе Нови Сланкамен у два наврата 1989. и 2000. године. Грађа је била измешана са грађом других фондова.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 1016. ОСНОВНА ШКОЛА – СТАРИ СЛАНКАМЕН, (1915-1957), 1915-1957
Количина архивске грађе: кн. 102; к. /; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1915-1957:

- испитни извештаји 1923-1931, 5 кн.
- остале књиге 1915-1957, 97 кн.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је 1915. године спајањем српске и хрватске школе, мада су ове две школе остале физички удаљене око 600 метара, ова удаљеност је успорила и њихову фузију. При свом оснивању имала је статус петогодишње школе. Тако је остало све до школске 1946/47. године када је постала четвороразредна. Исти статус је имала све до свог укидања након школске 1957/58. године, када је припојена потпуној Основној школи у Новом Сланкамену. Од дана припајања па до краја 20. века радила је као истурено одељења поменуте школе. У Старом Сланкамену су постојала само два комбинована одељења за 1. и 3, односно 2. и 4 разред.

Просветни радници: Драгутин Есерт (од 1915), Љубомир Врачаревић (од 1915), Јосип Хабеншус (од 1941), Павле Мркшић (од 1942), Јосип Кумпф (1941-1953), Драгица Кљајић (од 1946), Миливој Симеуновић (од 1950), Никола Табаковић (од 1951), Негован Стојадиновић (од 1954) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет у два наврата 1989. и 2000. године од Основне школе "Владимир Назор" из Новог Сланкамена.Грађа је била измешана са грађом других фондова.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 401. ОСНОВНА ШКОЛА – ЧАЛМА, (1754-), 1941-1944
Количина архивске грађе: књ. 3; к. 1; 0,15 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1941-1944:

- деловодни протоколи 1941-1944, 1 књ.
- остале књиге 1942-1944, 2 књ.

Списи 1942-1944.

Списи садрже: планове рада; извештаје о раду школе; податке о наставном особљу; информације о наставном програму и др.

Историјат ствараоца фонда:

Прва српска школа у Чалми основана је 1754. године. Према попису школа из тог времена имала је 15 ученика. Ова школа по свему судећи није била дугог века, јер је већ 1763. године у Чалми основана нова школа. У жупанијским извештајима за 1897. годину забележено је да су "гомбалишне справе" у школи у Чалми избачене из употребе због дотрајалости. Од свог оснивања па до 1911. године била је једноразредна, а тада је прерасла у дворазредну и као таква дочекала Први светски рат. У периоду између два светска рата постала је четвороразредна са опетовницом у трајању од две године.

У току Другог светског рата радила је са прекидима. Зграде, учила и остали инвентар су знатно оштећени од стране немачке војске. Убрзо по звршетку рата школа почиње убрзано да се развија. Дошло је и до промена у структури становништва. Немци из Чалме су се одселили, а насељене су многољудне српске породице, са по четворо, петоро, шесторо, а често и више деце. Број становника нагло је порастао па је настала и потреба за проширивањем школе. Због тога већ 1952. године у Чалми имамо потпуну осмогодишњу основну школу, која је имала своја подручна одељења у Дивошу, Лежимиру, Манђелосу, Старој Бингули и Шишатовцу. У подручним одељењима деца су ишла од 1. до 4. разреда, а у

централној школи су постојала виша одељења, односно од 5. до 8. разреда. Током 1962. године подручна одељења у Лежимиру и Манђелосу су издвојена и прикључена ОШ "Слободан Бајић – Паја" из Сремске Митровице.

Просветни радници: Михајло Остојић (од 1903), Владимир Вуковић (1909-1916), Светозар Грујић (до 1903), Илија Кнежевић (до 1921) итд.

У жупанијским извештајима за 1915. годину наведено је да је у Чалми поред српске школе постојала још једна немачка основна школа. Када је основана није нам познато, али је сигурно да је престала са радом 1944. године, када су се Немци повукли из Чалме.

Просветни радници: Јаков Риглер (до 1911), Едуард Хофман (од 1912), Стјепан Стубичанин (од 1921) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од Основне школе "Моша Пијаде" из Чалме.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 381. ОСНОВНА ШКОЛА "РУЖА ЂУРЂЕВИЋ - ЦРНА" – ЧОРТАНОВЦИ, (1787-), 1922-1941

Количина архивске грађе: књ. 7; к. /; 0,10 м

Језик грађе. српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1922-1941:

- остале књиге 1922-1941, 7 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Школа у овом селу је основана 1787. године. Све до 1823. године је радила у приватној кући, у учитељевом стану, од инвентара је те године имала нешто учила, 1 сто, 1 столицу, 3 школске клупе и штицу (штап за показивање). Тек 1823. године општина је подигла нову брвнару, на црквеном земљишту, па је у њу смештена школа. Школска зграда од чврстог материјала је подигнута 1862. године, била је у својини Српске православне црквене општине.

До 1885. године школа је била једноразредна, а тада је прерасла у дворазредну. Већ 1923. године била је петоразредна. Школу је 19.6.1930. године посетио референт Министарства просвете г. Данило В. Ђорђевић у својству школског инспектора и све троје просветних радника оценио оценом "одличан (5)".

Школа је 1797. године имала 10 ученика (5 буквараца, 4 часловца и 1 пластирца), школске 1802/03. године имала је 23 ученика, школске 1842/43. године имала је 34 ученика, школске 1846/47. године имала је 29 ученика, школске 1871/72. године имала је 45 ученика (29 дечака и 16 девојчица). Број ученика је полако растао све до школске 1922/23. године када их је било 172. Од тада је у

полаганом опадању. Школске 1945/46. године било 73 ученика. Те године школа је имала 3 учионице, две зграде и један учитељски стан. Радила је као четвороразредна, мада је било покушаја да се отвори и пети разред, али није било заинтересованих за даље школовање.

Просветни радници: протопоп Стефан (1787), Михаило Михаиловић (1823), Павле Петровић (1825), Георгије Грчић – књиговезац (1829), Петар Јовановић (1842), Лазар Сланкаменац (1846-1849), Никола Стаматовић (1853), Живан Чедоморовић, Петар Бошковић, Никола Ковачевић, Љубомир Цветковић, Петар Недељковић и Филип Недић (сви у периоду 1854-1872), Јован Гајић – директор (1921-1925), Вукосава Бастић (1921-1930), Никола Иванчевић – директор (од 1925), Илија Вуковић (од 1930) итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 25.5.1976. године од Основне школе "Ружа Ђурђевић – Црна" из Чортановаца.

Степен сачуваности:

Књиге су мањим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 367. ОСНОВНА ШКОЛА – ШАТРИНЦИ, (?-), 1914-1946
Количина архивске грађе: књ. 41; к. /; 0,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1914-1946:

- деловодни проитоколи 1926-1941, 7 књ.
- остале књиге 1914-1946, 34 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Најстарији податак о постојању ове школе потиче из 1904. године, када је ова школа тражила учитеља – појца гркоисточне вере, који "мора" познавати мађарски језик. Школа је била једноразредна све до 1921. године, када је прерсла у дворазредну. У периоду између два светска рата постаје четвороразредна.

После Другог светског рата и даље остаје у рангу четвороразредне школе. Настава је извођена на српском и мађарском језику. Шесдесетих година 20. века школа у Шатринцима је припојена Основној школи "Доситеј Обрадовић" из Ирига и на крају 20. века ради као њено истурено одељење.

Просветни радници: Јелена Протић (од 1904), Петар Марић (до 1907. када је пензионисан), Никола Вурдеља (од 1912), Душан Стојадиновић (1913-1919) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 418. ОСНОВНА ШКОЛА “ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” – ШАШИНЦИ, (1749-), 1944-1981

Количина архивске грађе: књ. 220; к. 4; 3,20 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1944-1974:

- записници 1950-1973, 17 књ.
- деловодни протоколи 1946-1971, 10 књ.
- регистри 1962-1974, 1 књ.
- остале књиге 1944-1966, 192 књ.

Списи 1945-1975.

Списи садрже: нормативна акта; планове и програме рада; извештаје о раду; завршне рачуне; податке о наставном кадру, о ученицима; уписнице; дневнике рада; персоналне списе; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Прва школа у Шашинцима основана је 1749. године. Била је то Српска вероисповедна школа, а први учитељ је био Мојсије Поповић – Бугарин. У овој школи је изучавано читање, писање, црквено појање и сл. Српска вероисповедна школа је крајем 19. века прерасла у Српску комуналну школу. Трошкове њеног рада сносили су становници села. Учитељска плата за 1847. годину износила је свега 80 форинти, 20 мерова пшенице, исто толико кукуруза, 3 хвата дрва (односно 12 метара огревног дрвета), сламе колико треба и школски стан.

До 1872. године школа је имала само један разред, а тада добија и други. Од 1902. године добија и трећи разред и коначно 1911. године постаје четвороразредна. Током првог светског рата школа је често престајала са радом због честих ратних дејстава на подручју самог села, чак се и једна велика битка одиграла у близини села. Била је то битка на Легету, 6.9.1914. године (Легет је део шашиначког атара, налази се између села и реке Саве).

По завршетку другог светског рата у Шашинцима је отворена четвороразредна школа. Међутим, под утицајем два града у непосредној близини села, Сремске Митровице и Руме, у самом селу је ојачала жеља за школовањем. Као рузултат таквих тежњи мештана 1947. године у Шашинцима је отворен прогимназија, која је после годину дана рада преименована у непотпуну гимназију. Ова школа је имала потпуну самосталност у односу на основну школу у селу. Имала је своју посебну администрацију, финансијско пословање и наставни кадар. У току 1950. године укида се непотпуна гимназија и припаја основној школи, која тада постаје потпуна осмогодишња основна школа.

Назив Основна школа "Доситеј Обрадовић" Шашинци добила је 1961. године. Осамдесетих година припојена је као подручно одељење Основној школи "Јован Јовановић Змај" из Сремске Митровице, што је остала и до краја 20. века.

Прва школска зграда од чврстог материјала је сагрђена 1872. године. Прву адаптацију је доживела већ 1888. године, другу 1903. године, а коначна реконструкција је обављена у периоду између 1970. и 1980. године. Том приликом је дограђена фискултурна сала, подови су замењени паркетом и слично.

Школске 1802/03. године имала је свега 30 ученика, школске 1842/43. године имала је 29 ученика, школске 1846/47. године имала је 38 ученика, школске 1871/72. године имала је 100 ученика (53 дечака и 47 девојчица), школске 1905/1906. године имала је 140 ученика (80 дечака и 60 девојчица). Те 1905. године, поред редовне школе постојала је и пофторна, касније названа опетовница, са 116 ђака (60 дечака и 56 девојчица). Школске 1960/61. године имала је 172 ученика од 4 до 8 разредаљ (број ученика у прва три разреда није забележен).

Просветни радници: поп Мојсије Петровић – Бугарин (1749), Павле Мирковић (1825), Никола Барак (1842-1949), Кузман Познановић (1862-1879), Марија Милинковић (од 1872), Никола Ралић, Душан Катић и Милева Николић (сви 1905. године), Душанка Катић (1902-1909), Олга Глибињски (1912-1919) итд.

Пошто Српска школа није задовољавала потребе грађанског аустријског друштва у Шашинцима је 1773/74. године основана Граничарска тривијална школа, која је радила као и све тривијалне школе у Војној граници. У првој години постојања ова школа је имала 28 ученика (од њих је 18 учило читање немачког језика, док је њих 7 учило и писање). Учитељ је био Чех Јозеф Весели, добар познавалац немачког и латинског језика, као и музике, али зато је веома лоше говорио српски језик. Подаци о томе када је ова школа престала са радом нису нам познати, највероватније да се то десило у другој половини 19. века, приликом развојачења Војне границе. Архивска грађа ове школе није сачувана.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 20.12.1982. године од Основне школе "Доситеј Обрадовић" из Шашинаца.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1258. ОСНОВНА ШКОЛА "БРАНКО РАДИЧЕВИЋ" – ШИД, (1956-1975), 1955-1975

Количина архивске грађе: књ. 17; к. 6; 1,00 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1956-1975:

- записници 1956-1975, 4 књ.

- деловодни протоколи 1956-1975, 2 књ.
- остале књиге 1956-1965, 1 књ.

Списи 1956-1975.

Списи садрже: записнике са седница Савета школе, Радне заједнице;програме рада; нормативна акта; завршне рачуне; спискове деце; листове оцењивања; решења о постављењу; платне листе и др.

Историјат ствараоца фонда:

Настала је реорганизацијом школа општине Шид 1956. године. Тада је од једне основне школе која је радила заједно са гимназијом, одвојена гимназија, као средња школа, а створене су две основне школе у осмогодишњем трајању. Нова основна школа је добила назив "Бранко Радичевић" Шид. Радила је до 1975. године, када је спојена са основном школом "Филип Вишњић" у нову Основну школу "Сремски фронт" Шид.

Просветни радници: Зора Остојић, Зорица Јеликић, Зорица Хрњак, Зора Даниловић, Марко Међедовић, Драгица Пуклеш, Алојзије Табаковић, Андрија Шенхорст итд.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1259. ОСНОВНА ШКОЛА "СРЕМСКИ ФРОНТ" – ШИД,
(1975-), 1975-1995
Количина архивске грађе: књ. 1; к. 6; 0,55 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1976-1979:

- матична књига 1976-1979, 1 књ.

Списи 1976-1986.

Списи садрже: картоне личног дохотка; платне спискове; годишње извештаје о раду и др.

Историјат ствараоца фонда:

Изградњом насеља "Исток" у Шиду и школске зграде у њему дошло је 1975. године до фузије Основне школе "Филип Вишњић" и Основне школе "Бранко Радичевић" из Шида и стварања нове Основне школе под именом "Сремски фронт" Шид. У саставу ове школе су се од самог њеног оснивања, као подручна одељења

налазиле ОШ Кукујевци и ОШ Бачинци, као и четвороразредне школе у Беркасову и Гибарцу.

Новом реорганизацијом школа у шидској општини 1982. године у саставу ове школе нашле су се следеће школе, као подручна одељења: ОШ "Бранко Миловановић" Адашевци и ОШ "Вук Караџић" Вашица, као четворогодишње школе у селима: Батровци, Гибарац, Илинци, Беркасово, Бикић Дол, Сот, Моловин, Привина Глава (данас нема школе јер нема довољан број деце, па деца из овог села иду у школу у Сот), као и школа на сточарској фарми (пустари) Зараван.

Најновијом реорганизацијом школа на подручју општине Шид из 1987. године, из надлежности ове школе издвојене су школе у Гибарцу, Бачинцима и Кукујевцима и прикључена ОШ "Јован Веселинов Жарко" из Шида.

На крају 20. века ова школа захвата територију која покрива следећа насељена места: Адашевци, Вашица, Батровци, Гибарац, Илинци, Беркасово, Бикић До, Сот, Моловин и Привина Глава. Док је школа на сточарској фарми Зараван угашена.

Просветни радници: Спасоје Смајић, Еуген Сабол, Радован Ђуричић, Мирјана Вармеђа, Милан Луковић, Радмила Лазић, Злата Захорјански, Крунослав Кускуновић итд. Било је скоро 200 просветних радника.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом других основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1260. ОСНОВНА ШКОЛА "ФИЛИП ВИШЊИЋ" – ШИД, (1956-1975), 1956-1975
Количина архивске грађе: књ. 19; к. 3; 0,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1956-1968:

- деловодни протоколи 1956-1968, 3 књ.
- рачунске књиге 1962-1964, 1 књ.
- остале књиге 1956-1968, 15 књ.

Списи 1957-1976.

Списи садрже: спискове деце; записнике о полагању ванредних испита; платни спискови; досијеа радника; записнике са седница школског одбора, Савета школе, наставничког већа; летопис школе и др.

Историјат ствараоца фонда:

Реорганизацијом школа на подручју шидске општине у току 1956. године у Шиду су створене две основне школе и гимназија. Новоформиране основне школе су биле "Филип Вишњић" и "Бранко Радичевић". Од оснивања школа је била осморазредна и захватала је одређене делове града. Школске 1964/65. године Основној школи "Филип Вишњић" прикључене су као подручна одељења сеоске школе у Беркасову и Адашевцима. Ова школа је престала са радом 1975. године. Тада је спојена са основном школом "Бранко Радичевић" у једну Основну школу "Сремски фронт" у Шиду.

Просветни радници: Ружица Јовановић, Радивој и Милица Берић, Стева Киш, Вукосава Девић, Катарина Мерхер, Алојз Табаковић, Сима Томовић, Никола Обрадовић, Ранка Лазаревић итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 1270. ОСНОВНА ШКОЛА "СРЕМСКИ БОРАЦ" – ШИД, (?-1956), 1838-1963
Количина архивске грађе: књ. 147; к. 2; 2,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1838-1963:

- записници 1899-1962, 6 књ.
- деловодни протоколи 1938-1963, 2 књ.
- остале књиге 1838-1963, 139 књ.

Списи 1905-1956.

Списи садрже: дневнике касе за школе и цркве; уписнице; прозивнике; спискове деце; дневнике рада; записнике школског одбора, записнике о полагању проватних испита и др.

Историјат ствараоца фонда:

Немамо тачне податке о оснивању Ниже пучке школе у Шиду. Шиђанин, генерал и писац Симеон Пишчевић тврди "да је развој школства у шидској општини започео у 18. веку отварањем школа у Шиду, Адашевцима..." Грађа из овог периода није сачувана. Први сачуван документ је школски именик из 1838. године писан ћирилицом предвуковске реформе, црквено-словенским језиком.

Од оснивања па све до 1956. године када је укинута, школа је у правом смислу речи била "општа", мушка и женска, за децу римокатоличке вере, православне вере, гркокатоличке вере, евангелистичке вере и свих других вера. За децу која су наставу слушала на словачком и русинском језику формирана су

посебна одељења, а српски језик је признат тек 1918. године, дотле је сврставан под хрватски језик.

До 1880. године у овој школи изучавани су следећи наставни предмети: молитве (црквене), библијска повијест, писање, читање, изустни рачун (рачун из главе или напамет), умне игре и оцењивање нарави (владање). Школском реформом из 1880. године уведене су одређене измене, па су изучавани следећи наставни предмети, који су изучавани у свим школама па и у Шиду: веронаука, читање, словница (писање), усмени и писмени израз мисли, рачунство, земљопис, повијест (историја), природопис, краснопис (лепо писање), геометријско обликовање, певање, гимнастика, господарство и женско ручно дјело.

За 1902. годину забележено је да је школа била четвороразредна, а у 1908. години становници Шида су тражили отварање нових одељења, јер је због великог броја деца било тешко изводити наставу у дотадашњем броју разреда. Опћинско поглаварство је 1911. године тражило од Министарства богоштовља у Загребу проширење школе. Тада је школа постала петоразредна.

Наредбом повереништва за просвету и веру у Загребу 13.10.1921. године у Шиду је отворена Виша осморазредна пучка школа. Пети разред је отворен половином октобра 1921. године, а сваке наредне године је отваран по један разред. Статус осмогодишње школе имала је све до укидања 1956. године, када су од ње створене две нове школе.

Када је грађена прва школска зграда није нам познато. У жупанијским извештајима евидентирано је да је у Шиду школске 1877/78. године дограђена школска зграда, а 1885. године је грађена нова зграда. Затим 1911. године је опет саграђена нова зграда "права палача" и коначно 1923. године у Шиду је изграђена нова савремена зграда за Грађанску школу.

Просветни радници: Адам Драгосављевић – директор (до 1859), Младен Бошњаковић (од 1859), Стево Пајић (од 1892), грофица Марија Ритберг (1907-1910), Кузман Хинић (1912-1919), Франк Вилко (1916-1919), Ђуро Рехак (до 1921) итд.

Историјат фонда:

Архивска грађа је преузимана у два наврата 1997. и 1998. године, измешана са грађом осталих школа са подручја општине Шид. Записник о примопредаји није направљен нити га је било могуће направити због изузетно лошег стања у коме се грађа налазила пре сређивања.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.2 - 1285. РЗЗС (радна заједница заједничких служби) "ВЕЉКО ВЛАХОВИЋ" – ШИД, 1965-1986

Количина архивске грађе: књ. 1; к. 4; 0,50 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1944-1982:

- Историјат школа на подручју шидске општине 1944-1982,
1 књ.

Списи 1965-1986.

Списи садрже: документација о раду Музичке школе – подаци о оснивању и осталу документацију; документацију о тестирању и рангирању школе; завршне рачуне; документацију о раду дечјег вртића; картоне личног дохотка и др.

Историјат фонда:

Фонд је преузет током 1996/97. године измешан са грађом основних школа са подручја општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.
Списи су делимично сачувани.

4.1 - 617. ШКОЛА ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА “ДУШАН ЈЕРКОВИЋ-УЧА” – ШИМАНОВЦИ, (1780-), 1951-1962
Количина архивске грађе: књ. 228; к. 13; 7,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1951-1962:

- остале књиге 1951-1962, 228 књ.

Списи 1953-1978.

Списи садрже: статут; правилнике; уговоре; планове; извештаје о раду; списе о полагању приватних испита; досијеа радника; платне спискове; записнике школског одбора, Савета школе, Управног одбора, Радне заједнице, наставничког већа, разних комисија и др.

Историјат ствараоца фонда:

Према подацима за граничарске народне школе Српска школа у Шимановцима је отворена 1780. године. Познато нам је да је село прву школску зграду добило 1871. године, пре тога школа је, као и у многим другим местима Срема, била у црквеној згради.

Опћинско поглаварство села је 1903. године тражило од Министарства богоштовља и наставе у Загребу проширење школе. Исход овог захтева није нам познат. О животу и раду школе у периоду између два светска рата није нам познат. У току Другог светског рата школа је радила уз прекиде, све до 1944. године када је у пожару изгорела. Том приликом су изгореле две школске зграде, са три учитељска стана и пет учионица.

По завршетку рата поново је организован просветни рад у Шимановцима, али овог пута у свештениковом стану, који је био претесан за своју нову намену. Зато се приступило оспособљавању школских зграда. Већ 1946. године деца су се преселила у школске просторије. Школа се брзо развијала и већ школске 1948/49. године отворен је први пут пети разред и тако поступно до 1952. године када је формирана потпуна осмогодишња школа – "осмољетка", што је и на крају 20. века.

Од 1956. године па све до 1980. године носила је назив нашег познатог песника Бранка Радичевића, а од 1980. године име познатог партизана Душана Јерковића Уче.

Школске 1802/03. године имала је 36 ученика, школске 1842/43. године имала је 42 ученика, школске 1846/47. године имала је 49 ученика, 1871/72. године имала је 33 ученика (27 дечака и 16 девојчица).

Просветни радници: Александар Рогић (1825), Александар Стафановић (1929), Теодор Хаџић (1831), Јефтимије Поповић (1842-1849), Никола Бугарски (1865), Тома Марић (1867), Катарина Николић (1872), Катица Цветковић – Видаковић (1902-1919), Даница Глибоњски (од 1904), Христина Крунић (1908-1915), Стеван Крунић (од 1917) итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 466. ОСНОВНА ШКОЛА "ВУК КАРАЏИЋ" – ШИШАТОВАЦ, (1934-1962), 1946-1961

Количина архивске грађе: књ. 2; к. 1; 0,15 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1946-1961:

- рачунске књиге 1961, 1 свеска.
- остале књиге 1946-1949, 1 свеска.

Списи 1946-1961.

Списи садрже: извештаји о раду; инвентари школе; буџет школе; извештаје о запосленом особљу и наставном особљу;платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

У овом селу постоји манастир који је у свом саставу имао и школу, која у периоду аустро-угарске власти није била званично призната. Права државна школа је основана тек 1934. године. Одмах од оснивања је била четвороразредна. У току последње године Другог светског рата није радила. Приликом фашистичког напада

на село зграда је запаљена остали су само “голи зидови”. Рад је обновила 1946. године. Највећи развој је достигла шездесетих година 20. века када је постала петоразредна. Назив “Вук Караџић” је добила 1960. године.

Због малог броја ђака (у време када је имала највише ђака у свим разредима их је било око 40) ова школа није могла сачувати своју самосталност, па је 1.9.1962. године припојена, као подручно одељење Основној школи “Александар Аврамовић Цига” из Лежимира. Касније је ушла у састав Основне школе “Слободан Бајић Паја” из Сремске Митровице, опет као подручно одељење.

Просветни радници: Милан Бојчић, Ђорђе Латас, Марија Лондровић, Живорад Петровић итд.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТИ

4.1 - 1079. НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ – ИРИГ, (1960-?), 1960-1961,
Количина архивске грађе: књ. 1; к. /; 0,02 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1960-1961:

- записници органа управљања 1960-1961, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Формиран је почетком 1960. године. Оснивач је био општински одбор ССРНС Ириг. Управни одбор је формиран 10.1.1960. године. Бројао је 7 чланова, са напоменом да су још четири члана давале културне установе (КПД Змај, Разгласна станица, Српска народна читаоница и ТВ програм). Већ фебруара 1960. године Народном универизитету су припојени: КПД “Змај” Ириг, Разгласна станица Ириг и Српска књижница и читаоница Ириг. Управни одор је пратио и помагао организацију семинара и курсева у месту. Телевизор је био валасништво општинског синдикалног већа Ириг, а сала у којој се наллазио је била друштвена. Делатност овог универзитета: течајеви, семинари, вечерња основна школа, школа пољопривредних произвођача, дактило курс, течај новог правописа и др. Подаци о престанку рада нису евидентирани.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:
Књиге су фрагментарно сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 822. НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ – ПЕЋИНЦИ, 1962-1963
Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,02 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1962-1963:
- деловодни протоколи 1962-1963, 2 књ.

Историјат фонда:
Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:
Књиге су фрагментарно сачуване.
Списи нису сачувани.

4.1 - 660. НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ – РУМА, (1953-1958), 1953-1960
Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,03 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима офонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1953-1960:
- записници 1953-1955, 1 књ.
- деловодни протоколи 1953-1960, 1 књ.

Историјат ствараоца фонда:
Савет за просвету и културу градске општине Рума на својој седници 16.4.1953. године донео је одлуку о реорганизацији целокупног културно-просветног рада у граду. До тада је било гостовања разних позоришних дружина, организована су такмичења певача, аматерских позоришних група, али у свему томе је било лоших програма и веома скупих улазница. Појединци који су радили у Руми на културном уздизању нису били у стању да дају оно што је било потребно за културу града. Да би се радило плански и органоизовано са ширим слојевима грађана Савет за просвету и културу је основао шири савет који је назван Народни универзитет у Руми, а из редова овог савета је изабран Извршни одбор.

На истој седници Народни универзитет је преузео следеће обавезе: обједињавање рада свих културно-просветних друштава у Руми; повезивање са позориштима у Београду, а нарочито са Сремским позориштем у Сремској Митровици; повезивање са Коларчевим народним универзитетом и довођење истакнутих научника и уметника у Руму. Програм је био одобрен од Савета за просвету и културу општине Рума.

У записнику Управног одбора 14.9.1953. године закључено је "да се води систематска евиденција свих приредби у Руми, да се региструју, а плакати и програми ће бити сачувани у три примерка". Ипак на крају 20. века имамо сачуване само две књиге, штета.

Као сале за одржавење приредби коришћене су сала Дома ЈНА и сала Дома културе. Захваљујући Народном универзитету грађани Руме су имали прилику да чују многа предавања о пољопривреди, сточарству, пчеларству, здравству, политици, књижевности, музици, праву итд. Све то захваљујући близини Београда, одакле су предавачи долазили, касније је таква веза успостављена и са Новим Садом, било је доста покушаја успостављања комуникације са Загребом, али због удаљености и већих трошова, морало са задовољити понеком предаставом винковачког позоришта.

Оснивањем Радничког универзитета у Руми овај Универзитет је престао са радом 1958. године.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи нису сачувани.

4.1 - 680. НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1954-1958), 1954-1956
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,13 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима офонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1954-1956.

Списи садрже: документација о оснивању, спискови предавача, преписка са другим културним установама, организација предавања у вечерњој школи, подаци о гостовањима предавања ван града...

Историјат стваоца фонда:

Основан је септембра 1954. године. Са радом је почео 1.10. исте године. Оснивач је био Срески одбор ССРН Србије Сремска Митровица. Главни задатак му је био културно подизање села. То се постизало кроз предавања о пољопривреди и

перспективи села, филмске представа о изградњи социјализма код нас, усмене новине, предавања о међународној политичкој ситуацији, научно популарна предавања о медицини, техници итд. Да би оправдали своје постојање, управа је морала да окупи што већи број јавних радника, просветних радника, агронома, ветеринара, лекара, инжењера и слично. Од њиховог квалитета је зависио и квалитет рада.

Од Гимназије у Сремској Митровици је позајмљен покретни кинопројектор, по околним селима су приказивани филмови о пољопривреди и социјалистичкој револуцији. Предавача је одређивао комитет Савеза комуниста уз сарадњу са школама и месним партијским организацијама. Када у срезу није било одређених стручњака позивани су професори са бреоградског и новосадског универзитета: др Алеш Беблер – заменик државног секретара за иностране послове, др Стане Павлич – амбасадор, Хасан Бркић – секретар за привреду ФНРЈ, Мира Алечковић и Десанка Максимовић – пасникиње, Родољуб Чолаковић – министар културе итд.

Поред општег образовања Народни уноиверзитет је давао и стручно образовање, па је имао своје одељење које се звало Раднички универзитет, који се 1958. године осамосталио. Путни трошкови су плаћани за све предаваче, а за предавања су исплаћивани хонорари. Осамостаљивањем Радничког универзитета Народни универзитет престаје са радом 1958. године.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

РАДНИЧКИ УНИВЕРЗИТЕТИ

4.1 - 1219. РАДНИЧКИ УНИВЕРЗИТЕТ – ИНЂИЈА, (1959-), 1960-1989
Количина архивске грађе: књ. /; к. 10; 1,10 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1960-1989.

Списи садрже: завршне рачуне; записнике о полагању испита за КВ раднике; платне листе; извештаје о раду; планове и програме рада и др.

Историјат ствараоца фонда:

Раднички универзитет основан је 15.5.1959. године. Тада се приступило оспособљавању његових просторија за редовну активност. Зато је рад почео тек јануара 1960. године, са курсом за стицање квалификација и циклусом политичких предавања масовног карактера, као и организациојом почетног курса за стране

језике. Већ од септембра 1961. године ораганизаује седам курсева за завње ПК, КВ и ВКВ радника. Затим курс за полагање средње економске школе и курс за полагање пријемних испита на вишој техничкој школи. Кроз ове облике образовања прошло је 217 радника, од чега су 157 били успешнни. Затим је организовано 8 семинара за чланове комисије за расподелу прихода, за заснивање и отказивање радног односа, за дисциплинску комисују, за чланове радничких и задружних савета, за израду разних норматива, за девизну и царинску политику, методологију праћења производње и перспективе пољопривреде. Овај облик рада похађало је 763 полазника, од тога са успехом 360 полазника.

Раднички универзитет је имао своју библиотеку са око 1000 књига. Организовао је гледање ТВ програма са посетом од 100 до 120 гледалаца по једној спортској приредби или представи забавног карактера. Установи је 1962. године додељено предузеће за приказивање филмова "Слобода" Инђија, основано од стране НОО Инђија 17.8.1949. године као и биоскоп "Задругар" из Новог Сланкамена. Па су дата и четири филма са револуционарном тематиком. Организоване су и две изложбе: "Уметничке фотографије покрајине Војводине" и "Инђија у изградњи", које је видело преко 3000 грађана Инђије и околине. У прве три године препреку у раду је представљала адаптација "велике сале", која се није могла користити за масовна предавања, позоришне и биоскопске представе, јер се појавио недостатак новца. При универзитету је 1966. године радила припремна музичка школа за клавир и хармонику, а 3.8.1977. године Универзитет организује и локалну радио станицу – радио Инђија. Ова станица је издвојена из састава Радничког универзитета 1991. године и постала самостална.

Раднички универзитет са измењеним условима рада и начином деловања ушао је у 21. век.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 26.2.2001. године од Радничког универзитета Инђија.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 809. РАДНИЧКИ УНИВЕЗИТЕТ – РУМА, (1958-), 1960-1981
Количина архивске грађе: књ. 5; к. 5; 0,70 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1981:

- записници 1961-1965, 1 књ.
- деловодни протоколи 1963-1981, 4 књ.

Списи 1960-1980.

Списи садрже: статут, нормативна акта, самоуправни споразуми, записници са седница Савета радне заједнице, са полагања испита, извештаји о раду, програми

рада, подаци о особљу, статистички подаци, завршни рачуни, картони личног дохотка, платни спискови, подаци о раду биоскопа "Победа".

Историјат ствараоца фонда:

Основан је 9.10.1958. године. Одлуку о оснивању донела је општина Рума на седници оба већа. На следећој седници 25.10. постављен је директор, а већ у новембру одлука од 9.10. је измењена па је Раднички универзитет постављен као установа са самосталним финансирњем. То је било време када је комплетна привреда ишла брзо напред. Али са полуписменим или чак неписменим радницима даљи напредак није био могућ. Велики део радника за редовно школовање је престарио па се морало приступити дошколовавању путем неких других облика, краћих предавања, семинара, курсева, образовања по скраћеним програмима од полуквалификованог до ВКВ радника.

Већ у првој години постојања Раднички универзитет је своју делатност поделио у три области, органоизовао три центра: Центар за опште образовање; Центар за друштвено-економско образовање и Центар за стручно образовање.

Центар за опште образовање је у првој години рада организовао 42 предавања за преко 8000 посетилаца, приказао 16 наставних филмова које је видело око 5200 посетилаца и организован је почетни курс немачког језика са 15 полазника.

Центар за друштвено-економско образовање организовао је 5 семинара из разних области привредног живота, на којима је учествовало око 200 заинтераесованих и три саветовања на којима је било 207 учесника.

Најбоље резултате је показао Центар за стручно образовање. Организована су два одељења за стицање стручне спреме ВКВ радника за 63 полазника и једно одељење за стицање звања КВ радника, са 24 полазника и једно одељење за стицање спреме ПК радника са 28 полазника. Затим отворена су два одељења Средње економске школе са 50 ученика.

Током 1962. године спојени су центри за опште и стручно образовање. Те године Радничком иниверзитету Рума припојена је и школа Ученика у привреди Рума и отворена школа за образовање одраслих. Септембра 1964. године Универзитет организује студије на свом одељењу Више економско комерцијалне школе из Новог Сада и отвара одељење вечерње политичке школе.

Већ крајем 1966. године из Радничког универзитета се издваја Школа за основно образовање одраслих и припаја се ОШ "Ј.Ј. Змај" Рума, а следеће године осамостаљује се и школа ученика у привреди. При Радничком универизитету остаје одељење Средње економске школе из Старе Пазове за образовање одраслих, као и Центар за ванредне студије Више економско-комерцијалне школе из Новог Сада. Следеће две три године Раднички универизтет стагнира. Од 7.4.1967. године употребљава се име "Лазар Саватић Металац". Септембра исте године Раднички универзитет отвара течај за кројење и шивење "Багат". Идуће године општина Рума покушава да створи културни центар од установа из културе са којима би био и Раднички универзитет. Све културне установе су биле сагласне са предлогом, једино Раднички универзитет је у томе видео своје гашење и није прихватио предлог. Због тога Центар за културу није ни заживео. Ова установа пратећи привредне токове општине је 1968. године основала Вишу техничку обућарску школу, Вишу школу за организацију рада, Припремно одељење за стицање звања

висококвалификованих стручњака за раднике металске и електро струке. Затим, 238 ученика је похађало курсеве за припремање поправних испита у средњим школама. Одржавани су курсеви АБХ заштите, хигијенског минимума, вечерња политичка школа је радила и даље, као и омладинска политичка школа. У току 1973. године установа је променила структуру делатности – од стручног образовања прешло се на друштвено-економско образовање. То је био циљ општине, па је општина преузела и финансирање. Од бивших послова задржана је обука радника за стицање интерних кавалификација и одељење Више економско-комерцијалне школе из Новог Сада. За све школе предавачи су били редовни професори у тим школама, а ангажовано их је више стотина из Руме, Сремске Митровице, Београда и Новог Сада. За политичко и марксистичко образовање ангажовани су поред стручних радника и искусни друштвено-политички радници свог времена.

Овај Универзитет је преживео све друшптвене трансформације 20. века и наставио да постоји и у 21. веку.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 8.2.1984. године од Службе заједничких послова Друштвено-политичких организација Руме.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.1 - 988. РАДНИЧКИ УНИВЕРЗИТЕТ – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1958-1994), 1958-1994

Количина архивске грађе: књ. 42; к. 27; 5,00 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1958-1994:

- деловодни протоколи 1977-1990, 2 књ.
- остале књиге 1958-1994, 40 књ.

Списи 1969-1994.

Списи садрже: решења о регистрацији; разне уговоре; правилнике; планове и програме рада; конкурсе; инспекцијске записнике; финансијске извештаје; записнике о полагању ванредних испита; завршне рачуне; платне спискове и др.

Историјат стваоца фонда:

СНО Сремска Митровица је својом одлуком број 02-3080/1-58 од 26.5.1958. године из Народног универзитета Сремска Митровица издвојио Раднички универзитет. Одмах по фоирмирању путем курсева, течајева и ванредних испита Раднички универзитет је изменио кавалификациону структуру становништва општине. Индустрија је добила потребан број ПК, КВ и ВКВ радника. Уписнице,

записници о полагању и други списи говоре да је окупљао људе из свих република бивше СФРЈ, осим Словеније. Најпопуларнији занати су били: бравари, електричари, водоинсталатери, керамичари, возачи, зидари, посластичари, пекари, фризери итд. Из Босне и Херцегоцвине долазиле су групе за полагање одређених звања, тако је из Брчког стигло неколико група за полагање испита месарског заната.

Од канцеларијских занимања најпопуларније звање је било дактилографско. Стотине младих жена које после основне школе нису имале услова за даље школовање су стицале звање дактилографа I, II или III класе. Од виших школа пропао је покушај оснивања одељења Више управне школе из Новог Сада, али је успело са Вишом економско-комерцијалном школом из Новог Сада и Вишом школом за менаџмент из Вуковара – Свеучилишта Осијек. Много кондидата је стекло основе страних језика, пре свега немачког и енглеског, јер су често организовани почетни, средњи и виши курсеви за ове језике.

Наставне планове и програме за овако разноврстан рад Раднички универиззитет је обезбеђивао од Радничких универзитета из Београда, Новог Сада, Суботице, Вуковара, Осјека итд. Много пута је и наставни кадар обезбеђиван са стране. Кроз овај универзитет је прошло стотине и стотине наставника и професора разних струка.

Финансирање је вршено кроз уговоре са радним организацијама, које су биле заинтересоване за рад Радничког универзитета, многи слушаоци су сами сносили трошкове свог школовања. На крају и општина је финансирала одређене програме.

Деведесетих година 20. века привреда стагнира, новац се преусмерава из образовања у друге области. Све је мање било средстава за финансирање буџетских установа, привреди нови кадрови нису били потребни, јер су и већ постојећи били вишак. Укидају се радна места. Таква привредна кретања довела су ову установу у стечај и на крају до коначне ликвидације 1993. године.

По престанку рата опет се указује потреба за неким дефицитарним занатима, као водоинсталатер, електричар, пекар, керамичар итд. Због тога је Раднички универзитет “Божидар Аџија” из Београда отворио своје одељење у Сремској Митровици.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

ВАСПИТНЕ УСТАНОВЕ

4.1 - 838. ДОМ ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ “МЛАДОСТ” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1965-1985), 1965-1985

Количина архивске грађе: књ. 38; к. 31; 4,60 м

Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1965-1985:
- записници 1966-1985, 7 књ.
- деловодни протоколи 1966-1985, 3 књ.
- остале књиге 1965-1985, 28 књ.

Списи 1965-1985.

Списи садрже: акта о оснивању; нормативна акта; самоуправне споразуме; записнике са седница Збора радника и Радне заједнице;завршне рачуне; картице основних средстава; платне спискове; програме рада; извештаје о раду; решења о ликвидацији; дипломе; сведочанства и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је решењем СО Сремска Митровица број 01-805/1 од 25.11.1965. године, а регистрован код Окружног привредног суда у Сресмкој Митровици под бројем Ус 92/65 од 31.12.1965. године. Са радом је почео 1.1.1966. године. Задатак јој је био да обезбеђује и збрињава, васпитава и оспособљава васпитно запутштену децу и омладину, све до дана када се оспособе да се успешно и самостално укључе у живот. У Дом су их упућивали центри за социјлани рад, а понеке и судови. Дом је углавном основан за децу и омладину из Војводине, али било их је из скоро свих република бивше СФРЈ. Сваки центар за социјални рад или општина на чијој територији је имао пребивалиште штићеник су уговором склопљеним са домом плаћали његово издржавање. Услови рада у Дому су били тешки. Васпитаници су подељени у четири групе, према психофизичким способноистима и годинама старости, а примани су од 7 до 17 година, мада је било и старијих, управа их је задржавала до завршетка школовања. Дом је био отвореног типа. Док су појединим васпитаницима због учињених дела понекад одређивани и домови затвореног типа. Такви су премештани из Митровице. Наставу, зависно од узраста, су похађали у митровачким школама, а највише их је било у специјалној школи "Јован Поповић". Старији штићеници који су завршили основно образовање углавном су похађали школу ученика у привреди. За многе од њих и у овој школи је примењиван специјалан третман, а школу су завршавали по специјалном програму. Била су то деца и омладина поремећеног понашања, деликвентна деца и омладина, са комбинованим сметњама (васпитна запуштеност, ментално ретардирана деца и омладина).

Особље дома су углавном сачињавали: директор, четири васпитача, социјални радник, секретар, благајник, књиговођа, две куварице, вешерка и кројачица. Они су васпитаницима обезбеђивали солидне услове боравка, исхране и пружали довољно бриге за здравље и све остало. Капацитет Дома је био 25 васпитаника, зграда је била ненаменска, па је Дом често вршио адаптације, преправке од својих пара, које су биле недовољне. Дом је морао да тражи додатна средства, углавном од СИЗ-а дечје заштите. Све је то било недовољно.

Врло честе појаве у Дому су биле: бекства васпитаника, појава крађе, скитње, туче, одбијања да се врате у Дом, појава судских спорова, истражних органа и милиције због тешких прекршаја и тежих кривичних дела (обијање продавница у граду, туче на јавном месту, узнемиравања грађана, крађе кола, новца итд). Дом је имао доста проблема око наплате потраживања од уговорних страна. Поред свега Дом је примерне васпитанике сваке године слао на одмор у планину или на море.

У пролеће 1985. године општина Сремска Митровица је покренула иницијативу да се Дом расформира. То је и учињено на основу одлуке број 011-92/85-02 са првим септембром 1985. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузиман у два наврата 6.1.1986. и 15.10.1986. године од Дома за васпитање деце и омладине "Младост" из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

4.1 - 1281. ВИША ВЕЧЕРЊА ТРГОВАЧКА ШКОЛА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1954-?), 1954-1958
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,13 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1954-1958.

Списи садрже: извештаје о раду; планове и програме рада.

Историјат ствараоца фонда:

НОО Сремска Митровица – Секретаријат за опште послове на својој седници одржаној 22.10.1954. године под бројем 13926 донео је решење да на подручју градске општине Сремска Митровица отвори одељење Више трговачке школе, као наставак Ниже трговачке школе.

Полазници су могли бити: трговци који су завршили Нижу трговачку школу, затим школу ученика у привреди са најмање 5 година трговачког стажа, радници без потребне школе ако су се налазили на руководећим местима у трговачким радњама или предузећима.

Школа је трајала две године. Наставнике из општих предмета је бирало удружење наставника и професора из Сремске Митровице, а за стручне предмете Трговинска комора за град и срез Сремска Митровица уз сагласност Савета за просвету и културу Сремска Митровица. Циљ отварања ове школе је био добијање висококвалификованих радника у трговини. Рад је финансирала Трговинска комора за град и срез Сремска Митровица.

Наставни премдети су били: економика, право, књиговодство, математика, страни језик, кореспонденција, познавање робе и немачки језик. Према фрагментарно сачуваним евиденцијама у школској 1954/55. години било је 24 слушаоца, а на крају школске 1955/56. године школу је завршило 9 слушалаца. У школској 1955/56. години пријавио се већи број слушалаца са ширег подручја Срема, па је формирано одељење у Руми са 23 и у Шиду са 20 слушалаца. На крају 1956/1957. године завршило је први разред у Сремској Митровици 18, у Руми 18 и у Шиду 16 слушалаца. У школској 1957/58. години отворена је одељења у Старој Пазови са 32 слушаоца и у Инђији са 18 слушалаца, колико је било и у Сремској Митровици, док су подаци за Руму и Шид приказани заједно – 34 слушаоца. На завршни испит у школској 1957/58. години пријавио се 51 кандидат из Сремске Митровице, Руме и Шида, сви су полагали у Сремској Митровици, а кандидати из Старе Пазове њих 27 и Инђије 11 су полагали у тим местима. Због фрагментарне сачуваности архивске грађе нисмо у могућности да дамо податке о даљој судбини школе. Уписници и записници о похађању, именима полазника и њиховом успеху нису сачувани.

Историјат фонда:

Фонд је преузет заједно са грађом фонда СО Сремска Митровица, потом је издвојена остављена у депо без икакве евиденције. Приликом сређивања депоа је пронађена, сређена и урађене су евиденције.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.1 - 64. ЗАБАВИШТЕ “МАЈКЕ ЈУГОВИЋА” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1928-1934), 1928-1934
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,12 м
Језик грађе: српски
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.
Категоризација: архивска грађа од великог значаја.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1928-1934.

Списи садрже: разне дописе; планове рада; предлоге за наставак рада; податке о деци и члановима друштва “Мајка Југовића” и др.

Историјат ствараоца фонда:

Забавиште “Мајка Југовића” је основано 1928. године. Основало га је друштво “Мајка Југовића” из Сремске Митровице за сиромашну децу узраста 2-6 година.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 2.2.1969. године од пензионера Стевана Ћелајлије у чијој кући је затечена и грађа Државне женске школе из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.2. КУЛТУРНЕ УСТАНОВЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

4.2 - 771. КУЛТУРНО ПРОСВЕТНО ДРУШТВО “СЛОГА” – ПЛАТИЧЕВО, 1957-1962
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,05 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1957-1962.

Списи садрже: записнике са седница КПД; реферате и извештаје о раду; разне уговоре; финансијску документацију и др.

Историјат ствараоца фонда:

Када је основана немамо података, али евидентирано је да је 8.11.1956. године већ одржана редовна годишња скупштина, није назначено која. Друштво је бројало 86 чланова, који су били подељени у две групе: драмску секцију и народни универзитет. У новембру 1957. године основана је и трећа група – књижница. Почетком 1960. године формирана је и музичка секција.

Радило се волонтерски. Драмска секција је истовремено увежбавала три до четори представе, које су касније извођене пред домаћом публиком. Већ од 1959. године рад друштва полако стагнира. Разлог за ово је делимично одлазак из села председника и секретара друштва, али и недовољно разумевање локалних политичара, због чега се део активиста разочарао, деморалисао и на крају напустио културно-просветно друшво. У таковој ситуацији библиотеку је преузеео 1960. године ООСС и поставио плаћеног библиотекара. Народни универзитет је активно радио па је сваке среде било по једно предавање из спољне или унутрашње политике, здравства, ветеринарства, хигијене итд. Ова предавања су била добро посећен, али од 1960. године ова активност се полако губи. Интервали између два предавања постају све већи. Убрзо је престао рад Народног универзитета па и самог КПД.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.2 - 35. ХРВАТСКА ЧИТАОНИЦА И КЊИЖНИЦА – РУМА, (1894-1945), 1894-1938

Количина архивске грађе: књ. 2; к. /; 0,05 м

Језик грађе: хрватски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1894-1938:

- остале књиге 189-1938, 2 свеске.

Историјат ствараоца фонда:

Читаоница у Руми основана је 1894. године. У њој су се углавном окупљали хрватски интелектуалци, не само из Руме. Од 1906. године постала је и званично Хрватска читаоница, а од 1932. године добија назив Хрватска читаоница и књижница из Руме. Престала је са радом 1945. године.

Историјат фонда:

Грађа је стигла у Архив 1964. године. Поклонио ју је професор Богдан Рајаковац, вишегодишњи сарадник Архива.

Степен сачуваности:

Књиге су мањим делом сачуване.

Списи нису сачувани.

4.2 - 749. АМАТЕРСКО ПОЗОРИШТЕ – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (?-), 1956-1966

Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,15 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Списи 1956-1966.

Списи садрже: правилнике о раду; записнике са седница управних органа; планове и програме рада; извештаји о раду; документацију о раду дечјег позоришта и др.

Историјат ствараоца фонда:

У периоду пре Другог светског рата Сремска Митровица није имала своје позориште, али су често свраћале разне путујуће позоришне групе, које су одржавале своје предстве у тада познатим митровачким хотелима “Ковач” и “Зелено дрво”, па и у српском и хрватском дому. Поред тога Митровачка гимназија је имала групу ученика глумаца аматера, који су давали представе на солидном нивоу. Удружење занатлија у Митровици је спремало разне приредбе за своје годишње скупштине. Овде су глумци били шегрти, ученици средњих школа, занатлије и остали грађани који су имали жеље и смисла за ову врсту забаве. То је учинило да је већ тридесетих година двадесетог века почело оснивање разних аматерских позоришних група које су бројале од 20 до 100 чланова.

Културне манифестације у граду све чешће су попуњавала разна певачка друштва: Крањчевић (основано 1865.), Стражилово (основано 1911.), те спортска друштва Српски соко и Хрватски соко, а касније Соколско друштво, којима је велики допринос дао професор Гимназије Велимир Вења Ферстер.

Избијањем Другог светског рата и окупацијом земље 1941. године сав културни живот је замро. Тек по ослобођењу 1944. године, захваљујући ентузијазму појединаца, оживљавају поједине културне установе. Нова власт формира Савет за културу. При ОНОО је основана уметничка екипа која је бројала 24 члана, који су одмах почели са припремама “Покондирене тикве” и пригодних програма за славу Ћирила и Методија и прославу рођендана Јосипа Броза, Стаљина итд.

У извештају о раду Савета за културу за мај 1945. године пише да Сремска Митровица има три Дома: српски, хрватски и раднички дом, као и да народ воли приредбе и предавања: о Титу, Стаљину, Совјетском Савезу, Трсту, Истри, словеначком приморју итд.

У јесен 1945. године спаја се црквени певачки хор са месним певачким хором и поново стварају певачко друштво Кранчевић. Поред овог друштва у Митровици је било још певачких друштава, као раднички хор, певачки хор АФЖ, словеначки хор (24.6.1945. одржао свој опроштајни концерт у дворани Хрватског дома). У Митровици су гостовали и многи културни посленици, међу њима и хор КНОЈ-а (Корпус народне одбране Југославије). Углавном се величала социјалистичка револуција у СССР-у. Тек 1947. године у Сремској Митровици је основано КУД “Будућност". Оснивач је било Среско синдикално веће. У 1950. години друштво мења име у ”Бранко Радичевић”. Имало је своје секције: хорско певање, тамбурашка секција, русинска драмка секција, драмска секција, ликовна секција и фолклорна секција. Четири године касније одлуком Савета за просвету и културу општине Сремска Митровица од овог друштва, нарочито драмске секције, формира се Аматерско позориште Сремска Митровица. У току 1956. године укидају се русинска драмска и фолклорна секција, нешто касније и тамбурашка секција доживљава исту судбину.

Најбољу слику рада овог позоришта дао је 20.3.1965. године његов управник Михајло Радосављевић на седници Среског савеза позоришних друштава у Сремској Митровци, из којег дајемо следеће изводе: “У року једне године планира се до 6 премијера са коректурним пробама...репертоар је домаћа драма и комедија... у току године дајемо просечно преко 50 представа... сарађујемо са појединим друштвима из уже Србије и Хрватске (Шабац, Богатић, Винковци)... од 1960.

године дајемо представе за појединa предузећа... Нека гостујућа позоришта дођу са недовољно припремљеним комадима (Борово, Бијељина, а у извесном смислу и Винковци)... сарађујемо са школама... помажемо рад сеоских школских драмских секција... финансирамо се од дотација и продатих карата...” – истакао је посебно захвалност Југословенском драмском позоришту из Београда и Покрајинском савезу аматерских позоришта у Новом Саду.

Седамдесетих година 20. века позориште делује у оквиру међурепубличке заједнице “Сава”. Организује сусрете позоришта из БиХ, Србије и Хрватске. После 1973. године позориште полако стагнира, јер је остало без директора и редитеља. У тој години је имало 21.900 посетилаца или 337 посетилаца по представи. То није мало, али по овим подацима, сваки становник Митровице је једном у две године и четири месеца био у позоришту. Па ипак 1977. године на смотри у Бечеју аматерско позориште добија златну плакету.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

4.2 - 26. СРПСКО ПЕВАЧКО ДРУШТВО “КРАНЧЕВИЋ” – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1865-1946), 1867-1946

Количина архивске грађе: књ. 1; к. 1; 0,15 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1945-1946:

- записници 1945-1946, 1 књ.

Списи 1867-1946.

Списи садрже: писмо Павла Панаотовића, првог председника Друштва, којим поклања друштву 100 форинти у спомен свог преминулог сина; уговор о раду са Петром Кранчевићем, хоровођом; записнике са седница Друштва; податке о одржавању концерата; молбе за доделу материјалних средстава; информације о гостовањима у другим местима; гостовања оперских првака у Митровици и др.

Историјат ствараоца фонда:

Српска црсквено певачка дружина у Сремској Митровици основана је 1865. године. Први председник је био Павле Панаотовић, а први потпредседник католички свештеник Живко Оџић. За време Првог светског рата није радило. По стварању СХС чланови Српске певачке дружине и чланови српског занатлијског певачког друштва “Стражилово” (основано 1911. године) основали су Српско певачко друштво “Кранчевић”. Друштво је добило име по Петру Кранчевићу,

композитору и хоровођи, који је од 1904. до 1919. године живео и радио у Сремској Митровици. У Другом светском рату друштво је престало са радом. У јесен 1945. године поново је оживело. Тада је дошло до спајања црквеног хора са месним певачким хором, ново друштво је добило име "Кранчевић".

Друштво је престало са радом 1946. године на основу решења Министарстава унутрашњих послова НРС 39363 од 11.12.1946. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 1959. године од Народног одбора општине Сремска Митровица.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су делимично сачувани.

4.2 - 681. КУЛТУРНО ПРОСВЕТНО ДРУШТВО "БРАНКО РАДИЧЕВИЋ" – ЧАЛМА, (?-1961), 1954-1960

Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,13 м

Језик грађе: Српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Списи 1954-1960.

Списи садрже: преписку са другим установама и органима власти; пописи књига добијених за библиотеку и др.

Историјат ствараоца фонда:

Када је основано подаци нису сачувани. Записано је само да је друштво имало своју библиотеку, основану 1951. године. Она је уједно била и сеоска библиотека. Затим познато је да су руководиоци друштвених организација 29.3.1959. године донели одлуку да се овом друштву припоје Фудбалски клуб "Слога" Чалма и Друштво телесног васпитања "Партизан" Чалма, у оквиру друштва су пословали као његове секције.

Друштво је 1959. године купило кино-пројектор. Приказивани су филмови разног садржаја, а све у сарадњи са филмским кућама "Морава" Београд и "Croacia" Загреб. Међутим, како је време одмицало ова сарадња је ишла све теже. Друштво је упадало у финансијске проблема, па је 1961. године морало да прода кино-пројектор. Библиотеку је преузела школа, фудбалски клуб се осамосталио и издвојио из друштва. То је био и крај постајања КПД "Бранко Радичевић" Чалма.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.
Списи су фрагментарно сачувани.